

KRŠENJE SAMOUPRAVNIH NAČEL Z DVEH STRANI

Čez sedem let pride vse prav

Tovarna pohišta se mora kadrovske in organizacijsko učvrstiti - Bodo pri tem zmagali napredni pogledi? Nedavni pretresi so bili tudi šola za samoupravne organe

Minuli teden smo poročali, da je delavski svet Tovarne pohišta razrešil direktorja in da je komisija za presojo predloga o razrešitvi z večino glasov ugotovila utemeljenost takega ukrepa. Za ureditev razmer v podjetju pa ta korak še ne zadostuje. Pri nadaljnjem reševanju bodo morale sodelovati tako družbeno-politične organizacije kot občinska skupščina. V zvezi s tem navajamo izjave predsednika občinske skupščine Vinka Jurkasa, predsednika občinskega sindikalnega sveta Francija Volčanskega in člana komisije za družbeni nadzor, Franca Skindra, ki je predsedoval tudi komisiji za presojo utemeljenosti direktorjeve razrešitve.

VINKO JURKAS: »V interesu občinske skupščine je, da si tovarna kadrovske opomore, da se učvrsti organizacija dela hkrati z vsemi službami v podjetju ter da se čimprej dokonča program nadaljnjega razvoja podjetja. Skupaj z družbeno-političnimi organizacijami se bo skupščina zavzela za to, da bo v tovarni čimprej zavladal red.«

FRANCIJ VOLČANSEK: »Zelo mi je žal, da kot predsednik ObSS s sindikalno po-

družnico v podjetju nisem našel skupnega jezika. Menim, da je bila spricho ugotovljenih napak direktorjeve razrešitve utemeljena, vendar bi morali zdaj obračunati še z vsemi drugimi napakami, ki so se dogajale vzporedno. Do-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Sosednje občine pomagajo Žumberku

V soboto, 16. marca, se je v Sočeah, v osrčju žumberškega območja, sestel medobčinski odbor za razvoj Žumberka. Odbor sestavljajo predstavniki občin Samobor, Jastrebarsko, Ozalj in Metlika. Gobotnega sestanka, na katerem so ustanovili štiri komisije, so se udeležili tudi predsedniki občin, ki mejijo na žumberško območje. Odbor je ugotovil, da je treba najprej zgraditi dobre ceste do Žumberka, ker se bodo ob tem razvile tudi druge, predvsem gospodarske dejavnosti v Žumberku. Razvojni načrt žumberškega območja so izdelali že pred leti.

Končno vendarle šola!

V Mirni peči so v torek na slovesen način začeli z gradnjo tako težko pričakovane nove šole

Borci za severno mejo so zborovali

19. marca je bil v Leskovcu pri Krškem zbor prostovoljcev borcev za severno mejo iz občine Krško. Ker jih je za samostojno organizacijo premalo, so povezani v novomeški zbor. Zbor je bil posvečen 50-letnici bojev za severno mejo. Udeležil se ga je tudi tajnik republiškega odbora prostovoljcev borcev za severno mejo Franc Kristan. Bogat kulturni program je na zboru priredila leskovska osemletka.

V torek, 19. marca ob 10. uri dopoldne, je v Mirni peči buldozer simbolično odgrnil prvo plast zemlje na gradbišču nove šole. Dalgoletni upravičeni želji okoliškega prebivalstva je s tem zadoščeno. Čeprav je v reformnem obdobju povsod stiska za denar, je ObS Novo mesto pokazala razumevanje za potrebe prebivalcev, pa tudi mirnopeški občani so se odločili sodelovati pri gradnji nove šole, saj so se že odločili za samopri-spevek.

Prisrčno slovesnost je otvoril predsednik krajevne skupnosti Mirna peč Karel Galič, ki je pozdravil prebivalce in predstavnike občinske skupščine ter družbeno-političnih organizacij iz Novega mesta. Jože Butara je v imenu ZZB NOV občine Novo mesto predal krajevni organizaciji ZB Mirna peč prapor. O pomenu gradnje nove šole sta govorila šolski upravitelj mirnopeške šole Franc Nahitgal in referent za kulturo in pro-

sveto ObS Novo mesto Ivan Grašič. V prisrčnem kulturnem programu so s petjem in recitacijami sodelovali učenci skupine pionirjev pa je odnesla cvetje pred spomenik padlih borcev.

Prva nagrada v Žužemberku

Pionirski odred osnovne šole v Žužemberku je prejel prvo zvezno nagrado za uspešno delo v organizaciji šolske kuhinje. Nagrado v višini 200.000 Sdin je izročil pionirjem sekretar republiškega odbora RK Maks Klanjšek. Pionirji so ob tej priložnosti izvedli prisrčen kulturni program in obenem zbranim gostom pripovedovali o svojem delu.

Kazen za uboj v Prapročah

Okrožno sodišče v Novem mestu je v torek dopoldne obravnavalo uboj, ki se je zgodil 28. decembra lani v Dol. Prapročah pri Sentlovrencu. Avgust Košir je bil obsojen na 4 leta in 6 mesecev strogega zapora, ker je v besu surovo pretepal in brcal svojo ženo Rozalijo, katero je našel do nezavesti opito na tleh, da je zaradi notranjih poškodb takoj umrla. Družinska tragedija, ki se je zaradi pijančevanja matere 4 otrok v starosti od 3 mesecev do 12 let vlekla nekaj let, je dobila epilogo pred sodiščem. Senat pod predsedstvom sodnika Antona Trunklja je obtožencu prisodil omiljeno kazen. O procesu homo obširneje poročali prihodnje.

Koledar že napoveduje pomlad, travnik in gozd pa še spita! Zgodi se včasih spomladi, da je zvečer drevje vse golo in rjavo, ponoči pride blagodejen dež z neba in zjutraj je vse zeleno... Bo to jutri, pojutrišnjem?

Odlikovanci v Brežicah

Predsednik ObS Brežice Vinko Jurkas je 9. marca na letni skupščini Zveze združenj borcev NOV, Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev ter vojskih vojnih invalidov v Brežicah podelil nekaj odlikovanj. Poljska vlada je odlikovala španskega borca Janeza Gramca, predsednik republike Josip Broz-Tito pa je odlikoval Vlada Curina, Martina Goriška, Alojza Ferencaka in Alojza Radanoviča.

Črpalka tudi na drugi strani ceste

Te dni je začelo podjetje Petrol graditi bencinsko črpalko tudi na drugi strani avtomobilske ceste pri Trebnjem. Načrt gradnje rekreacijskega središča, s katerim je povezana tudi oskrba avtomobilistov, se tako že urešičuje.

Jogi
MEBLO
NOVA GORICA

KLICI SOS ZA POSKODOVANE CESTE IN MOSTOVE

Le s strahom čez zakrpana mostova

Modernizacija bizeljske ceste bo do poletja dokončana

Predstavniki občinske skupščine v Brežicah so se sporazumeli s Cestnim podjetjem iz Novega mesta in zastopniki cestnega sklada SRS za nadaljevanje dela na bizeljski cesti. Asfaltno prevleko morajo napraviti le še na 3.300 metrov dolgem odseku med Zupelevcem in križiščem v Dobravi. S tem bo modernizacija ceste Brežice-Bizeljsko dokončana.

Letošnja zima je močno poškodovala vse ceste v občini, najbolj pa sta bili prizadeti cesti, ki vodita v Pišce in v Sromlje. Za tri tedne so ju morali zapreti celo za avtobusni promet. Ti varnostni ukrepi so bili nujno potrebni, sicer bi škoda na cestah pressegla več milijonov. Te ceste so speljane po ilovnatem zemljišču in so bile grajene za prevoz z vprežno živino, torej za težo do treh ton, ne pa za težke tovornjake od osem ton navzgor. Avtobus je težak detev ton torej je razumljivo, da ga niso spu-stili na razmeščano cestnišče.

Občanji so zelo v skrbeh zaradi obeh mostov. Ko se je ogrelo, je tlak na nekaterih mestih močno vzkipeł. To so sicer popravili, vendar na mostu sproti nastajajo nove luknje. Komaj jih zakrpajo z deskami, že se na drugem mostu odpre pogled v deročo Savo in zeleno Krko. Vozniki

avtobusov v strahu vozijo čez nevarna mostova. Nosilnost je sicer omejena na 9 ton, toda tovorna vozila se na to ne ozirajo. Most je prenašal ogromno obremenitev vsa le-

ta, dokler je bil za ves težji promet zaprt stari krški most. Samo iz CELULOZE so na primer skozi Brežice prepeljali vsak dan sto ton papirja.

J. T.

KOPA ZA DAVKE! »Zadruga najprej ni odkupila krompirja, potem pa ni marala odkupiti še telice, češ da je predebela... Tako sem moral postaviti tole kopo za oglje, če hočem plačati davke!« je povedal Anton Zupan z Vrha pri Hinjah, ko so k njemu prišli izterjevalci. (Foto: Polde Miklič, prva nagrada za fotografijo tedna)

VREME
OD 21. DO 31. MARCA
Večje padavine z močno ohlادتvijo okrog 21. in 29. marca. Suho oziroma lepo vreme okrog 23. oziroma 24. marca. V ostalem nestalno s pogostnimi padavinami.
Dr. V. M.

tedenski mozaik

»Zelim predsedniku Mau dolgo življenje! To je zdaj uradni pozdrav na Kitajskem, ki ga je slišati od telefonistke, radijskega napovedovalca in ob vremenski napovedi. Da bi bil pozdrav popoln, je treba mahati s knjižico »Mao Ce Tunga. Knjižico je treba držati v levi roki... Potovalec agencije v DR Nemčiji so ustavile predplačila za izlete v Českoslovaško za veliko noč z obrazložitvijo, da ni več mest. Kaže, da je na Češkem tudi pomanjkanje časopisnega papirja, ker so češki časopisi izgubili iz kioskov v DR Nemčiji... V Rimu so med študentovskimi nemiri razbili precej univerzitetnega pohištva. Tako so študenti s pravne fakultete prišli razbijati pohištvo na filozofsko fakulteto. »Filozofija pa so se masčevali z napadom na »pravniko«. Če se bo to nadaljevalo, si bodo rimski študentje priborili ne samo novo univerzitetno zakonodajo, ampak tudi popolnoma novo univerzo, ker bodo staro razdeljali... Brat pokojnega predsednika ZDA Johna Kennedyja senator Robert Kennedy je sporočil, da bo kandidiral kot predsedniški kandidat proti Johnsonu. »Proti predsedniku osebnim nimam nič,« je dejal. Predsednik Johnson pa je odurni, da rajši ne pove vsega, kar si misli o senatorju Kennedyju... Kubanski voditelj Fidel Castro je sporočil, da bo država nacionalizirala še tiste privatnike, ki so doslej lahko delovali kot »paraziti«. Med njimi je bilo samo še nekaj lastnikov nočnih lokalov in ulični prodajalci sladoleada in lizik. Ti poslednji so bili posebno nevarni kubanskemu socializmu... Sirijo se govornice, da bo predsednik Johnson napovedal vojno Severnemu Vietnamu. To bi bilo zelo lepo od njega, ker res ne gre, da Američani sežigajo ljudi z napalm bombami in jih pobijajo s tisočskilskimi bombami brez vojne napovedi... Dosedanji britanski zunanji minister George Brown je odstopil, ker v marštem ni soglašal s svojimi kolegi v vladi. Med drugim se pritožuje, da je med laburisti toliko nočitnega antiamerikanizma. Pozabil je omeniti, da je med njimi tudi precej »antibrownizma« in da se je po njegovem odstopu marsikdo oddahnil.

Nove zadruga ali delovne enote?

Kmetijsko proizvodnjo je treba pospeševati na vseh kmečkih posestvih, ne le na večjih! — Kmetijske zadruga naj bodo organizacije kmetov, v katerih si bodo pomagali po načelu samopomoči

Kmetijsko proizvodnjo je treba pospeševati na vseh kmečkih posestvih, ne le na večjih — Kmetijske zadruga naj bodo organizacije kmetov, v katerih si bodo pomagali po načelu samopomoči.

Negotovanje kmetov nad kmetijskimi organizacijami in sedanjo kooperacijo vse bolj prehaja v razprave, kakšne organizacije so jim potrebne. O tem razpravljajo tudi družbeni organi. Mnogi dajejo prav nezadovoljnim kmetom. Nekatere kmetijske organizacije že uvajajo spremembe v korist kmetov, nekatere pa še vedno odločno zagovarjajo sedanje organizacijske oblike.

V kmetijski zadrugi Novo mesto menijo, da so krog kooperantov in članov preveč zožili s poostrenimi pogoji za kooperacijo. V KZ Stična pa pravijo, da je za kmete najboljše tako, kot je zdaj, češ da pogodbe o kooperaciji lahko sklepajo, s komer hočejo. Sedanja organizacija sodelovanja s kmeti zagovarjajo tudi v KIK Pomurka v Murski Soboti, čeprav delijo kmete, s katerimi sklepajo pogodbe, v dve skupini: v kooperante in navadne kmete. To delajo zaradi samoupravljanja. Kmetje na območju kmetijskega

kombinata Zalec, ki je znan po uvajanju novih oblik kooperacije, pa menijo, da je treba zadruga oblike kooperacije ločiti od lastne proizvodnje kombinata. Pri kombinatu so lahko posebne delovne enote kmetov — zadržnikov in delavcev, zaposlenih v njih, z lastnim samoupravljanjem.

Mnenje teh kmetov se najbolj približuje predlogu, ki ga je poslala v razpravo zvezna gospodarska zbornica. Zelo blizu so mu tudi kmetje v lendavski občini, ki že želijo ustanoviti novo zadrugo. Tudi drugod so kmetje ugodno sprejeli tak predlog. Seveda ne manjka tudi takih kmetov, ki želijo, da bi spet ustanovili take zadruga, kot so jih imeli kmalu po vojni. V nekaterih kmetijskih organizacijah pa trdijo, da bi take spremembe cepile sredstva in sile v kmetijstvu.

Te stvari je treba pogledati iz raznih zornih kotov. Z vključitvijo kmetijskih zadržnikov v kombinato so v nekaterih občinah res dobili »novo kmetijsko prostora«. V njem pa je navadno velika praznina, ker kmetijska organizacija ne sodeluje z vsemi kmeti, ampak le z večjimi. Kooperacija se je zožila. Manjši kmetje ne morejo o ničemer odločati — imajo le pravico sklepati pogodbe, če zadostijo pogojem, ki jih postavlja kolektiv gospodarske organizacije, ne oni. Ali pomeni cepitev sil, če se bodo taki kmetje združevali v novih organizacijah, ko v sedanjih za njih ni prostora?

Velika večina kmetov se zdaj ne more vključiti v nobeno organizacijo, ki bi jim pomagala pri gospodarjenju ali v kateri bi si sami pomagali z združenim sodelovanjem. Torej so potrebne spremembe v kmetijskih organizacijah ali celo nove zadržne organizacije. Odločitev bo odvisna od dogovorov med kmeti in kmetijskimi organi-

ZAGORSK (Sovjetska zveza): Metropolitan NIKODIM (na sliki, stoji) iz oddelka za odnose s tujino pri ruski ortodoksni cerkvi je v nedeljo v tujakšnjem samostanu pozdravil in odprl konferenco teologov. To je zadnji pripravljani sestanek pred konferenco Svetovnega sveta cerkva, ki bo prihodnje leto v Uppsali. — (UPI)

tedenski zunanjepolitični pregled

Na predhodnih volitvah v zvezni ameriški državi New Hampshire je predsednik Johnson doživel nemilo prenečenje. Dobil je samo 7 odstotkov glasov več od svojega tekmeča za predsedniškega kandidata demokratske stranke senatorja McCarthyja. Predhodne volitve so samo preizkus priljubljenosti posameznih kandidatov, prave volitve predsednika ZDA bodo letos 5. novembra. Toda bitka se je že začela. Demokratska stranka je razklana, ker »liberalci« v stranki ne odobravajo Johnsonove politike v Vietnamu. Upanje teh liberalcev je bil doslej senator iz Minnesote Eugene McCarthy, ki je spustil v boj proti Johnsonu na lastno pest in brez podpore strankinega aparata. On je bil edini kandidat, ki zatrjuje, da je proti vojni v Vietnamu, in odločno obsoja Johnsona.

Komaj so sporničili rezultate predhodnih volitev v New Hampshire, že se je oglašil brat pokojnega predsednika Kennedyja senator Robert »Bobby« Kennedy, ki je doslej govoril, da ne bo kandidiral. »Bobby« je brž izjavil, da bo tudi on kandidiral, čeprav ni osebni nasprotnik predsednika Johnsona. Kandidiral bo zato, ker mora rešiti Ameriko pred Johnsonovo politiko.

Javnost je precej hladno sprejela njegovo zapoznelo kandidaturu, ker dobro ve, da je Kennedy doslej stal na »stranski liniji« in čakal. Ni verjel, da bi kdo mogel Johnsonu v demokratski stranki doživega. Toda McCarthyjev uspeh ga je opogumil.

Realistična ocena daje Kennedyju prav. »Bobby« ima del aparata za seboj, ima tudi precej navdušenih pristašev, ki mu zamerijo samo to, da si prej ni upal na dan s svojo kandidaturo, vendar je v politiki vse preračunano in ljudje imajo kratek spomin. Če bo Kennedy uspešen, bo vse pozabljeno. Če pa ne bo uspešen, mu bodo očitali, da je s svojo kandidaturo razbil liberalne vrste v stranki in tako zagotovil Johnsonu lahko zmago.

Johnsonov komentar: »Ne bom povedal vsega, kar si mislim o senatorju...«

WASHINGTON — V ameriškem glavnom mestu se je končala dnevna konferenca članic zlatega sklada, na kateri so sklenili, da bo dolar še naprej ohranil sedanjo pariteto do zlata. Toda centralne banke bodo odslej prodajale zlato samo za uradne operacije po dosežani ceni.

NURNBERG — Zunanji minister ZR Nemčije Willy Brandt je na kongresu zahodnonemške socialne demokratske stranke (SPD) izjavil, da bi moral Bonn priznati ali sploševati zahodne poljske meje na Odr in Nisi še pred združitvijo Nemčije ali sklenitvi mirovne pogodbe.

Senator McCarthy: »Ne mislim se odpovedati kandidaturi.«

Na Českoslovaškem se nadaljuje proces destalinizacije z nezmanjšano sliovitostjo in hitrostjo. Zdaž že vsi zahtevajo odstop predsednika Novotnega, v katerem vidijo zadnjo in glavno oviro za nujno potrebne spremembe, ki jih bo potrdil plenum KP Českoslovaške na plenumu konec marca.

Ze pretekli petek so dopisniki raznih časopisnih agen-

Kennedy v areni

clj iz Prage, med njimi tudi Tanjugov, napovedovali »skorajšnje odstop Novotnega. Ko to pišemo, še ni odstopil, toda nobenega dvoma ni, da se takemu pritisku ne bo mogel več dolgo upirati.

Toda položaj predsednika republike ni partijska, temveč državna funkcija. Član CK KPČ — Novotny je dotlej imel obe najvišji funkciji v državi — in brez dvoma ga bodo izkjučili tudi iz prezidija CK KPČ. Toda kako spodnesti Novotnega kot predsednika republike, ne da bi kršili ustavo?

Neko slovaško kmetijsko glasilo razglablja o tem in ugotavlja, da ustava CSSR vsebuje člen, ki govori o tem, da skupščina lahko razreši predsednika republike, če v redu ne izpolnjuje svojih dolžnosti.

Medtem pa je namestnik obrambnega ministra Vladimir Janko naredil samomor, številni drugi funkcionarji pa bodo morali dati obračun o svoji pretekli dejavnosti, v kateri je bilo dosti nejasnega in mračnega.

Spodbudno je to, da po dosedanjih znamenjih sodeč sedanje vrenje na Českoslovaškem ni priklopelo čez lonec. Kaže, da ima novi prvi sekretar CK KPČ Dubček položaj v rokah in da so tudi Čehi sami dovolj trezni in vedo, da je mogoče pokopati preteklost brez prelivanja krvi in homatij. Očitno so se marsikaj naučili od »madžarskih dogodkov« leta 1956, ki so se izrodili v kaos in državljansko vojno. Toda v sedanjem primeru so tudi okoliščine precej drugačne od madžarskih.

TELEGRAMI

LUSAKA — Po usmrtitvi petih Afričanov v Rodeziji so se razvne. H gverilski spopadi v tej deželi, v kateri vlada rasistična vlada Iana Smitha.

NEW DELHI — Sedemindvajset oseb je izgubilo življenje in še več jih je bilo ranjenih, ko se je avtobus zrušil v reko Džamuna kakih tristo kilometrov severozahodno od Delhija.

JERUZALEM — Izraelski premier Levi Eškol je opozoril Jordanijo, da snarodi konec terorističnim dejanjem, ki jih pripravljajo na njenem ozemlju in da je odgovorna za kršitve premirja.

PEKING — V kitajskem glavnom mestu so se pojavili plakati, ki z velikimi črkami dolžijo glavnega urednika »Rdeče zastave« Či Pen Juja, da ni hotel objavljati samokritike Liu Sao Cija, ki je še vedno predsednik LR Kitajske, in da ga je hotel tako zaščititi.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

NASE GOSPODARSTVO LETOS — Preučiti in pripraviti je treba ukrepe, ki naj bi pomagali pospešiti oživljanje proizvodnje, so poudarili na skupni seji predsedstva in izvršnega komiteja CK ZK Jugoslavije. Pri tem naj bi zlasti odstranjevali vse, kar otežuje modernizacijo in močnejše povezovanje gospodarstva ter povečevanje izvoza.

O tem so govorili tudi na posvetovanju ekonomistov v Opatiji. Ob tej priliki je podpredsednik zveznega izvršnega sveta Kiro Gligorov poudaril, da je naša letošnja glavna naloga, da dosežemo močnejše oživljanje proizvodnje. Dejal je, da se v ta namen ne smemo izogibati niti uveljavljanju nekaterih ukrepov (na primer uvoznih carin, s katerimi bi bolj zaščitili domače proizvajalce), ki bi na prvi pogled morda utegnili zbuditi vtis, češ da se odmikamo od začetne smeri. Toda pred očmi imejmo pri tem tudi to, kako uspešneje premagovati posledice, ki jih prinaša kriza svetovnega denarnega sistema (omagan položaj dolarja) za naše gospodarstvo.

POKOJNINE LETOS VEČJE ZA 7,8 ODSOTKA — Tako predlaga izvršilni odbor skupščine republiške skupnosti socialnega zavarovanja. Za toliko so se namreč lani povečali življenjski stroški.

DAN LJUBLJANČANOV NA REKI — V soboto, 16. tega meseca, sta dva posebna vlaka prijateljstva pripeljala iz Ljubljane na Reko kakih dva tisoč Ljubljancov v goste. Ljubljanci so s tem vrnili Ročanom njihov lanski obisk v Ljubljani. Popoldne sta dve ladji vo-

Oživljanje proizvodnje

zili goste po Kvarnerskem zalivu. Ob tej priliki sta na ladji stopila v zakonski stan Milena Jug in Dragomir Oblak iz Ljubljane.

SAMOUPRAVNI POLOŽAJ OBCINE — Občina še vedno predstavlja bolj obliko državne oblasti kot pa samoupravne skupnosti. — V tak položaj jo spravlja tudi sedanji način njenega financiranja. O svojih sredstvih namreč v mnogočem še ne odloča sama, marveč jih določajo predpisi zveze in republike. Vendar pa na razvoj samoupravljanja v občini ne vpliva samo način financiranja, marveč tudi mnogi drugi problemi, o katerih se bodo pogovorili na bližnji seji zvezne konference SZDL. Tako so

sklenili na nedavni seji predsedstva zvezne konference SZDL.

CELJE V AVTOMATSKEM OMREŽJU — Dne 15. marca se je vključilo v avtomatsko telefonsko — za Mariborom — tudi Celje medkrajno omrežje. Celjani zdaj torej brez posredovanja telefonistk na poštah lahko pokličejo kateregakoli telefonskega naročnika v Jugoslaviji, ki je vključen v avtomatsko telefonsko omrežje.

PRAZNIK SLOVENSKEGA PRIMORJA — Letos bo 25-letnica množične vstaje proti okupatorju v Slovenskem Primorju. Osrednja proslava bo 15. septembra v Novi Gorici.

NOV SISTEM ZDRAVSTVENEGA VARSTVA — Začela se je javna razprava o predlaganem novem sistemu zdravstvenega varstva. Novi sistem naj bi omogočil delovnim ljudem, da sami odločajo o tem, v kakšnem obsegu bodo deležni zdravstvene zaščite, o načinu financiranja in o tem, kako kaže uporabiti sredstva, zbrana in namenjena za zdravstveno zaščito.

Predvidene so tri oblike zdravstvene zaščite in zavarovanja: Prvič, obvezno osnovno varstvo celotnega prebivalstva, drugič, obvezno zdravstveno zavarovanje delavcev za primer nesreče pri delu in poklicnih obolenj, in tretjič, zdravstveno zavarovanje delavcev ter kmetov v obliki, o kateri bodo sami odločili po samoupravni poti.

To vse letos lahko uresničimo

Letošnji družbeno-ekonomski razvoj Slovenije terja od vseh še temeljitejšo uresničevanje gospodarske in družbene reforme

Republiški in gospodarski zbor Skupščine SR Slovenije sta na svojem zadnjem zasedanju sprejela resolucije o osnovah družbeno-ekonomskega razvoja SR Slovenije v letu 1968. — Resolucija je usmerjena v še bolj intenzivno uresničevanje gospodarske in družbene reforme ter realno postavlja tiste naloge, ki jih je letos objektivno mogoče uresničiti. Nakazuje naloge, ki so na posameznih področjih najpomembnejše za uresničevanje kratkoročnejših in dolgoročnejših smotrov našega razvoja, navaja nosilce in izvajalce nalog in opozarja na potrebo po koordiniranem sodelovanju vseh neposredno ali posredno zainteresiranih dejavnikov.

Resolucija med drugim pravi:

- da je poglavitna naloga družbenega in gospodarskega razvoja v letu 1968 nadaljnje uveljavljanje procesov, ki jih je začrtala reforma;
- da se morajo proizvodnja, produktivnost in izvoz povečati (proizvodnja za 4—5 odst., izvoz pa za 9—11 odst.), pri čemer mora izvoz rasti hitreje kot proizvodnja;
- da mora biti temeljna naloga investicijske politike povečana učinkovitost naložb, kar je mogoče doseči z usmeritvijo investicij v modernizacijo gospodarstva. Posebej poudarja resolucija tudi poslovno sodelovanje v med seboj integriranem gospodarstvu;
- med pomembnimi nalogami je tudi ureditev nekaterih vprašanj s področja splošne potrošnje, kot so financiranje strokovnega šolstva, usklajevanje pokojnin ter poravnava proračunskih obveznosti iz preteklih let.

Povečanje pokojnin v Sloveniji za 7,8 odst.

Izvršni odbor je sprejel sklep, da bo predlagal skupščini republiške skupnosti socialnega zavarovanja, da letos uskladiamo pokojnine z večjimi življenjskimi stroški tako, da se povečajo pokojnine za 7,8 odst. Za toliko so izračunali, da so se povečali življenjski stroški v lanskem letu nasproti letu 1966. Skupščina bo verjetno ta sklep sprejela še ta mesec, izplačilo večjih pokojnin pa bi se začelo z majem, ko bi upokojenci dobili tudi razliko za nazaj, saj šteje povečanje od 1. januarja dalje.

M. N.

Pomoč kmetijstvu

Na skupščini Jugoslovanske kmetijske banke so sklenili, da bodo poslej posojila, ki jih daje ta banka za napredek in razvoj kmetijstva, za 1 odstotek cenejša. Hkrati je banka za 1 odstotek dvignila obresti za sredstva, ki jih vlagajo ustanove, podjetja ali varčevalci pri njej. Lani je ta banka odobrila milijardo in 189 milijonov Ndin kreditov, predvsem za poljedelstvo in nakup novih kmetijskih strojev.

ZAKAJ JE BIL ZAKON ODLOŽEN?

Gospodarski zbor je zakon o ustanavljanju in poslovanju hranilno-kreditnih služb kmetijskih in gozdnih organizacij sprejel, republiški zbor pa je sklepanje o njem odložil

Tako v gospodarskem kot v republiškem zboru se je pri zakonu o hranilno-kreditnih službah pri kmetijskih in gozdarskih organizacijah za taknito zaradi določila, da je za te službe obvezno dopolnilno jamstvo poslovnih bank. V gospodarskem zboru je naposled prevladalo mnenje, da je takšno dopolnilno jamstvo potrebno in so zakon tudi sprejeli, v republiškem zboru pa so bila mnenja tako različna, da se niso mogli sporazumeti in je naposled poslanec Franci Puhar presekal gordijski vozle s predlogom, naj sklepanje o tem zakonu odloži, kar je zbor tudi storil.

Za kaj je pravzaprav šlo? V zakonu je napisano, da prevzema republika jamstvo za vse hranilne vloge pri hranilno-kreditnih službah kmetijskih in gozdnih delovnih organizacijah. Ker bi republika jamčila za te vloge, so postavili določilo, da je potrebno dopolnilno jamstvo poslovnih bank. — Poslanec inž. Janko Kosovel pa je predlagal, naj bi izpustili iz

zakona vsa tista določila, ki govore o dopolnilnem jamstvu poslovnih bank, češ da bi to zavrlo hranilno-kreditne službe. Predstavnik gospodarske zbornice Andrej Petelin je na široko orisal, kako se je ta služba po osvoboditvi razmahnila in da je delovala, četudi ni bilo zakona. O zakonu so razpravljali v zadrugah, ki so bile vse proti takemu dopolnilnemu jamstvu bank, ter je vprašal, zakaj tega mnenja ne upoštevajo. Posebej pa je poudaril, da so se hranilnice že zdaj povezovali s poslovnimi bankami, in to po poslovnem interesu, ter je bilo to sodelovanje v obojno korist. Zakaj bi zdaj uvajali obvezno dopolnilno jamstvo, ko pa so vloge zavarovane z jamstvom ustanovitelja, z likvidnostno rezervo in z obveznim oblikovanjem rezervnega sklada? Če bi to določilo ostalo, bi to pomenilo začetek konca teh služb. Inž. Zvonc Pelikan je pristavil, da bi te službe postale navaden privesek poslovnih bank.

Navsezadnje je Franci Puhar še povedal, da je dobil s Primorskega pismo desetih zadrug, ki so proti takemu določilu v zakonu, da pa za mnenja kmetov, vlagateljev sploh ne vemo in so zakon odložili.

Izkušnja pa je še v našem drugem. Zakon so predlagali po hitrem postopku. Ze ob glasovanju o tem se je pokazalo, da niso vsi poslanci za tako nagel postopek. Pet jih je bilo proti, šest pa se jih je vzdržalo. Izkazalo se je, da po hitrem postopku ne kaže sprejemati zakonov, zlasti ne, če se je že vnaprej vedelo, da mnenja niso soglasna in da se v hranilno-kreditnih službah upirajo nekaterim določilom zakona. Povsem se lahko strinjamo s mnenjem Francija Puharja, ki je dejal: »Če so te službe dvajset let lahko delovale brez zakona, bomo lah-

ko počakali še kakšen mesec ali dva, da bi mnenja uskladili.»

To pa bi lahko tudi prej storili. Bistvo skupščine ni v glasovanju in preglasovanju, ampak v tem, da sprejme odločitve po sočudenju argumentov, in sicer tako, da težji argumenti pretehtajo in prepričajo poslance.

V. JARC

Pokojnine obrtnikov in gostincev

Samostojni obrtniki in gostinci v Srbiji so od 1. marca dobili pravico do invalidske pokojnine, ker je republiška skupščina sprejela ustrezni zakon. Njihova pokojnina bo odvisna od tega, za kateri zavarovalni razred se odločijo. Teh razredov je osem, zavarovalna osnova pa se giblje od 500 do 1800 N dinarjev.

Obrtniki v Srbiji bodo ustanovili samostojno enoto pokojninskega zavarovanja, ki bo razpolagala tudi z doslej vplačanimi sredstvi. Aktivni obrtniki naj bi naslednjih petnajst let vplačevali tudi poseben prispevek solidarnosti in tako omogočili zbiranje fonda za zvišanje pokojnin tistih onemoglih in ostarelih obrtnikov, ki imajo le minimalno delovno dobo za pokojnino. Ta zamisel o fondu solidarnosti je naletela na veliko razumevanje in podporo.

Nekateri stari kovanci le še do 31. maja!

Prvega junija letos sedanji aluminijasti kovanci za 5, 2, 1 in pol starega dinarja ne bodo več plačilno sredstvo. Ta kovani denar ho Narodna banka potegnila iz prometa od 1. aprila do 31. maja. Vse kaže, da se bo počasi le treba navaditi na računanje samo z novimi dinarji...

Nove zdravstvene knjižice za kmete

Skrbi zaradi zaostankov pri plačilih pri kmetih in skladih zavarovanja — Nove knjižice bo treba vsako leto znova potrditi, to pa bo mogoče le, če bodo datjave za vsako leto v redu poravnane

Ta mesec in najbrž tudi še v aprilu bodo imele službe socialnega zavarovanja kar precej dela, da bi spravile v red vse posle zdravstvenega zavarovanja kmetov tako, kot jim to nalaga zakonski predpis. Vsi kmetje zavarovanci in kmetje borel bodo dobili nove zdravstvene knjižice, sprečesala in pregledali pa bodo tudi kartoteka zavarovancev, tako da bi dobili kar najboljši točne podatke. Življenje se spreminja, ta je odšel v tujino, drug se je zaposlil doma, spreminja se število družinskih članov, kartoteka pa, ki je sprti ne popravljajo, ne more več da-

ti točnih in preglednih podatkov o vsem, kar je treba vedeti, če hočemo imeti dober pregled o položaju in razmerah tako velike zavarovalne skupine, kot jo pri nas predstavljajo kmetje.

Vse to pa bo povzročilo nekaj sitnosti tudi zavarovancem samim, tistim, ki so še v zaostanku s plačilom prispevka za zdravstveno zavarovanje pa najbrž tudi nemalo skrbi, saj je z novim zakonom, ki je bil sprejet decembra, uvedena kontrola o rednem plačevanju. Nove knjižice bodo morale biti vsako leto potrjene, da bi zavarovane lahko uveljavljali pravice, ki mu jih daje zavarovanje. Potrdilo pa bo lahko dobil samo, če bo izkazal, da je datjave za zavarovanje za vsako minulo leto v redu poravnal.

Slišijo se že pritožbe, da bo to povzročilo kmetom precej potov in dela ter zamude časa. Vendar, tu gre za denarne datjave, za obveznost zavarovanja, da krije stroške pri zdravljenju zavarovancev in ker si skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov pri-

zadevajo, da bi se čim bolj izognile zaostankom pri vplačilih, pravijo, da je tak kontrolni ukrep nujen. V zavarovanju delavcev je celo tako urejena kontrola, da mora imeti zavarovane delavce zdravstveno knjižico potrjeno vsak tisti mesec, ko gre k zdravniku v ambulanto ali v bolnišnico.

V zdravstvenem zavarovanju kmetov, vemo, da prispevajo večino denarja v sklade kmetje sami s svojim prispevkom in šele po novem dajo manjši delež tudi kmetje-delavci, ki so sicer zavarovani po delavskem zavarovanju. In račun pove, da je tudi iz sklada lahko dati za plačilo in doplačilo k zdravstvenim storitvam samo toliko denarja, kot ga imajo skladi. Zato pa je tako nujno, da bi bilo zaostankov čim manj.

Uslužbeni zavodov bodo delo v zvezi z izdajo in potrjevanjem novih zdravstvenih knjižic opravili v sodelovanju s krajevnimi uradi, da bi tako prihranili kmetom-zavarovancem daljše poti. Razen tega pa v krajevnih uradih tu-

di bolje poznajo razmere v svojem okolišju in lahko nudijo službi in kmetom precejšnjo pomoč.

Ostane pa še vprašanje, kako bo s tistimi kmeti-zavarovanci, ki žive v res tako težavnih življenjskih razmerah, da svojih obveznosti do zdravstvenega zavarovanja ne morejo plačati? Doslej je še nekako šlo, ko ni bilo prave kontrole — sedaj pa bo s potrditvijo v knjižici vse veliko bolj natančno. Nič drugega ne bo preostalo, kot da bo v takih izjemnih primerih morala pomagati občina. Ze doslej so občine večkrat priskočile kmetom na pomoč, ko so plačevali v zdravstvenih zavodih tisti delež plačila, ki bi ga morali sicer plačati kmetje. Podobno bi lahko pokrbele tudi pri plačilu datjave za sklad — seveda, pa je obseg take pomoči odvisen, če ima občina denar in pa če število socialno ogroženih kmetov ni preveliko.

V mesecih, ko te stvari še ne bodo urejene, velja za zdravljenje kmetov isti pogoj kot do sedaj, potek priprav na spremembe, ki jih komunalni zavodi pripravljajo, pa bo opozoril na najbolj pereče probleme, ki jim bo potem treba najti rešitve.

MARIJA NAMORS

Višje carine za blago široke potrošnje

V enem od štirih zakonov, ki jih je sprejela zvezna skupščina, naj bi se zvišale carine za nekatere proizvode široke potrošnje, industrije gradbenega materiala, nekovin in drugih. Pri uvozu armiranega in okenskega stekla carinska stopnja ne bo več 8, ampak 12 odstotkov. Približno za 4 do 6 odstotkov se bo zvišala carina tudi za druge predmete, ki jih zajema ta zakon. Najbolj se bo carinska stopnja povečala za uvoz cvetja — od dosedanjih 5 na 40 odstotkov, žvečilnega gumija, poštinih razglednic in čestitk pa od dosedanjih 15 na 40 odstotkov.

MILIJON TELEVIZORJEV

Niška elektronska industrija je proslavila majhen jubilej: v tovarni tega našega proizvajalca televizorjev in radijskih sprejemnikov so izdelali milijon televizorjev. Od 1953, ko je v Nišu bil narejen prvi televizor, se je ta tovarna pet let pripravljala za množično proizvodnjo in leta 1964 je poslala na tržišče nad 200 tisoč televizorjev. Elektronska industrija je v minulem desetletju načrtno modernizirala proizvodnjo in izboljšala strokovni kader in danes se njeni aparati iskani tako na tržišču zahodne Evrope kot na drugih celinah.

ZDAJ JE ZADNJI ČAS, da tudi zamudniki še poškrpe sadno drevje proti kaparju, drugim zajedalcem in rastlinskim boleznim. Pomlad je tik pred durmi in z vsako uro je manj časa, če si hočemo zagotoviti v jeseni dobro sadno letino!

Kmetijski nasveti

Kolobarjenje žit

Lakota je pogosto kosila v tistih časih, ko so ljudje poznali samo pšenico, proso in ajdo. S temi posevki niso mogli kolobariti, marveč so pustili tretjino vse zemlje neobdelane, da se je odpočila, kot so temu rekli. To je bil čas preložnega gospodarstva.

Pred 200 leti so naši kraji dobili krompir, nekaj prej pa še deteljo in koruzo. Te kmetijske rastline so odpravile lakoto, čeprav je bilo ljudi vse več. Njihove lastnosti in zahteve se z žiti dobro ujemajo in omogočajo poljedelcu sestaviti dober kolobar.

■ Če hočemo ohraniti rodovitnost zemlje in dosežati velike pridelke, moramo poznati vsaj osnovna pravila dobrega kolobarjenja — vrstenja posevkov. Na to vpliva cela vrsta stvari. Vnemar ne smemo pustiti zahtev in lastnosti kmetijskih rastlin. Znano je, da nekatere zemljo ugodijo, druge njeno sestavo poslabšajo, ene imajo globoke korenine, druge plitve, ene zahtevajo dušikova gnojila, druge pa ne itd.

V Vojvodini že desetletja sejejo pšenico za koruzo, pa vendar se rodovitnost zemlje ne zmanjšuje. Če ne bi bila koruza okopavina, bi ta kolobar osiromašil zemljo in s tem tamkajšnje prebivalce. V naših razmerah, ko sejemo deteljo, sta domača in nemška detelja najboljši predhodnici pšenici. Vendar se je pri tem treba bati premočne zemlje in ne smemo povrnu gnojiti se z dušičnimi gnojili. Tudi koruza je dobra predhodnica pšenice, le jeseni se mora kmalu umakniti z njiv, da zemljo lahko pravočasno pripravimo.

■ Pri nas pogosto sejemo pšenico za krompirjem, vendar to ni najboljša. Dobre predhodnice pšenice pa so stročnice, oljna repica in ogrščica, če jih kmetovalci še sejejo. Slabe predhodnice so travno-deteljne mešanice, posebno pa novina in žita.

Krmne mešanice, ogrščica in repica so najboljše predhodnice za ozimni ječmen. Tudi deteljše je dobro, vendar ga je treba pravočasno obrniti, da se zemlja dodobra sede, da kasneje ne poškoduje šibkih ječmenovih korenin. Za pivovarski ječmen so pesa, repa, kavla, listnati ohrovt in koleraba najboljše predhodnice. Za rž veljajo podobne zahteve kot za pšenico.

Inž. M. L.

...planine
so visoke
kakor prej

V črno sem žalost zakopan,
pa se ozrem v gorenjsko stran,
in glej:
planine so visoke kakor prej.

Oton Zupančič: Pogled na planine (1942)

Kaj je planinstvo, čemu ljudje hodijo v gore in podobno vprašanja ponavadi postavljajo tisti, ki sami niso planinci. Odgovorov pa je toliko, da si vsak lahko izbere tistega, ki mu je najbolj všeč. Na primer: planinstvo je šport; planinstvo je kot bojezen — nič ne moreš, če te zagrabi; planinstvo je kot ljubezen, zanj ni leka in tako naprej.

Da je v vsakem odgovoru zrno resnice, dokazuje dejstvo, da najdemo na Slovenskem le malo društev, ki bi imela tako trdovratne pristaše. Niso redki funkcionarji planinskih društev, ki delajo že desetletja. Na Štajerskem so imeli svoj čas planinsko družino, ki si je postavila geslo: najprej planinstvo, potem vse ostalo. Kratica FRK je pomenila fanatike Ribniške kočice, ki so po vojni zgradili za tisti čas prelepo planinsko postojanko. Pri obnovi porušeni planinskih objektov je bil večkrat potreben fanatizem, saj je bilo treba čisto spraviti gradbeni material na človeških ramenih visoko v gore.

Ko letos praznujemo 75. obletnico slovenske planinske organizacije, se moramo spomniti vsaj nekaterih, ki so nesebično delovali za razvoj slovenskega planinstva. Naj začnemo s pionirji, ki so nam dobesedno utirali pot v gore.

Pred 190 leti: prvič na Triglavu!

To so bili Bohinjci Luka Korošec, Matevž Kos in Stevan Rožič, ki so 26. avgusta 1778 prvi stopili na vrh Triglava (2863 m), ko so vodili ranocelnika Lovrenea Willomitzerja iz Stare Fužine. To je bil prvi slovenski alpinist Valentin Stanič, ki je leta 1800 prvi stopil na vrh Velikega Kleka (Grossglockner je s 3797 metri najvišja gora v Avstriji). To so bili trentarski vodniki, brez katerih Julius Kugy ne bi mogel odkriti sveta s svojo zaneseno besedo prečudovitega sveta Julijcev. Bohinjski kaplan Ivan Zvan je že leta 1872 ustanovil društvo »Triglavske prijateljice«, prvo planinsko zavetišče v naših gorah (»Triglavske tempelje za današnjim domom Planika) pa je bilo odprto že leta 1871.

Vidimo torej, da slovensko planinstvo ni staro šele 75 let, saj bomo čez 10 let praznovali že 200-letnico prvega pristopa na Triglav. A kljub temu je za nas Slovence tudi obdobje konec prejšnjega stoletja zelo pomembno. Ustanovitve slovenskega planinskega društva je bila v prvi vrsti veliko rodoljubno dejanje. Ko so se poleti 1892 Hauptman, Korenčan in Skof povzpeli na vrh Stola (2236 m), so z ogorčenjem ugotavljali, da tuja roka piše nemške napise v slovenskih gorah. Nemška in avstrijska planinska društva so gradila kočice in postavljala nemške napise. Trojica na Stolu je sklenila, da ne odneha prej, dokler ne bo ustanovljeno slovensko planinsko društvo. Njihovo misel so povzeli »pripadniki« (planinska družina, ki je dobila ime po dolgih pipah svojih članov) in pripravljali zbor je bil še isto leto jeseni.

Po končanih pripravah je bilo na občnem zboru pri Maliču ustanovljeno 27. februarja 1893 Slovensko planin-

ske društvo, ki se ga je kmalu oprijela kratica SPD. Narodnoobrambni značaj tega zbora je časopis Slovenski narod čisto jasno zapisal:

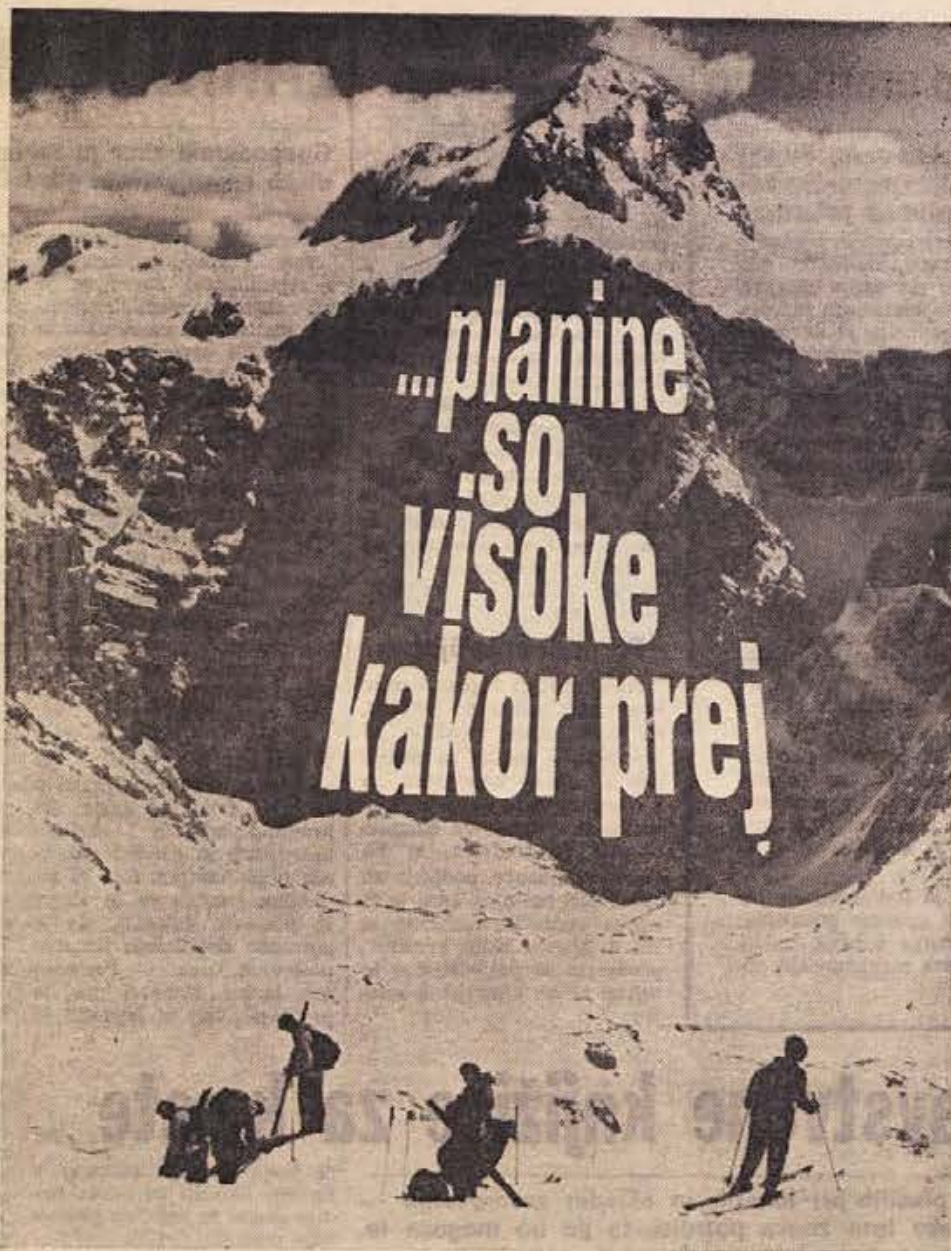
»da ohrani slovensko lice slovenskim goram.

Tako se je začel organiziran boj za slovenske gore. To je bil zlasti boj s nemško-avstrijskim Alpenvereinom, ki je proglašal Triglav za zadnjega čuvaja nemštva na poti do Jadranskega morja. A Jakob Aljaž, župnik iz Dovjega, je kmalu dokazal, čigav je Triglav. Od dovške občine je za en goldinar kupil svet na vrhu Triglava in avgusta 1895 na njem postavil na lastne stroške železen stolp, ki je bil imenitno opremljen. V njemu so stali celo dva kuhalnika in barometer. Nemci so zahtevali porušitev Aljaževega stolpa in deseti geometer je govoril: »Triglavske stolpe odstranimo, župnik Aljaž bo pa plačal 1000 goldinarjev kazni.« Prišlo je do pravde, a Aljaž je zmagal in je kasneje stolp podaril SPD. Stolp stoji še danes, čeprav so mu preokovali, da ga bodo vneli prvi zimski viharji. Triglav pa je postal simbol slovenstva in je danes sestavni del grba naše republike.

Od 225 do 55.000 članov

SPD je imelo prvo leto svoje ustanovitve le 225 članov, a ti niso držali rok križem. Že naslednje leto so zgradili kočico na Črni prsti. Danes je ni več, imenovala pa se je po prof. Franu Orožnu, ki je bil prvi predsednik SPD.

Leto 1895 je bilo zelo plodno. Februarja je začel izhajati Planinski vestnik, ki ga še danes dobimo vsak mesec na dom in je najstarejša slovenska revija. Poleg Aljaževega stolpa so to leto zgradili še Vodnikovo kočico na Velem polju in Staničovo zavetišče v skalah pod glavnim vrhom, že naslednje leto pa Triglavsko kočico na Kredarici in Aljažovo kočico v Vratah. Triglavski dom na Kredarici je zdaj najvišja oskrbovana planinska postojanka v Jugoslaviji (2.515 m); po zadnji vojni so jo prenovili in

TRIGLAV s Križkih podov

Foto: F. Močnik

močno razširili, v njej pa je tudi naša najvišja meteorološka postaja, zato živijo tu ljudje tudi pozimi.

Danes imamo Slovenci 104 planinska društva

V 10. letih obstoja se je članstvo SPD dvignilo na približno 2000, število planinskih postojank pa na 20. Po prvi svetovni vojni se je organizacija močno učvrstila, pota z rdečo-belo markacijo pa so prekrizala slovenski gorski svet. Pred drugo svetovno vojno je imelo SPD okrog 12.000 članov in 69 planinskih objektov, izmed katerih je bilo med vojno 47 porušeni in požgani, pa tudi od drugih ni dosti ostalo. Tako je bilo treba po vojni pošteno zavhati rokave.

Predvojne podružnice SPD so postale samostojna planinska društva, ki so povezana v Planinsko zvezo Slovenije (kratica PZS), ta pa je član Planinske zveze Jugoslavije in Mednarodne unije alpskih združenj (UIAA). V PZS so danes povezana 104 planinska društva širom po Sloveniji. Najdemo jih tudi v ravninskih predelih in ob morju. Vseh organiziranih planincev, ki redno plačujejo članarino oz. izpolnjujejo članske dolžnosti, je skoraj 55.000, med njimi pa je več kot ena tretjina mladine.

V Sloveniji je, razumljivo, mnogo več planincev kot v drugih republikah, vendar spada PZS med najmočnejše planinske organizacije sploh, pri čemer moramo upoštevati, da nas je vseh Slovencev manj kot en milijon in tri četrti. Za primerjavo pogledimo število članstva pred 3 leti v najbolj znanih alpskih državah: francoski CAF (Club alpin français) je imel 46.000 članov, švicarski SAC 63.000 članov, italijanski Club alpino italiano 180.000 članov in približno toliko tudi avstrijski ÖAV.

Tiha želja: vsaj enkrat na Triglav ...

Planinska društva oskrbujejo zdaj 175 planinskih domov, koč in zavetišča po vsej Sloveniji, največ pa jih je seveda v Alpah. Čeprav jih je okrog Triglava kar lepo število, je poleti tesno a prostoro, kajti vsaj enkrat v zvezi s sezonsko kranjskih sliva poglavarja je goreča želja premožnega Slovenca, da o Slovenkah sploh ne govorimo (sodeč po uspehih vsakoletne akcije »100 žensk na Triglavu«). Njim se pridružuje lepo število planincev iz drugih republik in iz tujine.

V slovenskih planinskih postojankah je nad 5600 ležišč (okrog 3500 več kot pred vojno) in to predstavlja lep delež v našem turizmu. Registriranih obiskovalcev planinskih postojank je zadnja leta vedno čez 800.000 letno in med njimi je okrog 50.000 tujcev.

Obisk Triglava je seveda obvezen tudi za vse transverzalece. Slovenska planinska transverzala je pot, ki poteka po grebenih in vrhovih najbolj zanimivih gora od Pohorja do morja. Spoznamo jo po številki 1 v okroglih markacijah. Planinci, ki hodijo po tej poti, vodijo transverzalni dnevnik in zbirajo zge, v priznanje pa dobijo poseben znak. Nekaj je tudi

krajših transverzal, seveda pa je poleg tega markiranih še na stotine kilometrov drugih planinskih poti. Najtežje poti so opremljene s klini in žicami, ki jih je treba oskrbovati prav tako kot napisne table, smerne puščice, zimske markacije itd. Zlasti v visokih gorah terja vzdrževanje zaradi plazov, viharjev in strele veliko dela. Lahko pa se pohvalimo, da je v Alpah le malo predelov, kjer ni bila pota tako dobro nadelana in označena, kot so v Sloveniji.

Najnovejša zmaga alpinistov: zimski vzpon na Čopov steber v severni steni Triglava

S tem pa še nismo izčrpali dejavnosti slovenske planinske organizacije. Posebno poglavje bi bilo treba posvetiti alpinizmu, a omenimo naj le najnovejši in po svoje najbolj zanimiv uspeh: prvenstveni zimski vzpon na Čopov steber v severni steni Triglava. Ta steber je postal slaven med planinci že takrat, ko ga je kmalu po zadnji vojni v dramatičnih okoliščinah prvi preplezal Joža Čop. Pozimi je vse doslej zavračal poskuse najboljših plezalcev. Letos zadnjega januarja pa so v steno vstopili Belak, Kunaver in Sazonov. Plezali in bivakirali so kar osem dni, kar je pri nas tudi rekorden čas. Kljubovati so morali novozapadnemu snegu, megli in plazovom, ki so gmeli čez steno. Bili pa so dobro izurjeni in opremljeni (med drugim so imeli 3 plezalne vrvi, 64 klinov, 50 karabinerjev in nič koliko druge »sprotijev«). Uspeh je toliko večji, ker so steber napadali v zadnjih letih poleg domačih tudi tuje naveze, ki so že odnesle marsikatero tovoriko.

Ta podvig je sprožil eno izmed največjih reševalnih akcij pri nas, saj je bilo mobiliziranih nad 50 gorskih reševalcev, na pomoč pa je priletel tudi helikopter avstrijske gorske reševalne službe. Na srečo se je mobilizacija spremenila samo v vajo, kajti trije alpinisti so sami izplezali in se po težkem plazovitem snegu prebili do Ve-

...planine
so visoke
kakor prej

Joža Čop je eden izmed najbolj znanih planincev in alpinistov starejše generacije. Znan je tudi po svoji šegavosti. Ko je nekoč počival ob poti na Triglav, je prišla za njim skupina turistov. Eden ga nagovori: »Bog daj, Joža, ali je še daleč do Kredarice? Koliko pa računalo?« Joža pa pravi: »Jest nič. Zarad mene lohka koj greš.«

***
Predsednika Planinske zveze Slovenije dr. Mitha Fotočnika tudi poznajo vsi Planinci. Slavnostni govor na prireditvi v počastitev 75-letnice SPD, ki je bila v hali Tivoli, je končal takole:**

»Veseli nas, da številni dobri ljudje o našem planinskem društvu tudi še po 75 letih dobro mislijo. Čeprav je morda pretiravala tista telefonistka na »Informacijah«, ki je reševalcu križank na vprašanje, kda in kje je Hanibal prekoraj Alpe, rekla: »Ja, tega pa jaz ne vem, to morate pa Planinsko zvezo vprašati, tam vse vedo!«

lega polja, kjer so jih reševalci navdušeno sprejeli.

Čast in priznanje Gorski reševalni službi!

Prav je, da spregovorimo nekaj besed o Gorski reševalni službi (GRS), ki vsako leto opravi na desetine reševalnih akcij in je uspešno posredovala tudi v drugih republikah. Ta služba ima v svojih vrstah najboljšo alpinistov in skupno kakšnih 30 zdravnikov. Opremljeni so z modernimi reševalnimi sredstvi in imajo tudi skupno izvežebnih lavinskih psov. Reševalci se morajo pogosto igrati in so vedno pripravljati prhiteti na pomoč, večkrat pa tudi delujejo v gorah in na smučiščih. V gorah Slovenije je letno 70 do 80 težkih gorskih nesreč, od tega 10 do 15 smrtnih. Temu pa je treba prileti še na stotine smučarskih nesreč pri katerih tudi večinoma posredujejo gorski reševalci. Z velikimi trankami bi bilo treba zapisati, da reševalci opravljajo pleme-nito delo prostovoljno in brezplačno!

Delovanje planinske organizacije se razteza tudi na odprave v tujina gorstva. Znaše so naše ekspedicije v Himalajo, Kavkaz, Ande itd. PZS tadaja planinsko literaturo in zemljevide naših gora, sodejše prek gorske straže pri varstvu narave in se ukvarja s kulturno in znanstveno obdelavo gorskega sveta. V njenem sestavu deluje tudi vodniška služba.

Konec poletja: srečanje v Logarski dolini

Čeprav nismo mogli prikazati vsega dela planinske organizacije, pa smo skušali dati bralcem vsaj približen vpogled v delovanje, ki je tako vsestransko, da gotovo zasluži vsaj ob obletnicah pozornost vse slovenske javnosti. Letošnje jubilejno leto imajo planinci v programu še eno veliko akcijo: planinski tabor v Logarski dolini. Avgusta ali v začetku septembra se bo zbralo v tem prelepej kotu na ti-soče planincev, da še enkrat proslavimo 75-letnico ustanovitve slovenske planinske organizacije. Tudi mi jim želimo vso srečo pri nadaljnem delu!
Dr. RUPKO GODEC

ALJAZEV STOLP na vrhu Triglava

PRED 25 LETI POD MALO BELO STENO

Dve desetletji in pol je minilo od tedaj, ko so štiri slovenske partizanske brigade izbojevale zmago v bližini Male Bele stene v Jelenovem šlebu. To so bile Cankarjeva, Gubčeva, Serčerjeva in Tomšičeva.

Iz Suhe krajine so prišle v Ribniško dolino med 21. in 23. marcem 1943 po težkih bojih z italijanskimi okupatorji. Tako številna partizanska vojska na obrobju Ribniške doline je razgibala prebival-

stvo, pa tudi italijanski posadki v Ribnici, Dolenji vasi, Sodražici in Loškem potoku. Okrog 2000 partizanov je tedaj zasedlo podnožje Velike gore in Bukovice od vasi Dane in Zadolja do Rakitnice. Proti njim je nastopalo okrog 3300 italijanskih vojakov in oficirjev iz smeri Grčarica, Ribnica, Sodražice, in Loškega potoka.

25. marca sta Tomšičeva in Serčerjeva brigada odgovorili na napad italijanskih enot v Kotu in Danah, Gubčeva in Cankarjeva brigada pa sta držali položaje v Bukovici nad Zadoljem. Italijani so imeli 25. marca na hribu nad Dolenjo vasjo na Grčku razporejene topove in z njimi obstreljevali partizanske položaje nad Boln'm lasom. Za mišljene partizanske položaje desno od Velike stene so bombardirali ta dan italijanska letala. Italijanske enote so se postopno premikale po njivah in travnikih za Gaberjem proti Belnemu tazu. Skupno z ostalimi enotami so hoteli izvršiti žadano nalogo, obkoliti partizanske brigade na območju med vrhom Prigoriškega plaza, Malo Belo steno, Lenčkom v Travnici in Martinovcem. Pritiski italijanske vojske se je stopnjeval vse do prvih popoldanskih ur, sredi popoldneva pa je partizanska enota začela

Bogo Abrahamsberg
predsednik Obs Ribnica

obkoljevali nasilnega okupatorja in napadalci so se morali v begu umakniti po isti poti na hrib nad cerkevjo v Dolenji vasi. Tako odpirale in vidne bitke do tedaj se ni bilo v Lončarjih.

Brigade niso čakale dneva, da bi sovražnik uredil svoje vrste. V noči od 25. na 26. marec sta SNOB T. Tomšiča in L. Serčerja krenili po strmih Velike gore proti Travnici. Medtem pa sta Cankarjeva in Gubčeva brigada odšli po Rudeževi cesti nad Rakitnico proti Jelenovemu šlebu. Dogodki, ki so se tedaj odigrali, so precej znani; povedati je treba le, da se je pod Malo Belo steno med 8. in 11. uro 26. marca 1943 odigrala bojna vira, v kateri sta predvsem Cankarjeva in Gubčeva brigada iznenadili in z naglimi premiki zadali italijanski vojski velike izgube in jo pognali v beg.

Uspešen premik in boj štirih slovenskih narodnoosvobodilnih brigad je odjeknil med prebivalstvom Ribniške doline in okolice, saj je njihova prisotnost naznanila zmago in oddolžitev za vse tiste, ki jih je v naših krajih ustrelil okupator, in tiste, ki so tedaj trpeli v mnogih koncentracijskih taboriščih: na Rabu, v Reniciju, Padovi, Ustiki in drugod.

Ob 25-letnici pomembne zmage pod Malo Belo steno v Jelenovem šlebu iskreno čestitamo vsem prešlelim borcem slovenskih narodnoosvobodilnih udarnih brigad Ivana Cankarja, Matije Gubca, Ljuba Serčerja in Toneta Tomšiča ter vsem občanom ribniške občine, ki slavi v počastitev te bitke občinski praznik.

Malo predlogov za odlikovanja

Komisija za odlikovanja pri občinski skupščini Ribnica je poslala vsem delovnim in družbeno-političnim organizacijam, društvom in krajevnim skupnostim priporočilo, naj predlagajo za odlikovanje svoje najbolj zaslužne in delovne člane. Rok za prigrasitev bo kmalu potekel, komisija pa je dobila le malo predlogov. Vse kaže, da se kolektivi in organizacije ne potrudijo, da bi ocenili delo svojih članov, ali pa so morda priporočila dobili v roke najbolj delavni, ki so pa tako skromni, da sebe nočejo predlagati, zato raje molče.

TD ne zmore vseh naročil

Za spominke in ostalo ribniško robo potrebuje prodajalna spominkov večje skladišče

Turistično društvo Ribnica komaj zmore zadovoljiti vse trgovske, turistične in gostinske organizacije, ki naročajo ribniške spominke. Večini naročnikov so blago že poslali, nekaterim ga pravkar odpremišajo. Turistična sezona je pred vrati, zato je razumljivo, da je dela precej.

Franjo Matoh, ki vodi pro-

dajalno spominkov v Ribnici, nam je povedal, da bi lahko prodali še precej več spominkov. Tudi občani bi jih lahko izdelali precej več, saj so se tudi prebivalci Loškega potoka ponudili, da bi sodelovali oziroma delali za prodajalno. Žal pa Turistično društvo za svojo prodajalno nima dovolj velikega skladišča. Spominke so namreč sezonsko blago, zato jih delajo na zalogo, kar pa terja precejšen skladišni prostor. Turistično društvo bo zaposlilo še občinsko skupščino, naj pomaga najti primerno skladišče.

Zvedeli smo tudi, da so si izdelovalci izmislili še nove spominke. Tako so v zadnjih nekaj mesecih začeli izdelovati razne rezbane divje živali, posebne pepelnike, šatulje za cigarete in drugo.

Lani precej večji promet

Vendar so bili tudi stroški večji — Se vedno zastoj pri prodaji živine — Nestalne cene onemogočajo kooperacijo med zadrugo in kmeti

Kmetijska zadruga Loški potok je lansko poslovno leto zaključila s precej večjim celotnim dohodkom kot predlani. Vendar pa je lani imela tudi večje stroške. Ostanek dohodka je bil zato nekoliko manjši, vendar menijo, da so poslovno leto zaključili razmeroma uspešno.

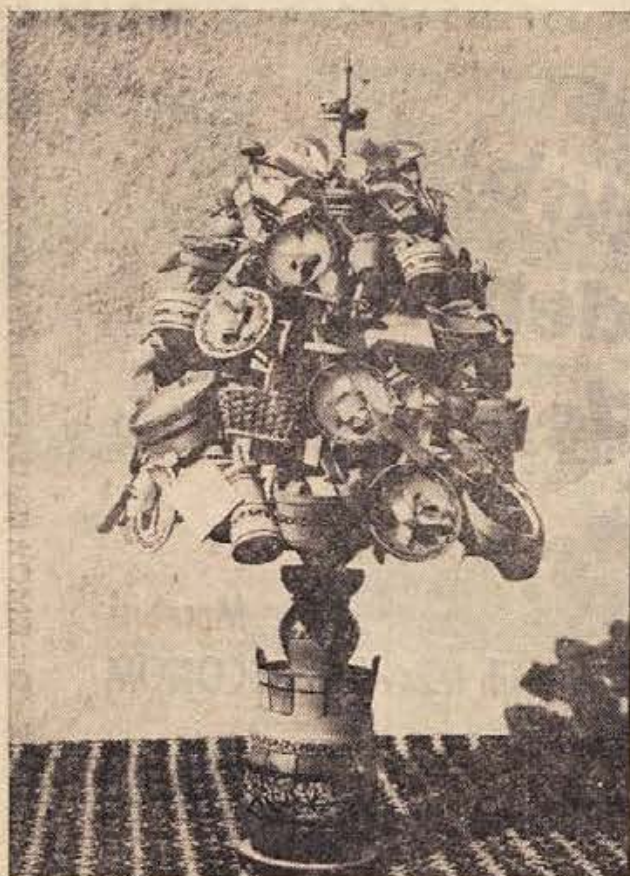
Glavne dohodka je kmetijska zadruga imela pri svoji mesariji, trgovini z reprodukcijskim materialom, transportu, strojnih uslugah in odkupu. Odkupili so največ lesa, živine in zdravilnih zelišč. Zaradi zastoja pri izvozu živine v Italijo je nekoliko

zastal odkup živine. Vendar ni bilo kritično. Zadruga je namreč živino odkupovala za lastne potrebe (mesarijo) in nekaj za prodajo domačim kupcem. Se najteže gre v prodajo slaba živina. Dobro je namreč na prodaj dovolj, zato se slabe odkupovalci branijo.

Žal pa je kooperacija, ki je bilo včasih precej, skoraj popolnoma zamrla. V zadrugi trdijo, da so jo pokopale predvsem nestalne cene kmetijskih proizvodov. Hitre menjave cen so namreč onemogočale vsako trdno pogodbo med zadrugo in kooperanti.

Dim okoli Tobaka

Poročali smo že, da je trgovsko podjetje »Tobak« iz Ljubljane pred kratkim odprlo v Ribnici novo prodajalno. Po Ribnici je potem završalo, češ da doseganja trafika Tobakne tovarne ne bo imela več dovolj prometa, razen tega je bilo še precej drugih ugibanj in natolcevanj. Dejstvo pa je, da Tobakna tovarna vsa povojna leta ni nič vložila za obnovo svoje trafike ali gradnjo nove prodajalne, čeprav je verjetno od Ribničanov precej iztržila. Če bodo kupci raje zahajali v lepo prodajalno, si je Tobakna tovarna pač sama kriva. »Tobak« pa je prav gotovo raziskal tudi tržišče in ugotovil, da se mu bo nova prodajalna v Ribnici obnesla.

Vsem gospodarskim organizacijam, zavodom, ustanovam, občanom in delovnim ljudem čestitamo za občinski praznik!

Občinska skupščina RIBNICA — Občinski odbor SZDL — Občinski komite ZKS — Občinski odbor ZZB — Občinski sindikalni svet — Občinski komite ZMS.

Trgovsko podjetje

Jelka

RIBNICA

Obiščite našo NOVO prodajalno

»OBLAČILA« v Ribnici

Za občinski praznik pozdravljamo vse občane, posebno pa naše stranke! Kupujte v prodajalnah JELKE!

Ne le ribniške spominke, tudi vodjo prodajalne Franja Matoha poznajo po naši ožji in širši domovini (Foto: Mohar)

Dolenja vas potrebuje dvorano!

Kulturne prireditve pridobijo na vrednosti, če jih predvajamo v za to primernem prostoru — V Dolenji vasi je dovolj volje za kulturno delo, le primeren prostor za to še pogrešajo

8. marca popoldan so učenci dolenjevaške osnovne šole priredili za svoje matere prijetno proslavo. Skoro uro dolg kulturni program si je ogledalo precej žena, ki so vzradošene sprejemale vse, kar so jim otroci lepega povedali.

Otroci od prvega do četrtega razreda so nastopali izredno sproščeno, prisrčno in tako nudili poslušalkam ob njihovem dnevu najlepše, kar jim lahko nudijo — vdrino, toploto in otroško vdano ljubezen. Ženskam so večkrat navrele solze v oči, posebno tedaj, ko je učenka iz tretjega razreda, kateri je umrla mama, izredno doživeto in lepo recitirala pesem o umrli materi.

Tovarišice so po nastopu dejale, da bi podobne prireditve — bodisi samostojno ali pa ob pomembnejših praznikih — organizirale lahko večkrat, ko bi šolski okoliš z okrog tisoč volivci imel primeren prostor, primerno dvorano. In spet je kakor že tolikokrat (brezuspšno) za-

živela ideja o gradnji kulturnega doma, dvorane ali česa podobnega poleg šole, kjer že deset in več let stoji temelji za dvorano.

Podobna misel se je porodila tudi že ob uspelem »krstnem« nastopu dolenjevaških pevcev na akademiji v Ribnici. (O pevcih bomo spregovorili v eni prihodnjih številki). Zadnje leto je namreč skoro iz nič nastaj v Dolenji vasi moški pevski zbor, ki ga vodi tov. Petje iz Ribnice. Fantje zelo radi in dobro pojejo, vendar samo veselje je še premalo, potrebovali bi prostor, kjer bi vadili in nastopali, potrebovali bi še marsikaj.

Zeljo po primernem družabnem prostoru v Dolenji vasi so poudarili tudi na zadnjih zborih volivcev pred referendumom za samopriskup. Prav tedaj so na občini v Ribnici tudi menili, da bi morda že letos lahko pričeli graditi poleg šole dvorano, s čimer bi ustregli dolgoletni želji občanov na tem območju. Le-ti so seveda skeptični

in pravijo, da bodo verjeti šele tedaj, ko bodo videli zidove!

F. Grivec

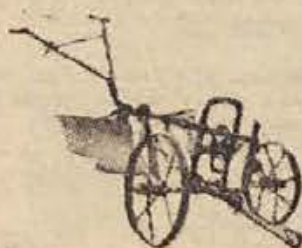
Izdelujemo vse vrste metalnih in plastičnih mrež za industrijsko in široko potrošnjo po zelo ugodnih cenah.

Za občinski praznik čestitamo vsem delovnim ljudem

PLETILNICA — tovarna žičnih in plastičnih mrež, Sodražica

Kovinsko podjetje Ribnica

Izdelujemo enobrazdne vprežne pluge in ostalo kmetijsko orodje, kiper dvokolice, motorne gnojniške črpalke, glave za ruvanje krompirja, snežne pluge za vozila TAM-4500 in TATRA, avtomatske posipalnice proti poledici za kiper kamione in vse vrste varjenih konstrukcij.

ZA PRAZNIK
OBCINE POSILJAMO
PRISRČNE
POZDRAVE VSEM
DELOVNIM
LJUDEM!

RIBNICA — panorama. — (Foto: Mohar)

Osebni dohodki odvisni od produktivnosti

Po novem bo v INLES nagrajen vsak od tistega, kar naredi, in od uspehov delovnih področij, na katera lahko vpliva — Nekatere prednosti

V kombinatu INLES Ribnica so ugotovili, da stara merila za gibanje osebnih dohodkov niso primerna. Z novim letom so začeli iskati nova, po katerih bi bilo gibanje osebnih dohodkov odvisno od gibanja produktivnosti dela. Novi sistem bodo skušali izdelati v nekaj mesecih.

Osnovno načelo novega načina nagrajevanja je, naj bo vsak nagrajen od tistega, kar naredi, in od rezultatov tistega področja dela, na katerega lahko vpliva. Tako bodo neposredni proizvajalci nagrajeni od osebnih proizvodnje, kvalitete in prihranka materiala. Komerciala bo nagrajena od uspešnosti prodaje, nabave in finančnega rezultata. Skupna uprava in uprave delovnih enot od realizacije in finančnega rezultata. Odgovornost strokovnih služb bo zdaj občutno večja.

Neposredni proizvajalci bodo nagrajeni predvsem od količine proizvodnje in količine uporabljenega časa, medtem ko bodo vrednostni kazalci izključeni.

Zaradi poenostavitve spremljanja planirane produktivnosti merijo produktivnost na osnovi reprezentančnega izdelka. Vsak proizvodni obrat ima le en reprezentančni izdelek. Vsi ostali izdelki posameznih obratov so na osnovi norme ur preračunani na primerjavo z reprezentančnim izdelkom.

V INLES pravijo, da so se doslej že pokazale predvsem tri prednosti, ki jih je prineslo vsakodnevno ugotavljanje produktivnosti:

— ukrepe za izboljšanje poslovanja lahko zdaj sprejemajo vsak dan, medtem ko so jih prej lahko po periodičnem

obračunu.

— informiranje članov kolektiva se je izboljšalo, saj vrtaj na grafikoni, ki so obešeni po delovnih enotah, lahko vsak dan sproti vidi vsak član kolektiva, kako dosegajo plan in kakšna je produktivnost;

— vsakodnevno ugotavljanje produktivnosti pa je tudi osnova za najpravičnejše gibanje osebnih dohodkov.

Za INLES Ribnica je letošnje leto kar večkrat jubilejno. Tako bodo praznovali:

- 110-letnico prve parne žage na Kranjskem, ki je začela delati v Loškem potoku, kjer ima INLES svojo delovno enoto;
  - 20-letnico obstoja LIP Ribnica,
  - 10-letnico svoje industrijske proizvodnje stavbnega pohištva;
  - 5-letnico obstoja kombinata INLES.
- Centralni delavski svet INLES je že imenoval posebno komisijo, ki bo organizirala praznovanje teh jubilejev.

Tri plodna leta „Pletilnice“ v Sodražici

V zadnjih treh letih so dogradili tovarno in jo opremili — V Sodražici so pred 73 leti prvi začeli strojno izdelovati žične mreže — Polletno proizvodnjo imajo že prodano — Kolektiv se je marsičemu odpovedal, da si je zagotovil lepšo prihodnost

Kolektiv »Pletilnice«, tovarne žičnih in plastičnih mrež iz Sodražice, je prav v zadnjih treh letih, ko se mnogi drugi kolektivi zaradi reformnih ukrepov bore s težavami, dosegel lepe uspehe. Leta 1965 si je dogradil novo tovarno, v katero pa je lahko postavil le 6 tkalnih strojev, od tega samo enega novega. Naslednjega leta so kupili najmodernejši pletilni stroj. Konec lanskega leta so imeli v sodraškem obratu že 22 strojev, v ribniškem pa enega več kot leta 1965, se pravi štiri.

— pletilnice v Sodražici —

Hkrati pa so se odločili tudi za specializacijo. Izdelujejo le še fine žične in plastične mreže iz različnega materiala in v več barvah. Opustili pa so proizvodnjo vrtnih ograj in raznih pletiv. V »Pletilnici« je samo lani dobilo kruh nadaljnjih 27 občanov.

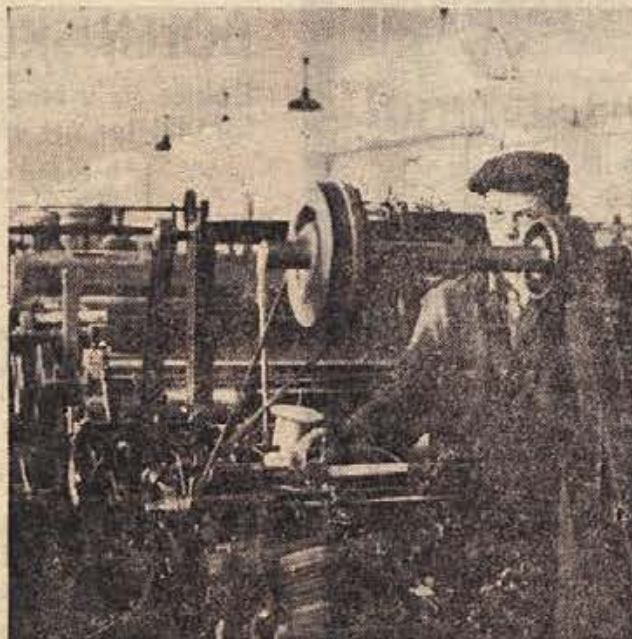
V primerjavi z letom 1966 je bila v »Pletilnici« lani za 42 odstotkov večja fakturirana realizacija; plačana realizacija in dohodek za razdelitev sta za 26 odstotkov večja. Za sklade so namenili 70 odstotkov več, čisti osebni dohodki pa so za 3 odstotke manjši. Povprečni osebni dohodek je zaradi nove zaposlitve nekvalificiranih padel od

897 Ndin na 773 Ndin. Izvozijo, predvsem na Zahod, 14 odstotkov svoje proizvodnje. Cen proizvodom niso zvišali, ampak dajejo kupcem celo boljše pogoje.

Kot se iz teh podatkov vidi, je kolektiv precej vložil za modernizacijo podjetja, hkrati pa se marsičemu odpovedal (višji osebni dohodki, rekreacija itd.). Tako so si zagotovili delo in boljše možnosti za bodočnost.

Svoje izdelke izvažajo in prodajajo doma. Letošnjo polletno proizvodnjo imajo že prodano. Kupci so podjetja, ki iz mrež »Pletilnice« izdelujejo filtre in tesnila za avtomobilsko industrijo, razen tega pa jih kupujejo trgovina

in izdelovalci suhe robe (sita, rešeta itd.).

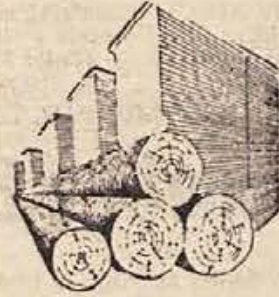

Se sredi lanskega leta je bila ta dvorana skoraj prazna, danes pa je polna strojev, ki so dali kruh 27 novim občanom (Foto: Prime)

Lesna
industrija
INLES
Ribnica

Vam nudi v svojem prodajnem skladišču: OKNA, VRATA, POLKNA, VHODNA in GARAŽNA VRATA ter drugo STAVBNO POHIŠTVO za opremo VAŠE HIŠE.

Vsem občanom in delovnim ljudem čestitamo za občinski praznik RIBNICE!

KMETIJSKA ZADRUGA
RIBNICA

čestita vsem občanom za praznik občine in jih vabi v svoje trgovine: IZBIRA v Ribnici, DOM v Sodražici, ZAPOTOK, Sv. GREGOR in GORA. Na devize prodajamo z 10 odstotki popusta.

PROGRAM PRIREDITEV
OB PRAZNIKU
OBČINE RIBNICA

23. marca ob 19.30 nastopi v TVD Partizan dramska skupina Svobode z »Veroniko Desenisko«. Za mladino bo ista predstava naslednji dan ob 15. uri.

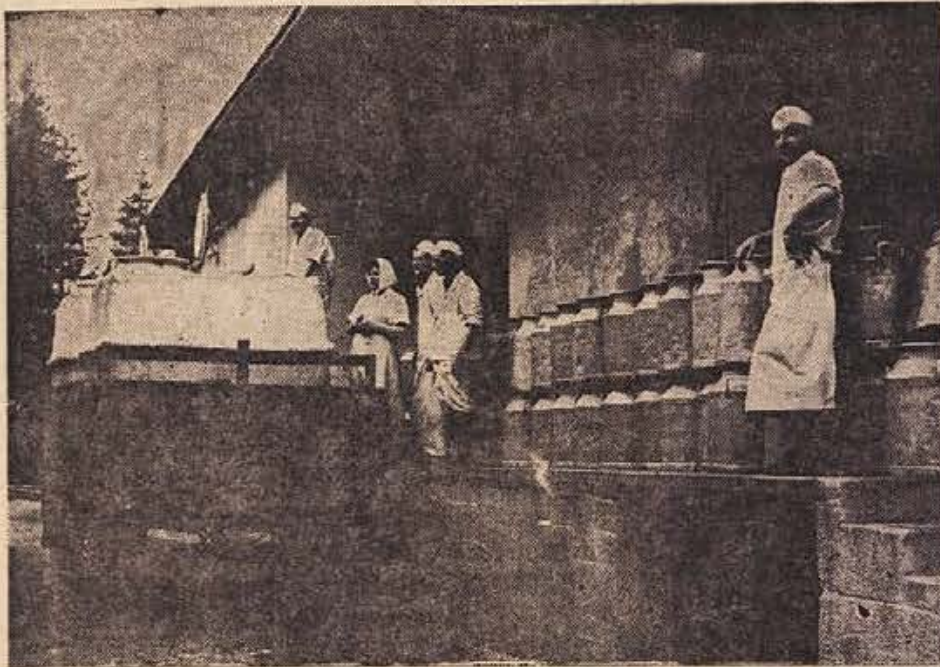
24. marca ob 7.30 redna seja občinske skupščine ob 10 uri slavnostna seja občinske skupščine

25. marca ob 19.30 koncert ribniškega moškega pevskega zbora v domu TVD Partizan.

26. marca zjutraj letna skupščina občinske zveze združenj borcev.

25-letnico zmage slovenskih narodnoosvobodilnih udarnih brigad v Jelenovem Zlebu pa bodo občani ribniške občine slovesno proslavili julija (za dan borea ali dan vstaje). Takrat bodo organizirali pohod po poteh partizanskih brigad in obisk Jelenovega Zlebu.

VSAK DAN 850 KILOGRAMOV SIRA v velikolaški mlekarini. Mlekarina sprejme vsak dan 12.700 litrov mleka, ki ga nekaj predela v sir. Tiste dni, ko primanjkuje mleka v Ljubljani, pa ga pošljejo več tja. — (Foto: Franc Modic)

GOVORI JOŽE MUSTAR, DIREKTOR KZ DOBREPOLJE

Največ prometa z živino in krompirjem

Od ustanovitve leta 1895 do danes zadruga ni imela zgube – Uvajajo boljši krompir – Pri prodaji plemenske in pitane živine nekaj težav – Z izdelavo zobortrebcev so nekateri kmetje zaslužili čez zimo 3 do 4 tisoč Ndin

Kmetijska zadruga Dobrepolje je ena najstarejših v Sloveniji. Prvi prednik sedanje zadruga je bilo kmetijsko društvo, ustanovljeno leta 1895. Nato se je prek zadruga in povojne Naproze izoblikovala sedanja kmetijska zadruga. Od svojega obstoja do danes je bila zadruga vedno aktivna.

Območje zadruga je vzrejni center za sivo rjavo plemensko živino. Ze 40 let jo odpirajo in vodijo rodovnike. Mlado plemensko živino so prodajali doma (v Jugoslaviji) in izvažali predvsem v Grčijo. Izvoz je sedaj zatajil zato vedno več kmetov pita klavno živino in redi molzne krave.

Jedilnega krompirja odkupi KZ ob povprečni letini 120 vagonov. S prodajo nimajo težav, ker so sklenili dolgoročne pogodbe z Reko in Iestro. Trg vedno bolj odklanja slab-

še vrste krompirja, zato je dala KZ lani kmetom milijon starih dinarjev dotacije za nakup semena boljših vrst krompirja (igor, vesna, sakelja). KZ bo tudi letos kupila

še okoli 20 ton semenskega krompirja in ga prodala kmetom po nabavni ceni, se pravi, da KZ ne bo zaračunala niti marže niti prevoznih stroškov.

Zadruga odkupuje še suho robo in drugo, ima svojo klavnico in mesarico, redi pitance, oskrbuje kmete z reprodukcijskim materialom in orodjem. Semo v zadnjih dveh letih je prodala kmetom

V tej zgradbi ni le dobrepoljska trgovina »Spelca«, ampak tudi upravni prostori kmetijske zadruga (Foto: Prime)

Zmešane vrste v sestavku o krompirju

Po krivdi tiskarne je nastalo v sestavku inž. Alojza Metelka »Zakaj se krompir izrodi?«, ki je bil objavljen na 7. strani v 11. številki Dol. lista, več zamenjav vrstic. Ponovno objavljamo popačene dele sestavka in se avtorju ter bralecem vljudno opravičujemo:

Glavni krivci izrojanja krompirja so rastlinski virusi, drobne biti, ki v rastlini povzročajo različne bolezni. Širijo se tem hitreje, čim toplejše je podnebje. Dolenjski krompir se prej izrodi kot gorenjski, v nižjih legah prej kot v višjih. V toplejšem podnebju rodost krompirja zaradi tega hitreje pada kot v hladnejšem.

Okužba s temi boleznimi je neizbežna. Ko priporočamo zdrav semenski krompir, se bo gotovo kdo vprašal, če semenski krompir ni prav tako izpostavljen boleznim. Smisel pridelovanja semenskega krompirja je prav v tem, da pridelamo seme, ki ni okuženo z virusi.

Najbolj primerna bela sorta je igor; ta krompir se da prodati v Sloveniji in na Hrvaškem. V Dalmaciji, ki tudi kupuje precej našega krompirja, zahtevajo predvsem krompir z rumenim mesom. Taka sorta je dobrin, ki podobno kot igor daje obilne pridelke. Pri zelo zgodnjih sortah lahko zbiramo med vesno in saskjo.

UREDNIŠTVO LISTA

PISMA UREDNIŠTVU

Gnojila samo na papirju!

Tov. urednik!

Veseli smo vaših kmetijskih nasvetov, ki ste jih začeli objavljati, vendar imam pripombo k sestavku, objavljenem 7. marca. Pišete o potrebi po gnojenju z umetnimi gnojili, katerih pa ne moremo nikjer kupiti. Bil sem v kmetijski zadrugi v Brežicah, v Somo boru v sosednji Hrvaški, toda gnojil niso imeli nikjer. Povedati moram, da tudi lani ni bilo dosti bolje s preskrbo.

Ne vem, zakaj strokovnjaki gnojila svetujejo, če jih sploh ni mogoče dobiti. Mislim, da je to samo propaganda. Zeleni bi, da se naši strokovnjaki in gospodarstveniki malo bolj prizadevajo, da ne bomo imeli gnojil samo na papirju. Mihael Heimbring, Ponikve 22

Vel. Dolina

Pripis uredništva. Naj ob tem posredujemo v nekaj besedah odgovor predstavnika republiškega izvršnega sveta: letošnji zastoj v Sloveniji je nastal zaradi nesreče v tovarni Lukavac, pa tudi nekatere druge tovarne so iz različnih vzrokov prepočasno pošiljale gnojila. Uvozniki so bili prisiljeni naročiti več gnojil v tujini, vendar je bilo treba to gnojilo najprej plačati v dinarjih in je tudi zaradi tega bil zastoj. Kot je zagotovila Agrotehnika iz Ljubljane, bodo gnojila preiskrbljena v skrajnem roku.

In še glede pisanja: nasvete smo napisali, še preden je bil znan vzrok zastoja, in smo računali na gnojila, ki jih je pri nas običajno mogoče kupiti.

Inž. M. L.

Priprave za skupščino ZKPO

Na drugi seji izvršnega odbora občinskega sveta zveze kulturno prosvetnih organizacij v Novem mestu so govorili o pripravah na sklicanje skupščine ZKPO občine Novo mesto. Skupščina naj bi dala prerez celotnega dela ter spodbudila društva za poživljeno delo, hkrati pa naj bi izdelala ustrezne sklepe, s katerimi bi delegati nastopili na kongresu zveze. Občinski odbor ZKPO bo v teh dneh organiziral posvetovanja v posameznih krajih novomeške občine ter ugotovil stanje v društvih. Spupščina ZKPO bo 21. aprila. Občinski svet ZKPO je na seji sklenil tudi, da bo podpiral društva, ki bodo izdelala svoj program, in da se bo z njimi dogovoril o sofinanciranju posameznih kulturnih akcij.

Razpisna komisija za imenovanje ravnatelja pri

osnovni šoli Adam Bohorič, Brestanica

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da ima končano srednjo, višjo ali visoko izobrazbo,
- da se odlikuje v pedagoškem delu v šoli in v organizacijskimi sposobnostmi ter ima 10 let vzgojno-izobraževalne prakse.

Prijave z dokazili naj pošlje kandidat razpisni komisiji osnovne šole Adam Bohorič, Brestanica, v 15 dneh od dneva objave razpisa.

KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE

prodaja

NA LICITACIJI

22. marca 1968

naslednja zemljišča:

GRADBENO PARCELO V TREBNJEM,
k. o. Trebnje, ob 7. uri
KMETIJSKO ZEMLJIŠČE V DOLU,
k. o. Medvedje selo, ob 8. uri
GRADBENO PARCELO ZAPUZE,
k. o. Mirna, ob 9. uri
KMETIJSKO ZEMLJIŠČE ROJE,
k. o. Mirna, ob 10. uri

23. marca 1968 bo prodala zadruga Trebnje na licitaciji naslednja osnovna sredstva:

V Trebnjem ob 8. uri:
2 ZITNA KOMBAJNA 630
1 TRAKTOR FERGUSON 35
2 TROSLICA HLEVSKEGA GNOJA
V Mokronogu ob 11. uri:
1 ZITNI KOMBAJN 630
1 MLATILNICO
1 TRAKTOR FERGUSON 35

K. W.

Tudi vaš svetovalec-gradbenik vam bo povedal: najzanesljivejši temelj za novo hišo je in ostane

hranilna knjižica DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE

Dobite jo v Novem mestu, Krškem, Trebnjem in v Metliki ter pri vseh poštah na področju teh občin!

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani ZVISALA OBRETNOSTNE MERE za vse hranilne vloge:

— za vloge na vpogled (navadne):	6,5%	— za vloge, vezane na odpovedni rok nad 12 do 24 mesecev:	7%	— za vloge, vezane na odpovedni rok nad 24 mesecev:	8%
od 5 % na		od 6 % na		od 7 % na	

OBČANI, vključite se v širok krog varčevalcev pri domači banki, ki vam nudi najugodnejšo obrestno mero na hranilne vloge!

NE POZABITE NA UGODNE OBRETI ZA SREDSTVA NA DEVIZ. RAČUNIH OBČANOV, za katera plačuje banka:

- za sredstva na vpogled (avista): 4% v devizah in 2,5% v dinarjih
- za sredstva, vezana na odpovedni rok nad 12 mesecev: 6% v devizah in 1% v dinarjih
- za sredstva, vezana na odpovedni rok nad 24 mesecev: 6% v devizah in 1,5% v dinarjih

Razpisna komisija pri
restavraciji Na griču,
Čatež pri Brežicah

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da imajo srednjo strokovno izobrazbo gostinske stroke,
- da imajo srednjo izobrazbo komercialne stroke,
- najmanj 10 let prakse na vodilnih delovnih mestih v gostinstvu,
- pasivno znanje dveh tujih jezikov.

Kandidati morajo priložiti poleg dokazil o strokovni izobrazbi še kratek življenjepis z opisom dosedanjega službovanja.

Razpis bo zaključen 30 dni po objavi v Dolenjskem listu.

Težave invalidov niso tako majhne

V kolektivu Zavoda za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov je 45% invalidov, ki so imeli lani skoraj 900 bolniških dni — Povečati moramo skrb zanje in jim pomagati

Zavod za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov v Novem mestu ima sorazmerno zelo mlad kolektiv. Od 72 članov kolektiva je le 8,5 odst. takih, ki imajo nad 15 let delovnih izkušenj, več kot 73 odst. delavcev pa je zaposlenih manj kot 10 let. Čeprav je kadrovska struktura zadovoljiva, prihaja prav zaradi nezadostnih delovnih izkušenj do zastojev pri delu. Posebno pereče je pomanjkanje izkušenj v RTV servisu, kjer manjka strokovnih delavcev s prakso, ki bi lahko sprosti spremembe v naši elektronski industriji.

V Zavodu za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov imajo štiri obrate: konfekcijski, kleparski, mizarški in RTV servis. Čeprav se ni rešeno vprašanje staleža invalidov, jih še vedno jemljemo kot zdrave delovne ljudi. Upoštevati pa moramo njihovo delovno sposobnost, saj znaša na vsakega posameznega zaposlenega invalida bolezenski dopust povprečno 20 dni letno. Prav gotovo je to eden izmed glavnih vzrokov za nesteto težav v tem zavodu.

Lansko poslovno leto ni prineslo posebnih uspehov, bilo pa je kljub mnogim težavam dobro zaključeno. Da bi bilo letošnje leto uspešnejše, so se odločili, da bodo posvetili posebno skrb razširitvi proizvodnje, uslužnostnim dejavnostim in ustanavljanju servisov za popravila gospodinjstev, električnih strojev.

Za prehod na nov delavnik se še niso odločili. V I. polletju bi radi namreč prešli

na 45-urni delavnik, v II. polletju pa na 42-urni. Novi delavnik bi na Zavodu za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov prav gotovo še poglubil nekatere težave, ki so bile tudi doslej skorajda nerešene. Vprašanje prehrane na delovnih mestih bi ostalo nerešeno, prav tako tudi vprašanje otroškega varstva,

saj zavod nima denarja niti za reševanje stanovanjskih težav.

Letošnji plan je za 72-članski kolektiv, ki je v težavah, dokaj obsežen. Zeliho si le, da bi se družbena skrb za invalide, za njihovo delo v letošnjem letu povečala in da bi se v kratkem rešil položaj invalida-delavca.

Je delitev pravilna?

V tovarni papirja so člani sindikalne organizacije opozorili na to, da delitev sindikalne članarine ni pravilna. Predlagajo, naj bi več denarja ostalo v občinskih mejah, kjer bi ga lahko koristno uporabili za številne nerešene probleme. Samo iz tovarne papirja so lani odvedli več kot 5,5 milijona Sdin sindikalne članarine. Prav zdaj pa bi marsikdo del sredstev, ki jih člani sami ustvarjajo, namenili socialno in zdravstveno ogroženim delavcem za letovanje.

DRUŠTVO ZA POMOČ DUSEVNO PRIZADETIM ŽE DELA

Korak bliže posebni šoli v Posavju

Uspehi v posebnih oddelkih osnovne šole v Krškem spodbudno vplivajo na stare šolarje — Trenutno je vpisanih le 30 otrok

Na pobudo številnih prosvetnih delavcev je Spodnje Posavje le dobilo društvo, ki bo načrtno skrbelo za vsestransko pomoč duševno prizadetim mladini in odraslim. To bo gotovo pospešilo tudi razvoj posebnega šolstva v tej pokrajini.

Za sedaj ima oddelke za učence z razvojnimi motnjami le osnovna šola v Krškem. Toda tudi tej manjka prostora. Prihodnje leto bi morali odpreti peti razred posebne šole, vendar še ne vedo, če bodo sploh našli pristo učilnico zanj. Vse te stvari bodo

lahko uspešno rešili šele potem, ko bo stala v Krškem nova osnovna šola. Računajo, da jo bodo začeli graditi leta 1969. Približno 800 milijonov starih dinarjev bodo morali odšteti zanj.

Z novo osnovno šolo bodo pridobili v sedanji šolski zgradbi prostor za šolanje duševno prizadetih otrok za vse Spodnje Posavje. V šoli bodo uredili tudi delavnice za praktični pouk. V njih bodo učence spoznali z različno tehniko oblikovanja materiala. Usmerjali jih bodo v poklice.

Trenutno je v posebnih oddelkih krške osnovne šole 30 otrok. Pouk v njih lahko obiskujejo le tisti, ki niso preveč oddaljeni. Pozneje bi lahko uredili za učence internat, saj bi se v šolo vpisali otroci iz vseh treh občin.

V Krškem se že zdaj lahko pohvalijo z uspehi. Od 30 otrok le trije niso izdelali razreda. Za stare je to velika spodbuda, saj bi bili ti učenci v rednih oddelkih prav gotovo negativno ocenjeni.

V društvu za duševno prizadete je v Spodnjem Posavju vključenih že okrog 400 članov. V enem letu pričakujejo, da se bo članstvo povečalo na 1.000. Številčno bo torej zelo močno. Starši in učitelji bodo imeli pri načrtih za čimprejšnjo ureditev šolstva in zaposlovanju prizadetih otrok močno podporo vseh članov društva.

V maju bo ribnik v Resi poln vode

Turistično društvo Krško bo do 1. maja najbrž dokončalo vsa dela pri ribniku v Resi. Delavci opravljajo zdaj še zadnja dela, in ko bo končana še zapornica, bodo začeli ribnik polniti z vodo. Če bodo v aprilu močnejše padavine, bo ribnik do 1. maja poln vode.

»HMEJLNİK« želi pomagati trsničarjem

Na Malčevcu je bilo pred kratkim posvetovanje vseh trsničarjev Dolenjske, ki ga je sklicalo trgovsko podjetje Hmeljnik iz Novega mesta. Namen sestanka je bil določiti smernice razvoja trsničarstva in obnove vinogradništva. Kmetijska inšpektorja iz Sevnice in Novega mesta sta ob tej priložnosti seznanila trsničarje s predpisi, ki zadevajo pridelovanje cepčlenk. Določen je bil tudi trsni izbor za Dolenjsko in količina cepčlenk, ki jih je treba vzgojiti za domače potrebe. Trsničarji bodo delali v sodelovanju s Hmeljnikom, ki je pobudnik te akcije.

LU

Posvetovanje v ZKPOS

Republiški svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije je sklical v ponedeljek, 18. marca, posvetovanje predsednikov in tajnikov občinskih svetov zveze. Na njem so govorili o nalogah osnovnih organizacijskih enot in občinskih svetov Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v pripravah na V. kongres Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije, o vključevanju kulturno-prosvetnih organizacij v javni razpravi o gradivu Zveze sindikatov Jugoslavije »Razvoj kulture kot integralne sestavine družbenega dela« ter o sodelovanju kulturno-prosvetnih organizacij pri izvajanju turističnega izobraževanja.

Pismo zagrebških Slovencev

Občinska konferenca SZDL v Krškem je te dni prejela od kulturno-prosvetnega društva »Slovenski dom« iz Zagreba zahvalno pismo. V njem se pevci zahvaljujejo za povabilo in dobro organizacijo koncerta zagrebških Slovencev v počastitev 119. obletnice smrti Franceta Prešerna. Gostje so tedaj zapeli posebej za mladino in posebej za odrasle. Poslušalci so bili navdušeni. Krčani si kulturnih stikov s Slovenci v Zagrebu še želijo.

»LOVEC«, lovška zadruga,
NOVO MESTO, Cesta herojev 8

Lovci, ribiči, taborniki in športniki, obiščite našo NOVO poslovalnico, kjer si boste lahko izbrali opremo po želji, okusu in zmernih cenah!

OBIŠČITE PRODAJNI SEJEM

KMETIJSKIH STROJEV V LJUBLJANI

GOSPODARSKO
RAZSTAVIŠČE HALA B

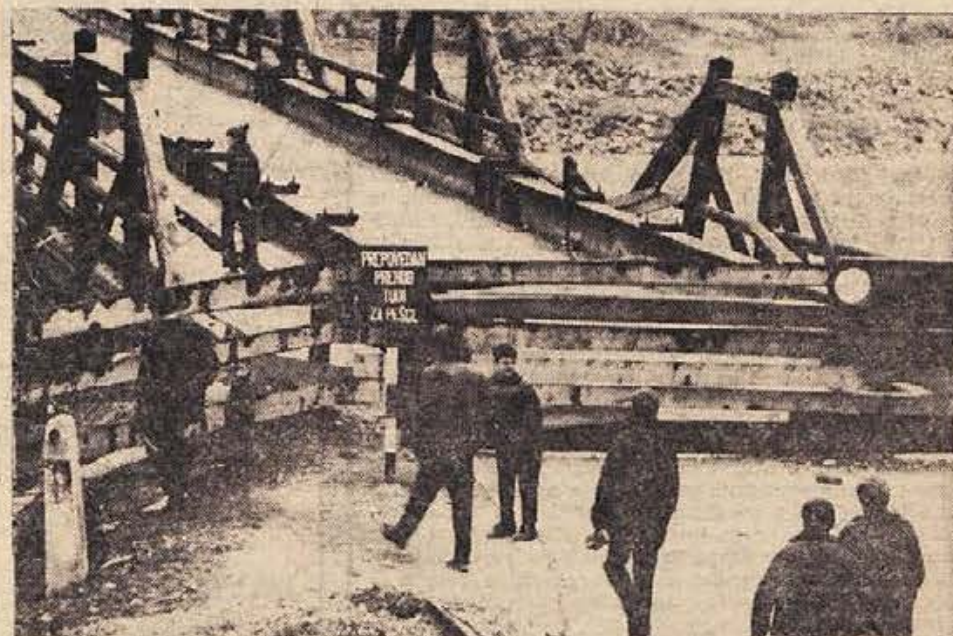
PODJETJE

AGROTEHNIKA

PRODAJA VSE KMETIJSKE STROJE
s 5,5-odstotnim popustom

Strokovni filmi vsak dan od 10. do 12. ure.

Strokovna predavanja o spravi krmne in o predelovanju krompirja pa 19., 23. in 25. marca od 9. ure dalje.

STARI SE VEDNO KLJUBUJE! Tako smo že večkrat napisali pod slike starega krškega mostu. Čeprav so ga zaprli z ograjo, ki so jo namazali z umazano maščobo, da ne bi kdo plezal čez njo, si marsikdo še vedno rad prihrani kilometer poti čez novi most in ubere bližnjico čez starega. — (Foto: Tone Zalokar — druga nagrada za fotografijo tedna)

Sen kresne noči

V soboto, 16. marca, je prof. Janko Jarc v Dolenjski galeriji v Novem mestu odprl razstavo del slikarja, grafika in kiparja Rudija Simčiča. (Samostojne razstave: Ljubljana 1957, 1958, 1959, 1960; Kranj 1958, 1959, 1960, 1961; Bled 1964 ter Kostanjevica 1958 in 1967.) Doslej največja slikarjeva razstava ni v Novo mesto prišla po naključju, ampak je nasledek slikarjevih slikov z Dolenjsko in gesta ustanove, ki si ustvarja svojo razstavno politiko.

V Dolenjski galeriji se je na večer otvoritve zbralo večje število Novomeščanov in tudi Ljubljancov, slikarjev prijateljev ter ljubiteljev njegove umetnosti, da bi bili priče »praznika v galeriji«, kot je otvoritve razstav imenoval pokojni novomeški rezhar in podobar France Vodnik. Zabeležiti moramo, da je bilo tokrat v galeriji prav živahno. Iz razstavnega kataloga, ki ga je Dolenjski muzej ob tej priložnosti izdal, je razvidno, da razstavlja Simčič 53 grafičnih risb, 18 skulptur v lesu ter 23 olj. Število razstavljenih del da slušati, da gre za slikarjevo res doslej največjo razstavo, za njegov pogled na prehojeno pot. Rudi Simčič, čigar umetniško pot je z izbranimi besedami očrtal prof. Janko Jarc, je v glavni razstavni dvorani razgrnil svoje grafične risbe iz cikla Rast ter skulpture. Grafične risbe — v njih je ujet slikarjev pogled na življenje — so izpoved, ki bi ji v književnosti našli vzporednico v poeziji. Ta neusahljiva izpoved govori o kaljenju, rasti, prepletanju in povezanosti rastlinskega in živalskega sveta s človekom. »To so vizije prebujanja narave,« je povedal slikar. Simčič dá vedeti, da se je v iskanju poti vrnil k prazvoru, k zemlji, bilkam, kamnu, žuželkam... (O poetični vsebini njegovih grafičnih risb govore tudi naslovi: Spev, Spev Feniksa, Zanos, Rast...) Skratka, prvi sen kresne noči z vsemi

čari in prividi. Fantastika, ki je prav tako izvirna kot Jakljeva. Simčičeva olja — ta so v spodnjih prostorih galerije — uvaja Avtoportret pri delu, postavljen kar na slikarsko stojalo, ter voščenska, tudi avtoportret. Sledi prerez Simčičevih slikarskih prizadevanj v barvah, ki je včasih tako nenavadna, kot je za nas nenavaden slikarjev svet. Pozornost vzbujata deli Morske korale ter Erupcija. Brez iskanja enotnosti je slikar razstavil dela, da bi prikazal nekak prerez od realizma do modernega, do abstrakcije.

Razstava daje vtis slikarjevega prizadevanja po izpovedi, iskanju v različnih smereh, ter govori o ponovnem vračanju k zemlji in njenim čudom (olje Sončnice v temnem). Tisti, ki smo slikarja obiskovali v njegovem ateljeju v Ljubljani, smo bili osupli ob sto in sto delih, ki so se nakopičila v slikarjevi delavnici. Vtis silovite vitalnosti daje tudi razstava v Dolenjski galeriji. To ni samo razstava slikarskih del. Pred nami je razgrnjeno življenje slikarja Rudija Simčiča.

PETER BRESČAK

S sobotne otvoritve slikarske razstave v obeh dvoranah Dolenjske galerije v Novem mestu: slikar in grafik Rudi Simčič ter ravnatelj Dolenjskega muzeja profesor Janko Jarc med pozdravnim govorom. (Foto: Mirko Vesel)

Najdbe iz keltskih grobov v Poljanah

V prejšnji številki smo že poročali, da so v Poljanah pri Zužemberku pri odkrivanju humusa z buldožerjem v peskokopu našli (pa tudi uničili!) več keltskih grobov. Hlita intervencija Dolenjskega muzeja po obvestilu krajevne skupnosti iz Zužemberka je rešila lahko samo še nekaj najdb, med njimi tudi oba nakitna predmeta, ki ju vidite na spodnji sliki. Prvi je bronasti votli obroč, narjeden iz tanke pločevine. To je ovratnica ali torques, kakršne so nosile okrog vratu keltske žene, pa tudi mošče. Sredi obroča pa je narisana lepo okrašena

okrogla zaponka — fibula, prav tako izdelana iz tanke bronaste pločevine. Na sredi zaponke se vidi še majhen obroček, na katerem je visel še neki obesek, ki pa je danes izgubljen. Zanimivo je to, da je krhka fibula ohranjena v celoti, saj se je na spodnji strani še ohranila igla za spenjanje in persovina, ki je dajala zaponki potrebno prožnost.

Oba nakitna predmeta sta verjetno iz ženskega groba. Na grobišču v Poljanah so Kelti sežigali svoje mrtve približno 200 let pred našim štetjem. Ob bolj pazljivem delu bi lahko rešili pred uničenjem veliko več predmetov iz keltskih grobov, ki bi nam bolj približali davno zgodovino krajev ob zgor-

njem toku Krke, ki so bogati arheoloških najdb. (Risala: Sibila Knez).

TONE KNEZ

Letna skupščina ZKPOS

V Krškem je bila v soboto, 16. marca, letna skupščina občinske Zveze kulturno-prosvetnih organizacij. Udeležence so na njej seznanili z delom v minulih dveh letih, s problematiko kulturnega življenja v občini, s pripravami na pomladansko revijo in navezavo stikov z občinama Bročice in Sevnica. Izvolili so novo vodstvo in mu zaupali skrb za kulturo v prihodnje.

Izseljenski dan na Mirni

Aprila bo izšel prospekt v skoraj 3000 izvodih

13. in 14. julija bosta Mirna in Mirenska dolina sprejeli izseljence Dolenjske, ki se vsako leto v velikem številu vračajo v svet očetov in dedov. Trije koroški zbori pevcev, Divji lovec kulturno-umetniškega društva iz Kostanjevice, ki ga bodo igrali na prostem, folklorna skupina Tine Rožanc all France Marolt ter nastopi domačih amaterskih skupin so številne draži, ki bodo prav gotovo privabile mnoge obiskovalce od blizu in daleč.

Naivni slikar Viktor Magyar, ki, odmaknjen od nemirnega vsakodnevnega hrupa in vrvenja na Catežu, upodablja dolenjsko krajino in ljudi, bo za to priložnost v mirenski osnovni šoli odprl razstavo svojih najnovejših del.

Ze prve dni aprila bo izšel prospekt: Ob letošnjem dnevu dolenjskih izseljencev. Zanj je že zbrano gradivo, te dni pa tudi denar. Vseboval bo gospodarski pregled trebanjske občine, podobe iz

drugih dolenjskih občin, na naslovni strani pa bo slika mirenskega gradu iz Valvasorjevih časov.

Poseben del prospekta bo opozarjal na kulturne spomenike, ki jih hrani ta del Dolenjske: predzgodovinske gomile, sledove gradišč v Zabrđu, Trebinou, Tihaboju, mirenski, mokronoški, trebanjski grad s svojo zgodovino; cerkev s freskami na Vihru, Mirni, Veseli gori in druge zgodovinske znamenitosti, ki si jih je vredno ogledati.

Kar sama se ponuja misel, ki jo je za prospekt izseljencem zapisal Franc Režun iz Trebnjega: »Najlepše, kar nam je dano tudi v tem delu Dolenjske, pa je pisan svet njiv, travnikov in gozdov ter prijaznih vasic, ki ga čas in ljudje nenehno spreminjajo. Počasna hoja skozi ta svet, vreden da ga doživimo v vsej njegovi vsebini, vas bo vedno obogatila.«

M. L.

Mali kulturni barometer

PREMIERA SATIRICNEGA KABARETA SVIGA SVAGA... ki ga pripravila novomeška igralska skupina Odeur mladih, bo ob koncu meseca, 8. panoi, ki jih bodo ob tej priložnosti opremili tudi s fotografijami z val, bodo skušali zbuditi zanimanje za predstavo, ki bo prinesla vrsto izbranih tekstov slovenskih satirikov. Predstavo pripravila režiserka Zavoda za kulturno dejavnost v Novem mestu Alenka Bole-Vrabc. Podobne gledališke predstave so pri nas zelo obiskane, vlasti če prinašajo tudi lokalne dogodke, povedane na svojevredstven način.

OBISK SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA. Tri novomeške šole, ESS, šola za zdravstvene delavce ter gostinska šola, so obiskale Slovensko narodno gledališče. Dijaki so si ogledali dramo Ivanov ruskega dramatika Čehova.

RAZSTAVA LONČARSTVA NA SLOVENSKEM. V Ljubljani je v muzeju razstava Lončarstvo na Slovenskem. V priložnosti muzeja je v oddelku, namenjenemu etnografskim razstavam, večje število lončarskih izdelkov iz različnih področij in delavnic. Bogata razstava daje prerez te zanimive ljudske obrti, v kateri se pogosto sprošča tudi lončarjeva likovna sposobnost. Tu so predmeti, namenjeni vsakdanjim potrebam v kmečki hiši: sklede, lonci, pa tudi svečniki in vrsta predmetov, ki jih ne cenimo samo zaradi njihove uporabnosti v vsakdanjem življenju, ampak služijo za okras. Med številnimi izdelki vzbujajo pozornost figurice iz lončarske delavnice Podgorca iz Dolenjske vasi pri Ribnici (sv. Jurij, ki ubija zmaja itd.). Na Dolenjskem je več lončarskih delavnic. Nekateri turistični delavci se zelo zavzemajo za oživitve te obrti, veliko delo na tem področju pa je opravil tudi Božo Račič. Bilo bi prav zanimivo, če bi tudi pri nas pripravili tako razstavo.

DRUGA LETOŠNJA ŠTEVILKA REVJE JEZIK IN SLOVSTVO med drugim prinaša naslednje razprave in članke: Janez Sivčec: O strokovni usposobljenosti predavateljev slovenske in u jezikovni ravni predavaj na naših šolah, Francka Vari: Nekaj misli o estetski vzgoji v poklicnih šolah, Janko Čar: Stanje slovenske in javni rabi in skleni ljutomerskega zborovanja ter še vrsto strokovnih član. kov in razprav. Revijo Jezik in slovstvo izdaja Slavistično društvo Slovenije, ureja pa jo Jože Toporišič.

Uspel občni zbor

V Straži so imeli v node ljo, 17. marca, občni zbor kulturno-prosvetnega društva Svoboda. Prisotne sta v imenu občinskega sveta ZKPO pozdravila Ljotje Kastelic ter Bogo Komej. Na občnem zboru so razpravljali o dokončni ureditvi doma, o ljudski knjižnici, godbi, dramski skupini ter drugem. Zahvalili so se zaslužnima delavcema Pečjaku ter Ašu za njuno delo, za novega predsednika pa so izvolili Cirila Mirtiča.

Izvršni odbor
TEMELJNE IZOBRAZEVALNE SKUPNOSTI KOČEVJE

razpisuje delovno mesto

TAJNIKA izvršnega odbora

Pogoji: višja izobrazba pedagoške ali pravne smeri z najmanj 5-letno ustrezno prakso.

Razpis bo zaključen 15 dni po objavi.

Razpisna komisija za imenovanje upravnika pri

GOSTINSKEM PODJETJU

»POD LIPO«
BREŠTANICA

razpisuje delovno mesto

UPRAVNIKA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: imeti mora priznano visoko kvalifikacijo v gostinski stroki in vsaj pet let prakse.

Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo razpisni komisiji gostinskega podjetja »POD LIPO«, Brestanica, najpozneje 15 dni po objavi.

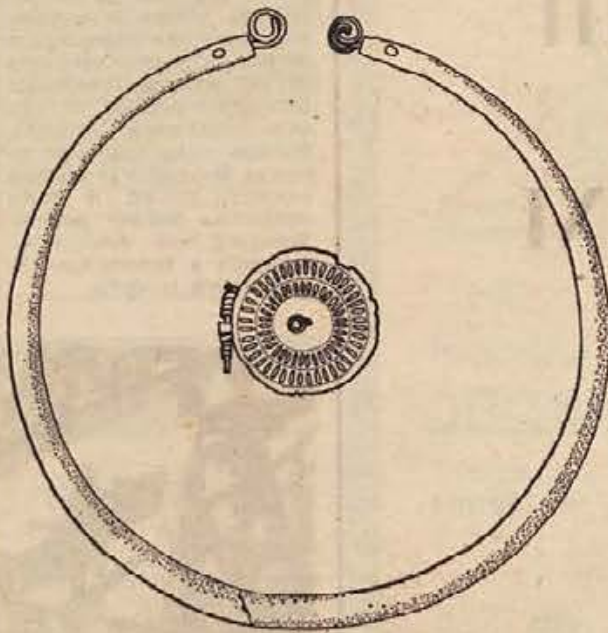
ZNAMENITI DOLENJSKI TEHNIKI

(Nadaljevanje in konec)

Ferdo Seidl (1856—1942), naravoslovec, geograf in planinec; rodil se je v Novem mestu, kjer je obiskoval osnovno in srednjo šolo; po maturi z odliko (1874) je odšel na univerzo v Gradcu; 1881 je opravil profesorski izpit za naravoslovno skupino. Bil je začasni učitelj na meščanski šoli v Krškem (1882—1887), nato profesor na realki v Gorici do začetka vojne z Italijo (1915). Po upokojitvi se je preselil v rojstni kraj. Napisal je obsežno razpravo o podnebnju na Kranjskem (1891—1902), več razprav o potresih (1898), knjigo Kamniške in Savinjske Alpe (1907—1908), članek Geološki sprehodi po Goriškem (1913), Rastlinstvo naših Alp (1915), razprave o dinarskogorskem Krasu (1932—1935) in mnogo drugih spisov. Bil je strogo znanstven ocenjevalec in kritik, a vseskozi vluđen in dobrohoten. Spoznal in vzljubil je kot prirodoslovec naše planine ter razširjal in poglobljal znanje o naši majhni, po naravnih znamenitostih bogati slovenski deželi. (V. Bohinec, str. 181—184)

Jakob Turk (1872—1935), prvi slovenski inženir kemične kemije, se je rodil v Dragi ob Kolpi; osnovno šolo je končal v Kočevju, realko v Ljubljani (1886—1893), tehnično visoko šolo pa na Dunaju (1899). Prakso in službo je opravljal v tovarni za sodo v Petrovicah (Slezija), nato je bil asistent kmetijske poskusne in kontrolne postaje v Ljubljani, od leta 1907 pa direktor istega zavoda, ki se je po osvoboditvi reorganiziral v kmetijski inštitut Slovenije. Med prvimi je razvijal agrikulturno kemijo, opravljal obsežno kontrolo živil in poživil ter pospeševal razvoj predelovalne industrije kemične in živilske stroke. Organiziral in vodil je obsežne poskuse z umetnimi gnojili, novimi sortami kmetijskih in industrijskih rastlin, predvsem s sladkorno peso, z namenom, da bi zgradili sladkorno tovarno in tovarno umetnih gnojil. Svoje rezultate je objavljaj v Izvestjih in v posebnih knjižicah, kot so Travnistvo, Pašništvo in O rastlinski, ljudski in živalski prehrani. Zelo zanimive so njegove ekspertize za deželno vlado in sodišča ter projekti za industrijo, ki so posegli v prečca in odločilna vprašanja razvoja narodnega gospodarstva. (Fr. Adamič, 211—213)

Knjiga Naši znameniti tehniki je namenjena mladini, da bi spoznala, kakšna je pot do delovnih uspehov ter vrhunskih dosežkov v tehniki in naravoslovnih vedah. V njej seveda niso zajeti vsi, ki so v preteklosti gradili našo tehniško kulturo; zato bi bilo prav, da se delo v vseh strokah nadaljuje in da se zbira gradivo za zgodovino našega gospodarstva. FR. ADAMIČ

Najdbi iz keltskih grobov v Poljanah

Razpisna komisija za imenovanje ravnatelja
VALVASORJEVE KNJIŽNICE IN ČITALNICE, KRŠKO

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: da ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo ustrezne stroke.

Prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: VALVASORJEVA KNJIŽNICA IN ČITALNICA, KRŠKO — razpisna komisija.

Najboljši novomeški atleti v lanskem letu

Bogata atletska sezona — Svež veter v atletski organizaciji

Letošnja atletska sezona se je začela s slovenskim prvenstvom v dvoranah, ki je bilo v začetku meseca februarja v Celju.

Pred nami je sedaj sezona krosov. Prvi tek so nekateri tekmovalci že opravili. V kratkem bo tudi medobčinsko prvenstvo v krosu. Takrat se bodo pričela tudi že tekmovalna na atletskih stezah.

Kaj lahko pričakujemo v prihodnji atletski sezoni? Predvsem bodo uspešni tisti atleti, ki so vso zimo pridno vadili! Kot kaže, se bo tudi stanje v novomeški atletiki že spremenilo, odhod v nekatero druge klube je preklecan, mlajši atleti so objubil ostati v matičnem klubu.

Zeleli bi, da bi bilo za novomeško atletiko več pomoči, predvsem materialne, da bi se atletika lahko razvijala po zahtvani poti.

Če primerjamo rezultate naših atletov v lanski tekmovalni se-

zoni z rezultati predlanskega leta ali celo z novomeškimi rekordi, lahko ugotovimo, da je bilo lansko leto zelo plodno. Moški in ženske so postavili vrsto novih rekordov, nekaj pa so jih izenačili. Tri rekorde je zboljšala Katja Močnik, enega Marinka Humerjeva, pa tudi štafeta 4 x 100 je izboljšala rekord. Med atleti je Zdravko Slak postavil nov rekord v troskoku. Izenačeni pa so re-

Pred odločitvijo

V Kočevju bodo kvalifikacijske tekme za določitev 10. člana republiške odbojkarke lige. Na kvalifikacijah, ki bodo 24. marca, bodo sodelovali: Partizan Gaberje, Novo mesto in Partizan Kočevje. Domači odbojkarji so redno trenirali in bodo skušali izkoristiti prednost domačega igrišča in si pripraviti sodelovanje v najvišjem republiškem tekmovalju. A. A.

Delavske športne igre

Delavske športne igre v Kočevju so že razpisane. Sporazumno s komisijo pri občinskem sindikalnem svetu je razpisala tekmovalne ObZTK Kočevje, ki bo igre tudi vodila. Tekmovali bodo v raznovrstnih športnih panogah. Nekateri sindikalne podružnice so se že pripravile. A. A.

NOGOMET

Nogomet na podeželju

Na podeželju med mladino živi nogomet. Takoj ko je skopnel sneg, so pričeli igrati. Tako so tudi v Dragovanji vasi in na Doblički gori že imeli medsebojno prijateljsko srečanje. V prvem letošnjem srečanju so zmagali z visokim rezultatom nogometaši iz Dragovanje vasi. Rezultat 4:0 je nekoliko previsok. Vse štiri zadetke za zmagovalce je dosegel Darko Lilek. VR

Bela krajina : JLA

Nogometaši črnomajske Bele krajine so za trening odpravili tri tekme z ekipo garnizije Črnomelj. V prvi tekmi je bil rezultat 5:5, v drugi so zmagali igralci Bele krajine s 5:2. V zadnji, ki je bila odigrana v nemogočih igrišnih pogojih, pa so zmagali igralci JLA s 3:2. LAN

Garnizija : Novo mesto 3:1

Prvo tekmo v letošnji sezoni so novomeški nogometaši igrali z reprezentanco garnizije Novo mesto, medtem ko so se mladinci srečali z ekipo Borca s Poganc. Reprezentanca garnizije je zaslužen zmagala z rezultatom 3:1. Strelica za zmagovalce sta bila: Kaljevič 2 in Frančeskin 1. Za domače je bil uspešen Janez Turk. Nogometaši Novega mesta se niso mogli zoperstaviti boljši ekipi vojakov, v kateri sta igrala tudi igralce Olimpije Frančeskin in Crvenke Kaljevič.

Mladinci so tekmo z gosti iz Pogance izgubili zaradi odlične igre Pece. Rezultat 3:0 je podoba dogodkov na igrišču. M. D.

Brežice : Radeče 12:1

V prijateljski nogometni tekmi sta se v Brezicah pomerili dve ekipi celjske nogometne podzveze. Domačini so imeli svoj dan. Visoka zmaga pa je rezultat skrbnih priprav v telovadnici. V. P.

Rudar (Senovo) : Celulozar 4:2

Na stadionu Rudarja na Senovem je bila odigrana prijateljska tekma med domačim Rudarjem in Celulozarjem. Navijači Rudarja so bili zelo zadovoljni z igro obeh moštev, poselava pa za igro Rudarja, ki se je ruvanjiral za visok poraz v Krškem. V prvem delu tekme so imeli domačini premoč, vendar so dospeli samo en zadetek. Proti koncu tekme je Celulozar pokazal vse kvalitete jesenskega prvaka in zmanjšal razliko na 4:2. Zadetke za Rudar so dosegli: Šibila, Brezovšek, Avenak in Gasser, za Celulozarja pa Klajžič 2. J. K.

Rog (mlajši) : Rog (starejši) 5:2

V prijateljskem nogometnem srečanju so mlajši igralci Roga iz Kočevja premagali starejši igralce prejšnjega moštva z rezultatom 5:2. Tekma je potekala v prijateljskem vzdušju in se je končala z zasluženim zmago mlajših igralcev. Pri mladincih se je pokazalo, da znajo igrati ter da jim ne manjka požrvalnosti in discipline. To je rezultat vztrajnega dela poimni, ko se je mladinsko moštvo pripravljalo za spomladanski del tekmovalja. Za zmago so zaslužni predvsem Setjak, Členšek, Kopač, Spilčič in Stadler. Zasluge za sedanje uspehe grede tudi trenerju Slavku Sijancu. B. J.

Občni zbor atletskega kluba Novo mesto bo v nedeljo, 24. marca, ob 10. uri v kino dvorani doma JLA. Pred občnim zborom bodo predvajali barvni film z evropskega atletskega prvenstva.

ROKOMET

Pomlad pri rokometiših

Rokometaši krškega Partizana so se dogovorili, da bodo v nekaj dneh pričeli z rednimi treningi na igrišču ob bazenu. Dolej se vadih samo v telovadnici, vendar na parketu ni mogoče trenirati tako kot na normalnem igrišču, kjer so pogostejši popolnoma drugačni. Treninge bo vodil trener Rudi Iskra, tehnični vodja pa bo njegov brat Stanko. Prepričani smo, da bo rokometno društvo Partizan doseglo v letošnji tekmovalni sezoni uspeh, kajti zadalo si je nalogo, da se uvrsti v slovensko republiško ligo. V. N.

Brežičanke osme

V udeležju je bil v Ljubljani končan zimski del ženskega odprtega rokometnega prvenstva Slovenije. Prvi priiskovanju je zmagala ekipa iz Zameta z Reke. Brežičanke, ki so tudi sodelovale, se niso preveč proslavile; zasedle so 8. mesto, tega pa ne moremo šteti za uspeh. Zadržna srečanja so se končala z naslednjimi izidi: Olimpija — Brežice 1:2, Brežice — Kranj 14:4.

Novomeščanke - 3. mesto

Celje je bilo preteklo nedeljo prizorišče državnega prvenstva v krosu. Med več sto tekmovalci iz vseh republik, razen Črne gore, so tekmovali tudi atletinje AK Novo mesto — Danica in Katja Močnik ter Marija Bratkovič. Z uvrstitvijo novomeških atletinj med posameznicami ne moremo biti zadovoljni. Njihova uvrstitev je nekoliko preskromna, medtem ko je ekipna uvrstitev na 3. mesto povsem zadovoljiva. Če bojejo atletinje iz Novega mesta ohraniti primat prve ekipe »Ob žici okupirane Ljubljane«, bo treba nekoliko bolj zasukati rokave. Brez truda ne bo uspehov! Rezultati: mlajše mladinke — 1. Marija Djurkovič (Mladost) — Za-

Erlahova zmagala

Na VI. republiških zimskih igrah gradbinov, ki so bile pretekli teden na Voglu nad Bohinjem, je največji uspeh od pionirjev tekmovalcev zabeležila Ljudmila Erlah, ki je premočno zmagala v slalomu. Erlahova si je tako poleg zmage na medobčinskih slalokih tekmalih v Črnomajskih slalokih zasluzila še pomembno zmago na republiškem tekmovalju stanovskih tovarišev. — 0

Katja Močnik 13.2 (nov rekord); 200 m — Katja Močnik 28.3 (Hude 28.2); 400 m — Katja Močnik 61.2 (nov rekord); 600 m Katja Močnik 1.39.5 (nov rekord); 800 m — Katja Močnik 2.22.6 (Hude 2.20.7); 4 x 100 m — AK Novo mesto 55.8 (nov rekord); višina — Milojka Jereb 1.43 (Gantar 1.46); daljina — Jelka Hude 4.80 (Hude 4.89); krogla — Meta Zagorc 9.79 (Kojnik 11.27); disk — Marinka Humer 30.02 (nov rekord); kopje — Anica Savorn 32.47 (Vidmar 36.07). Moški: 60 m — Nebojša Solak 7.6 (Škufca 7.2); 100 m — Jože Šlajkovec 11.5 (Zaletelj 11.1); 400 m — Jože Šlajkovec 54.1 (Istenič 52.3); 1000 m — Boris Vovk 2.43.2 (Vovk 2.43.0); 1500 m — Anton Kovačič 4.16.0 (Derganc 4.09.3); 3000 m — Jože Černelč 10.34.2 (Derganc 9.07.1); 4 x 100 m — AK Novo mesto 466.2; višina — Marjan Potrč 1.90 (Penca 1.90); palica — Marjan Jenko 3.10 (Bavdek 3.10); troskok — Zdravko Slak 13.65 (Juvan 13.42); krogla — Marjan Potrč 12.73 (Penko 14.51); disk — Milan Velkavrh 33.05 (Penko 43.53); kopje — Branko Suh 55.80 (Spilar 68.52).

Pri atletinjah letos največ pričakujemo od sester Močnik, Bratkovičeve, Zagorčeve in nekaterih mlajših atletinj. Med atleti bodo ponovno v ospredju vsi tisti kvalifikacijski atleti, ki se bodo vrnili v klub. Med sedanjimi atleti pa največ obetata Jože Šlajkovec in Zdravko Slak. Skratka, potrjimo nekoliko, pa bomo imeli pred seboj vse sadove dela čez zimo. Prof. J. Glonar

ŠAH

Penko trdno vodi

Pa 8. kolu šahovskega turnirja za prvenstvo Novega mesta vodi mojstrski kandidat prof. Igor Penko s 6 točkami in eno prekinjeno partijo, drugi je Sunjič s 4,5 (1), tretje in četrto mesto pa si trenutno delita Škerj in Sitar s po 4 točkami in pol. V VII. kolu je Penko premagal Sunjiča, Nagl Škerija, Tisu Ščapa, Sitar Bjelanoviča, Istenič Jenka in Milič (5 črni figurami) Adamiča. V VIII. kolu je Penko prekinil dobljeno partijo z Isteničem, dvoboj Sunjič — Adamič je preložen, drugi rezultati pa so: Jenko — Ščap 1:0, Škerj — Tisi 1 (2:1), Bjelanovič — Nagl 1:0, Mihč — Sitar 1(2:1) 2. A. Z.

Šah v Kočevju

Na turnirju četrtokategorikov je razen Trobentarja, Ostermana in Zupančiča dosegel tretjo kategorijo še Stane Marincej.

Pri povratnem dvoboju med dopoldanci in popoldanci osnovne šole Kočevje so zmagali popoldanci z visokim rezultatom 7,5 : 2,5.

Na turnirju brezkatégorikov je Edo Staupar premagal vodstvenega Kravanjca in trenutno skupaj z njim vodi. Oba imata po šest točk. J. STANIC

Zlogar brez poraza

Črnomajski šahisti so odigrali šahovski hitropotezni turnir. Nastopilo je 10 šahistov. Pomovno je zmagal Zlogar, ki je premagal vse tekmoce, le z Dragošem je remiziral.

Vrstni red: 1. Zlogar 6,5, 2. Dragoš 7,5, 3. Bakarič 7, 4. Fieber 6, 5. Vidovič 5, 6. Vrščaj 4, 7. Bedič 3, 8.—9. Lazič in Latener 2 itd. —LAN—

Matulović in Bradvarevič med vojaki

Dva kvalitetna jugoslovanska šahista Matulović in Bradvarevič sta obiskala vojake cerkelske garnizije. Prvi je na 30 deskah zabeležil 25 zmag in 5 remizir. Remiziral so Bora Hlinič, Vlado Gostič, Arsenje Boljčev, Miodrag Todorović in Mile Paripović. Bradvarevič pa se je srečal z vojaki na 12 deskah in zabeležil 11 zmag in 1 remi. Remiziral je ponovno Mile Paripović. M. JARANOVIC

Oživljena dejavnost

Po dolgem premoru so se končale dogovori, da bodo poživili delo v strelskih družinah. Ta dogovor so že pričeli uresničevati in imajo vsak ponedeljek in četrtek redna strelska vaje.

Za minuli ponedeljek je bilo napovedano tekmovalje treh družin. Ker strelci ITANA na tekmo niso prišli, so tekmovali samo strelci garnizije in starejši člani Kočevja. Zmagali so veterani s 764:577 krogov. Najuspešnejša sta bila Planina in Zvab. A. A.

Gimnazija : Semič 64:49

V telovadnici nove osnovne šole v Črnomlju so košarkarji gimnazije premagali mlade igralce iz Semiča. V prvem delu igre so domačini vodili z 8 točkami razlike. Razlika so do konca še povečali. Igra je bila zelo zanimiva, sodil pa je T. Weiss.

Gimnazija: Glaser 12, Fortun 20, Durničnik 10, Sever 4, Tkalič 18. Semič: Hanič 2, Pavlakovič 0, Bukovec 1 2, Bukovec 11 6, Pirt 16 in Kočevar 23. —LAN—

Kaj, kje in kdo?

To nedeljo se že pričnejo tudi pokrajinska nogometna tekmovalja. V I. kolu II. slovenske nogometne lige bo Novo mesto imelo v gosteh ljubljanskega Slovana, Bela krajina pa bo gostovala v Tolminu. V okrajni mladinski nogometni ligi bodo naslednja srečanja: Olimpija : Rog (Kočevje) in Novo mesto : Svoboda (Ljubljana). Ravno tako se bo pričel nogometni vrvež v celjski podzvezni ligi. V zasavskem derbiju se bosta srečala Celulozar in Brežice, Senovo pa bo gostovalo v Vojniku.

Športno tekmovalje v Cerkljah

Mladinski aktiv Cerkije je priredil turnir v rokometu, šahu ter mlatem nogometu, kjer so nastopale mladinske ekipe iz brežičke občine. V nogometu so ekipe zasedle naslednja mesta: 1. Velika Dolina, 2. Črešnjevica, 3. Veliki Obrež. Sodelovale pa so še ekipe Brezice, Bukovška, Krške vasi in Cerkelj.

V rokometu je bila prva ekipa Cerkelj, ravno tako tudi v šahu. Celoten turnir je bil zelo uspešen, saj je nastopilo kar 10 ekip, gledalcev pa je bilo okoli 300. S. T.

Društveno prvenstvo

Pionirski in mladinski oddelki TVD Partizan Kočevje so imeli v nedeljo društveno prvenstvo posameznikov in dvojic v namiznem tenisu. Skupno je nastopilo čez 60 tekmovalcev. Kar so igrali na šestih mizah v veliki telovadnici doma telesa kulture, se je tekmovalje hitro odvijalo.

Rezultati: pionirji (pofinale) J. Trobentar — Papež 2:0, D. Bižal — Lipovec 2:0. Finale bo odigran kasneje. Mladinci — finale: Osterman — Oražen 2:0. Dvojice pionirji: 1. Očepek — Lipovec; mladinci: 1. Osterman — Klun.

To je bilo prvo tekmovalje po zimskem treningu in je pokazalo lep napredek posameznikov in množično zanimanje za namizni tenis. A. A.

KEGLJANJE

Zlatko Romih zmagovalac

Prvo mesto na Dolenjskem mladinskem kegljaškem prvenstvu je osvojil Zlatko Romih (Pionir), ki je podri 761 kegljev sledijo: Ivan Vertuš 746; Robert Romih 741, Stane Jarc 719, Marjan Dravincec 691 itd. Pri članih je po tretjem nastopu v vodstvu Janez Turk, sledila Vinko Rudič in Rudi Fabjan. J. M.

Zimska liga

V 7. kolu zimске kegljaške lige v Novem mestu je Pionir premagal kegljače Vseh deset z rezultatom 536 : 472 (rekord lige). Luknja pa je premagala Krko s 468 : 420. V drugi ligi je Dolenjski gozdar doživel prvi poraz v tekmi z ekipo Starih deset, rezultat je bil 390 : 354. Iskra pa je porazila Bojnico s 352 : 333. V prvi ligi vodi Pionir z 10 točkami, v drugi ravno tako z 10 Dolenjski gozdar. J. M.

Nepričakovani izidi

V igri posameznikov kegljačev v Novem mestu je prišlo do velikih presenečenj: Pestič je premagal Hrena, M. Dravincec pa Romiha. Za četrtfinale so se uvrstili igralci Železnice, Dol. gozdarje, Luknje, Pionirja in Krke. Pri trojkah so v finalu: Pionir I., Luknja I. in Krka I. V finalu trojk bodo tekmovali po dvojnem točkovnem sistemu. Favorit je trojka Pionirja in postavi Hren, Legiša, Krušič, Zidanek. J. M.

PLANICA 1968

V soboto, 23. marca, ob 11. uri, bodo na 90-metrski skakalnici tekme za pokal Kongsberg v nedeljo, 24. marca, ob 10.30, pa na 110-metrski skakalnici tekme za memorial Jan za Polde. Sodelovali bodo številni mednarodni mojstri v smučarskih skokih in poletih.

Na državnem prvenstvu v krosu, ki je bilo preteklo nedeljo v Celju, so tekmovalke Novega mesta v kategoriji starejših mladink ekipno osvojile tretje mesto. — (Foto: Franc Mikec)

METLIKA

Kje Metlika leži. Lega tega mesta. Rodovitnost tal. Hrvaški običaji tukaj. Kje je stara Slovenska marka. Stari grb Slavonije. Grb Slovenske mark. Kdaj je Slovenska marka prišla h Kranjski. Privilegiji grofov Gorjskih. Kdaj je Metlika prišla v roke Avstrijske hiše. Metliška prošnja. Komenda v tem mestu. Tri cerkve templarjev. Dan volitev mestnega sodnika. Razpadajoči grad v Metliki. Čigava last je grad bil prej. Sedanja lastnica gradu. Ubožnica v Metliki in kdaj je bila ustanovljena. Gospoda Andreja Hohenwarta ustanovno pismo za ubožnico, ki jo je v Metliki ustanovil. Gospoda Zige Pierscha in njega žene ustanova v Ribnici. Zadnji glavbar metliški. Kdo je metliško gospostvo dobil kasneje. Vdor Turkov v Slovensko marko. Različni turški vpadi. Turke preženejo, ko oblegajo Metliko. V Metliki gospodari kuga.

Mesto in grad Mölling (v deželnem jeziku Metlika) sta v Slovenski marki, ki pa spada dandanes k Srednji Kranjski, od glavnega mesta Ljubljane enajst milj, med Ljubljano in Karlovcem, oziroma med Novim mestom in Karlovcem: saj stejemo od Novega mesta do Metlike tri milje in od Metlike do Karlova tri milje ali eno pošto postajo. Mesto stoji takoj pod Uskovškim pogorjem (Gorjanci), čisto blizu Kolpe.

Reka Kolpa je od mesta oddaljena le nekaj minut. Z ene strani ima Metlika zelo visoke Gorjance, preko katerih vodi cesta do Novega mesta, in ceprav so tja kraška, so kljub temu zelo rodovita, saj tu dobro uspevajo žito, kakor tudi različne vrste sadja in vina. Na drugi strani pa ima Metlika lepa ravna polja in čisto raven svet, ki pa je prav tako zelo rodovit.

Svet tu okoli se obče imenuje Hrvaška, ker prebivalci na splošno govorijo hrvaški in se po hrvaško oblačajo ter imajo tudi hrvaške običaje. Če stvar dobro razide mo, bomo videli, da je bila tu stara Slovenska marka (Vindorum Marchia), saj so svet, ki želi med Kolpo in Krko, prej imenovali Slovenska marka (Vindorum vel Vindorum Marchia).

Cepprav Sigmund iz Birokna postavlja te besede: »Na to deželo mejl prv zvhodu gospostvo Slovenska marka, prej Liburnia imenovana, kakor to lahko med drugim posnamemo iz pristavka kraljice Kunigunde Češke, izvedenega iz gornjele imena. Dasi je Slovenska marka bila posebno gospostvo, je kljub temu bila vsej pripojena vojvodini Kranjski, s katero je tudi prišla pod Avstrijo. Vendar pa to ni slovenska zemlja, za katero je nekateri imajo, ampak le današnja marka in njena obsejna krajina. Sicer imajo vse ozemlje, ki leži med Dravo in Jadranskim morjem, za slovensko deželo, ker govorijo tu slovensko ali slavonsko, je pa to v resnici Slavonija, ki leži vzhodno med Dravo in Savo, spada pa h kraljevini Ogrski. Vendar ta znameniti avtor meja Slovenske marko ne postavlja pravilno. Prvič: Liburnia se nikoli ni imenovala Vindorum Marchia. Njy Liburnia je bila nekaj dežela med rekama Rašo in Krko ob Jadranskem morju ali ob večkrat imenovanem zalivu Sinus Planaticus, ki je na drugi strani imela visoko gorovje in divjino. Nadalje, ozemlje, ki je ležalo vzhodno med Savo in Dravo, je bila prava Slavonija in ne Slovenska marka, saj je imela celo svoj grb, namreč človeško roko, oboroženo z golo sabljo. Pa tudi Slovenska marka je imela svoj grb, namreč neke vrste kotol, v katerem delajo sir in skuto.

Dogajalo se je sicer, da so take dežele spadale zdaj sem, zdaj tja in zamenjale svoje gospodarje. Ne morem, da ne bi na tem mestu omenil, da sem v rokopisih starega zapana ljubljanskega Schönlebna našel zapisano, da je bila Slovenska marka dežel Kranjski priključena leta 1366, da pa sem nasprotno temu našel v arhivu slavskih deželnih stanov kranjskih, da sta Leopold in njegov brat Albert III., vojvo-

(Konec prihodnjak)

FOTOGRAFIJA TEDNA

Ko smo razpisali naše tekmovalce za fotografijo tedna, so pričakovali, da se bodo odzivali tudi šolski tofo krožki. Do danes nismo od njih dobili še prav nobenega posnetka, čeprav vidimo na šolskih razstavah ob koncu leta dovolj lepih slik. Mar predavatelji tehničnega pouka po naših šolah ne znajo vzbuditi v učencih toliko ustvarjalne moči in poguma, da bi tak posnetek bil vreden objave? Vsi redni sodelavci v tej naši rubriki so si v dveh letih pridobili že kar lepo amatersko in včasih celo pokleno znanje v novinarskem fotografiranju. Tudi učencem osemletk udeležba v tekmovalstvu bi bila škodovati, kaj menite?

Ta teden je prvo nagrado za fotografijo tedna 10.000 Sdin dobil Polde Miklič iz Sentjerneja za »KOPO ZA DAVKE«.

Drugo nagrado 5.000 Sdin Tone Zalokar iz Krškega za »STARI SE VEDNO KLJUBUJE«.

In tretjo nagrado 3.000 Sdin Franc Modic iz Ljubljane za »VSAK DAN 850 KILOGRAMOV«.

Fotografije za nagrado tedna z naslovom avtorja na hrbtni strani in s podatki na posebnem listu papirja pošljite do ponedeljka, 25. marca, do 12. ure uredništvu DOLENJSKEGA LISTA.

Skoz okno po 2 vreči sladkorja

Tatvina v Straži - pred okrožnim sodiščem

Stane Trlep in Valentin Zupancič sta bila pred novomeškim okrožnim sodiščem obtožena zaradi tatvine dveh vreč sladkorja iz žitnega silosa v Gor. Straži oz. nakupa ukradenega blaga.

22. septembra lani je v večernih urah Stane Trlep v družbi z nekim mladoletnikom prišel v notranjost silosa ter vzel dve vreči sladkorja po 50 kg, vredni 26.000 starih dinarjev.

Za nakup se je Trlep že prej dogovoril z Zupancičem, in ker je nudil ugodno ceno, za 50 kg sladkorja je zahteval samo 5.000 Sdin — je ta sladkor kupil, čeprav je vedel, da je bil pridobljen na nepošten način.

Ko so tatvino in storilca odkrili, je Trlep dejanje skesano priznal ter povrnil škodo. Po mnenju senata ga je k prvem ukazu imenovali dejanju zaspelja mladostna nepremišljenost, zato so mu izrekli temu primerno kazen, ki naj bi na obtožena vzojno vplivala. Stane Trlep je bil obsojen na 4 mesece zapora. Valentin Zupancič pa na 1 mesec zapora, oba pogojno za dobo dveh let.

V nekaj sekundah uplenil dva volka

Opazoval medveda in ustrelil dva volka - Skupaj sta tehtala 67 kg - Lovci ne pomnijo, da bi kdo hkrati uplenil dva volka, kar se je pretakli teden posrečilo Jozetu Medicu iz Kočevske Reke

13. marca je okoli 18. ure šel lovec gojiševnega lovišča pri posestvu »Snezniha« na mrhovišče pri Štalcerjih opazoval medvede. Eden izmed kraljev kočevskih gozdov je res prišel na pojedino. Okoli 20. ure pa je Jozet zaslišal, da je nekaj steško mimo po travniku. Ob 20.30 je v bližini zatulil volki.

Kljub tinitni svetlobi je bila vidljivost majhna. Vendar je lovec videl, da se je na travniku nekaj premaknilo. Skozi daljnogled je kakih 100 metrov daleč ugledal volka, ki je ležal, in drugega, ki se je nameraval uleči k prvemu.

Jozet je hitro pograbil puško in ustrelil na ležečega volka — kasneje so ugotovili, da je bila volkulja. Zadet žival je samo poskočila, zatulila in obležala mrtva.

Srečni lovec Jozet Medic (s puško) z uplenjenima volkovoma. Poleg je tudi vodja gojiševnega lovišča posestva Sneznik, ki ga vsi najbolje poznajo pod imenom Sine. (Foto: Primc)

PLUGI SO ZAORALI PRVE SPOMLADANSKE BRAZDE! Na naši sliki orje kmetovalec Lojze Vrtičič s Pristavice z lastnim traktorjem njiivo ob Krki. V ozadju Bela cerkev in Vinji vrh. — (Foto: Polde Miklič)

Služil je tri turjaške grofe

Zivljenje Antona Sušteršiča v nekaj besedah: poroka, talec, napad na Turjak, avtomobilu 100 na uro, penzija - in še veliko, veliko zanimivega, a tokrat neizrecenega

Komaj dva s 83-letnim Antonom Sušteršičem s Turjaka, ki je služil tri turjaške grofe (da kraljev in cesarjev niti ne štejemo) in je menda ded našega telovadca Mira Cerarja, sedja za mizo v gostilni pri Ahucju, že je bruhnilo iz njega:

»To je svinjarija, tako hudo je velika, da je grdo! Sedela sem se ustrasil, potem da sem se pomiril, ko stal in grozil z nekakšnim pihalnikom... Pa tale nova cesta skozi Turjak je nevarna. Vozijo 90, 100 na uro. Ze večkrat bi me skoraj povozili... No, oče, pa hvala. Moram naprej. Kaj ne hoste nič zapisiš? Saj sem že, sproti, ko ste govorili. No, no, potem ste pa bolj brihtni, kot sem si mislil, — so se poslovili oče.

I. PRIMC

V nedeljo, 7. marca, so imeli sentjernejski lovci v svoji koči na Pragu občni zbor. Med drugim so povedali, da bi morali učinkoviteje preganjati divje lovec, ki jih na sentjernejskem območju ni malo. Pripomnili pa so tudi, da so se divji lovci do zdaj maščevali vsem, ki so jih prijavili: enim so posekali trte, drugim drevesje itd. Po občnem zboru so lovci spikli na raznuj domaćega prašička. (Foto: Polde Miklič.)

Velik požar v Dolenji vasi

Zgorelo je pet gospodarskih poslopij, kmetijski pridelki, orodje in drugo - Škode je po prvih ocenah za 17 milijonov Sdin - Požar je zanetil otrok, ki se je igral z vžgalicami

V torek, 12. marca, so okoli 13. ure gasilske sirene zaznale, da je v Dolenji vasi požar. Najprej je začelo goriti v gospodarskem poslopiju Ivana Levstika. Od tam se je požar kot furja razširil na sosednja gospodarska poslopija. Kljub razmeroma hitremu posegu gasilskih društev in veliki prizadevnosti gasilcev je požar upepetil pet gospodarskih poslopij in povzročil za 17 milijonov starih dinarjev škodo. Pri gašenju je sodelovalo 17 gasilskih društev.

Požar je uničil Ivanu Levstiku gospodarsko poslopije, Mariji Mrnar dva kozolca in senik, Mariji Ambrožič pa senik, garažo in svinjak. Požar je prizadel škodo lastnikom gospodarskih poslopij Karlu Kromarju in Mariji Kromar. Oškodovancem je razen gospodarskih poslopij pogorelo še seno in ostala krma, stroji, vozovi, orodje in drugo. Škoda znaša po prvih ocenah 17 milijonov starih dinarjev, vendar bo le delno krita z zavarovalnico. Požar bi bil lahko še dosti bolj katastrofalen, ker je pihal veter. Dolenja vas pa je precej na kupu. Na srečo pa so gasilci ob pomoči računanov hitro in učinkovito posredovali.

Ogenj je zanetil 5-letni otrok, ki se je v družbi z 8-letnim prijateljem igral z vžgalicami. Igra se je spremenila v besno požar, ki je grozil, da bo upepetil vso vas. To je spet nauk več za vse starše in varuhe otrok, naj v bodoče bolj pazijo, da otroci ne bodo prišli do vžgalic.

V 98. letu peš na Mirno

Za dan žena na domu Neže Gorjup iz Zabrđja, najstarejše žene na območju mirenske KS

Za letošnji praznik so predavatelji mirenske KS društveno-političnih organizacij obiskali najstarejšo žensko na območju krajevnih skupnosti in najstarejšo dolebo - Nežo Gorjup iz Zabrđja pri Mirni. Ko so ji izročili mož zaposlen kot ruder. Ob albumu porumenelih fotografij smo pokrnavljali o tistih težkih, pa tudi lepih trenutkih njenega življenja. Kljub visoki starosti se še vedno dobro počuti, za zdravitve pa skoraj ne ve.

Kromno darilo, kar ni mogla verjeti, da se je kdo spomnil nanjo. V sproščnem razgovoru je vsa prevzeta rada pripovedovala spomine iz svojega težkega življenja. Rojena je bila 18. januarja 1871 na Stanu pod Dolenjem. 15 let je preživela v Ameriki, kjer je bil njen stal in grozil z nekakšnim pihalnikom... Pa tale nova cesta skozi Turjak je nevarna. Vozijo 90, 100 na uro. Ze večkrat bi me skoraj povozili... No, oče, pa hvala. Moram naprej. Kaj ne hoste nič zapisiš? Saj sem že, sproti, ko ste govorili. No, no, potem ste pa bolj brihtni, kot sem si mislil, — so se poslovili oče.

P. SEMROV

Odpustkar

Če je res, kar tale tukaj trdi, in če sem jaz slepar, tedaj naj se tale priznava z menoj vred pogrezne sedem sežnjev globoko v zemljo, od koder naj se nikoli več ne prikažem; če je pa resnica, kar pravim jaz, in če oni, od vraga zapeljani (da bi vas oškodoval za velik blagor), govori nerresnico, naj ga zadene kazen in bodi njegova hudobija tukaj vsem očem očitala!

Komaj ti moj pobožni gospod opravi svojo molitev, že se zgrudi algaucil, kakor da ga je udarilo božje, tako da je odmevalo po vsi cerkvi. Začne grozovito vpiti in gosta pena se mu nabira na skremženih ustnah, z rokami in nogami otepa in se valli sem in tja, pri tem pa se strahno spakuje. Vse je onemelo od groze. Kmalu vpijejo vsi vprek, da lastne besede ne slišiš. Eni vpijejo: »Bog mu ob strani stoji!«, drugi: »To je pravična kazen za njegovo krivo pričevanje!«

Več mož je pristopilo, eni ga primejo za roke, drugi za noge, s katerimi brca kakor statuljv mezeg, in ga cvrsto drže. Več kakor petnajst mož ga je držalo. Moj gospod pa je ves ta čas vztrajal na kolenih, z rokami in očmi dvignjenimi proti nebu, kakor da je zamaknen, in ves hrušče in trušče v cerkvi ga ni mogel moliti v njegovi božanski zamašnjenosti. Naposled so k njemu pristopili nekateri mošje in ga zamačali iz zamačnenosti s tem, da so ga goreče prosili, naj stoji ubogemu umirajočemu algaucilu ob strani in naj pozabi, kar je bilo. Če lahko nesrečniku pomaga, naj to za božjo voljo stori; saj je vendar izpričana gospodova resničnost in dobrotljivost in na njegove prošnje bo bog morda odvrnil kazen od ubogega krivčnika.

Moj gospod je boljšal vanje, kakor da se je pravkar zbudil iz sladkega sna, pogledal je hudočelca in rekel mirno in dostojanstveno: »Dobri ljudje, nikar ne prosite za človeka, na katerem se je bog tako očitno razode! Ker pa nam je zapovedano, da hudega ne plačujemo s hudim in da odpustčajmo letem, ki nas žalijo, lahko z zaupanjem pomolimo h bogu, da bo izpolnil tisto, kar nam zapoveduje, in bo odpustil temule tu, ki ga je žalil s tem, da je nasprotoval njegovi sveti besedi. Vsi prosimo boga! Naj odpusti temule grešniku, naj mu povrne ljubo zdravje in prežene iz njega hudica, kateremu je bog zavoljo njegovih velikih grehov odpustil, da ga je obsedel.«

Vsi so se vrli na kolena in duhovniki pred oltarjem so začeli peti litanije, moj gospod pa se je med tem približal obsedenecu s križem in blagoslovljenju voču, pel je nad njim, dvigal roke proti nebu in obračal oči kvišku, da nisi videl skoraj nič drugega kakor njih belino. Nato je opravi dolgo, gorečo molitev, da so se verniki, kolikor jih je bilo v cerkvi, topili v solzah kakor ob kakšni papijski pridigi. Prosil je boga — saj vendar ni hotel grešnikove smrti, marveč da se spreobrne in živi — naj odpusti obsedenecu, ki je zapadel večni smrti, in naj mu povrne življenje in zdravje, da se bo svojih grehov pokesal in spovedal. Ko je to opravi, je rekel, naj mu prineso odpustni listek; tega mu je položil na glavo in algaucilu so se moči naglo vrnale. Ko si je spet dočela opomogel, se je vrge mojemu gospodu k nogam, ga prosil odpustčanja in je priznal, da je zoper njegovo lagal na hudicevo zapoved, prvič zato, da bi mu škodoval in se mu maščeval, drugič pa zato, ker je hudic ves iz sebe, ker stori moj gospod toliko dobrega s tem, da prodaja odpustke. Moj gospod mu je odpustil in sta se zbogala. Zdaj je šlo kakor po loju — po eni uri ga skoraj ni bilo, ki ne bi imel vsaj enega odpustka: kupavali so jih moški kakor ženske, sinovi in hčerke, fantje in dekleta.

Novica o dogodku je šla kakor ogenj po vaseh naokoli, in ko sva z gospodom le-te obiskala, ni bilo treba ne pridige ne molitve v cerkvi: ljudje so prišli naravnost v kromo po odpustke, tako da sva jih v desetih ali dvajsetih krajih prodala več tisoč.

Ko se je čudež zgodil, mi je bilo kakor mnogim drugim: pretresen in zgrožen sem vse to verjel; ko pa sem potem videl, kako sta se moj gospod in algaucil režala nad kupčijo in dajala skuša svojim dovptom, sem izprevidel, da je bil moj prekanjen in domiselni gospod naučil biriča, kako naj odigra svojo vlogo.

KONEC

KAJ JE Z »LETEČIMI KROŽNIKI«?

Sovjetski znanstveniki so sporodili javnosti, da so »leteči krožniki« neznanstvena sencajla brez vsakršni osnov. Kot drugod so letošnje krožnike avidevili tudi v Sovjetski zvezi in tisk jim je posretil precej pozornosti. Zato je zavrača prišla pred Sovjetsko akademijo znanosti.

»Ničče nima resnično nove ugotovitve, ki bi dokazovala obstoj letičih krožnikov«, pravijo znanstveniki in poudarjajo, da enoben od strokovnjakov ni videl teh neugotovljenih letičih predmetov, ampak so ovidevili zmeraj bili laiki. Če bi letiči krožniki res obstajali, bi bili znanstveniki prvi, ki bi o tem dobili neobhodne podatke in bi jih takoj začeli proučevati.

V VSAK SLOVENSKI DOM KNJIGE PREŠERNOVE DRUŽBE!

Spomenika padlim še ni

Člani ZB, ZROP in VVI so imeli 12. marca redno letno skupščino v Brežicah. O delu občinske Zveze združenj NOV je poročal predsednik Lojze Vučajnk. Lani je bila uspešno pripravljena proslava s podelitvijo domicila Kozjanskemu odredu, niso pa mogli uresničiti zamisli za postavitve spomenika padlim v Brežicah. Predsedstvo in komisija so v preteklem obdobju rešovali predvsem stanovanjske zadeve borcev, študijsko in družbeno pomoč, rekreacijo članov in povezavo z vsemi družbenimi organizacijami.

Oživitve klubov OZN

Ena najdelavnejših komisij pri občinski konferenci ZK v Brežicah je komisija za preučevanje mednarodnih političnih dogodkov. Med drugim je ta komisija sklenila oživiti delo klubov OZN po mladinskih aktivnih osnovnih šol ter mladinskih organizacijah v mestu in na vasi.

Te dni je komisija priredila enodnevni seminar za vodstva klubov. Nanj so bili vabljene mentorji aktivov na šolah, vodje razrednih skupnosti razredov ter člani občinskega komiteja Zveze komunistov.

Lovski dom bo odprt

Še preden se bo začela turistična sezona, nameravajo Pišecani ob sobotah in nedeljah odpreti lovski dom turistom. Zdjaj sameva brez gostov. Zaprli so ga, ker pravili so bili drugačni časi; tedaj je veljal odlok, po katerem planinske postojanke niso bile obdajene.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Justina Nušič iz Sevnice — Irno, Dragica Horvatič iz Gaja — Marijo, Zora Perinac iz Dobrove — dečka, Antonija Matjašič iz Dedinih sel — Jožeta, Ivka Barbarič iz Samobora — Ivko, Jelica Gajič iz Brezice — dečko, Veronika Polun iz Rožnega — dečka, Mariša Balčič iz Kladija — Ivančico, Ana Klanc iz Sevnice — dečka, Angela Zupančič iz Sevnice — Mitja, Ljudmila Pšenčnik iz Bojnega — dečka, Stefanija Plantarič iz Trbišča — Milica, Marija Vranarič iz Pologov — Zlatka.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se posrečilo in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Anton Kostevc, delavec iz Blatnega, je padel s motorja; in si poškodoval desno nogo; Edo Melan, sin uslužbenca iz Dedinje vasi, je padel pri igri in si poškodoval desno roko; Stjepan Semenič, delavec iz Sv. Križa, je padel s kolesom in si poškodoval robra; Zdravko Jelac, delavec iz Volčdere, se je useljal s sekuro v desno nogo; Evica Novoselec, delavka iz Savskega Marofa, se je pri delu udarila v desno nogo.

RADIO BREŽICE

PETEK, 22. MARCHA: 18.00—18.25 — Nove plošče RTB, obvestila — 18.25—19.30 — Glasbena oddaja — Izbirali ste sami.
NEDELJA, 24. MARCHA: 11.00 — Domače zanimivosti — Uspešno delo in načrti AMD Brežice — Males Topliški: Zasebne sobe in recepcijska služba — Za naše kmetovalce: trn. Lojze Fric — Varoja piščancev — Predstavljamo vam ansambel Jožeta Lavbina iz Gaberja — Magnetofonski zapisi: Pogovarjamo se s predsednikom občinske zveze prijateljev mladine Brežice Ludvikom Metelkom — Posol, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in sponzorizirani programi, 12.30 — Občani sestajajo in posttravljajo.
TOREK, 26. MARCHA: 18.00—19.00 — Svojtujemo vam — Nove plošče Jugotona — Literarni utrinki: Janes Meninger — In naše glasbene šole — Obvestila in filmski pregled, 19.00—19.30 — Mladinska oddaja — obisk šolskega aktiva Artiče.

Angela Vučajnk, prodajalka rib v ribarnici AGRARIE v Brežicah proda na teden povprečno 250 kilogramov morskih in sladkovodnih rib. Gospodinje imajo bogato izbiro, saj lahko kupijo krape, some, postrvi, skuše, sardele, klene, tune, jegulje, linje in druge ribe. Ribarnica je odprta štiri dni v tednu. — (Foto: J. Teppy)

OBA ZBORA STA O VSEM RAZPRAVLJALA VEDNO SKUPAJ Dobra usmerjevalna vloga programa

Planiranje je nujno potrebno za uspešnejše delo skupščine

Občinska skupščina v Brežicah se je lani sestala 14-krat, povprečno torej več kot enkrat mesečno. Oba zbora sta zasedala vedno skupaj. To zbuja pri nekaterih odbornikih misel, da zbor delovnih skupnosti ni odigral svoje vloge. Drugi spet trdijo, da je njegovo delovno področje težko ločiti

Zahvala glasbene šole

Občinski pihalni orkester pri glasbeni šoli v Brežicah je lani dobil nove uniforme, ki pa še niso plačane. Občinska skupščina je dala zanje 300.000 S din, pihalci sami 92.000 S din, delovne organizacije pa 250.000 S din. Opekarna je prispevala 50.000, trgovsko podjetje KRKA 50.000, obrat SLOVENIJA VINA 50.000, Zdravstveni dom 10.000, obrat Vodne skupnosti 15.000, REGION 25.000 in PIONIR 50.000 S din. Šola se obrača na vse delovne organizacije, ki še niso ničesar prispevale, da ji pomagajo poravnati razliko. Stroški za nove uniforme so namreč bili 1.430.000 S din.

NOVO V BREŽICAH

MATURANTSKI PLES. Dijaki četrtih letnikov gimnazije v Brežicah so v soboto, 16. marca, priredili maturantski ples. Zabila je bila v Cateških Toplicah. Udeležili so se tudi dijaki tretjih letnikov in pa seveda starši. Vsa mesta so bila razprodana. Vstopnice so dobili dijaki in jo bodo uporabili za končni izlet. Prireditelj je minila v prijetnem razpoloženju.
SEMINAR ZA MLADINO. Občinski komitej Zveze mladine je priredil za vodstva aktivov dva enodnevna seminarja. V sredo so se zbrali predsedniki šolskih mladinskih aktivov, z vsake šole pa še po dva učenca iz sedmega razreda. V soboto je bil seminar za vodstva vaških aktivov in aktivov v delovnih organizacijah. Dobili so

ti od delovnega področja občinskega zbora, saj se v občini vsi problemi med seboj tesno prepletajo. Drugače je to v občinah z večjim teritorialnim obsegom in gospodarsko raznolikostjo. Prav zaradi teh ugotovitev je že dalj časa silili, da bi vse zadeve v občini lahko urejala skupščina kot enoten zbor.

V programu za lansko leto je bilo zapisano, da bo skupščina trikrat v letu zasedala skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami kot splošen zbor. V takem sestavu ni zasedala niti enkrat, pač pa so na nekaterih sejah sodelovali predstavniki družbenopolitičnih organizacij in

Dovolj snovi za razpravo

Pri občinski konferenci ZK dela vrsta komisij in nekatere so že izoblikovale delovne načrte in jih začele uresničevati. 23. februarja se je sestala komisija za mednarodne gospodarske in politične odnose, ki ima trenutno na voljo veliko snovi za razpravo s članstvom. Delovni program je komisija pripravila za nekaj mesecev vnaprej.

napotke za vodenje sestankov, uresničevanje sklepov, pripravo proslav in zabavnih prireditev. Z delom Zveze mladine po 8. kongresu je vsakokrat seznanil udeležence član UK ZMS.
GOSTOVANJA SO SE NAPOVE DANA. Obiskovalci gledaliških predstav sprašujejo, če bo v tej sezoni še gostovala kaka gledališka hiša. Zvedeli smo, da bo 11. aprila obiskalo Brežice Mestno gledališče ljubljansko s delom: »Veter v Sasfrasovih vejah«. Enkrat prideja v goste celjsko gledališče in Mladinsko gledališče iz Ljubljane. Junija bo pred brežiškimi občinstvom zapel zbor slovenske podporna jednote iz Clevelanda.

OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIZA se obrača na delovne organizacije s prošnjo, da bi podprle nabiralno akcijo za nov rešilni avto. Do sedaj so prispevali manj le posamezni občani in pokasali selo veliko razumevanja za pomoč bolnikom, ki se morajo prevažati v neprimernem rešilnem avtu. Odbor upa, da tudi v podjetjih odzov do začete akcije ne bo drugačen.

KRKA GRADI V BREŽICAH NOV PRESKRBOVALNI CENTER

Samopostrežnica do avgusta letos

Novo mestno naselje bo dobilo trgovino z bogato izbiro blaga

Avgusta letos se bo trgovsko podjetje KRKA že lahko postavilo z novo samopostrežno trgovino. Predračunska vrednost zgradbe je ocenjena na 115 milijonov SD. Z gradnjo so že pričeli. Samopostrežnica bo stala ob cesti 21. maja.

V ospredju še vedno amaterstvo

V soboto, 16. marca, je bila v Brežicah letna skupščina zveze kulturno-prosvetnih organizacij. Kot gost ji je prisostvoval tajnik republiškega sveta ZKPOS Martin Zakonjšek. O delu občinskega sveta je poročal predsednik Jakob Dernač, dopolnili pa so ga še poročevalci glasbene, dramske, likovne, knjižničarske in pevске sekcije ter foto-kino kluba. Tovariš Dernač je ob sežnu obdelal dejavnost kulturno-prosvetnih organizacij v občini in seznanil udeležence z rezultati sodelovanja vseh treh svetov ZKPOS v Spodnjem Posavju. Tudi razprava se je omejila predvsem na amaterske oblike kulturno-prosvetnega delovanja.

Postopje bo paviljonskega tipa in bo obsegalo 500 kvadratnih metrov površine. Prodajnih prostorov bo 178 kvadratnih metrov. Ta lokal bo imel tudi bife in razgledno teraso.

Načrte je napravil projektni biro REGION iz Brežic. Gradbena dela izvajajo podjetje PIONIR. Hladilne naprave bo izdelala skofjeloška tovarna hladilnikov, drugo opremo pa so naročili pri podjetju ALPREM v Kamniku.

Trgovsko podjetje KRKA bo poskrbelo tudi za ureditev okolja nove trgovine. Obdali jo bodo z zelenicami in asfaltnimi površinami. Tudi na prostor za parkiranje ne bodo pozabili; na njem se bo lahko ustavilo do trideset avtomobilov.

Za rešilni avto so darovali

Do 29. februarja je občinski odbor Rdečega križa zabeležil naslednje nove darovalce:

Karel Vašcer, tapetništvo, Brežice — 20 Ndin; Joško Jesenšek, gostilna, Videm — 50 Ndin, Mirko Fridl, elektroinštalaterstvo, Brežice — 100 Ndin; Francka Biščanič, gostilna, Velika Dolina — 100 Ndin; Fanika Lazanski, gostilna, Bregansko selo — 20 Ndin; Jože Kašin, gostilna, Bregana — 50 Ndin; Boris Ivanšek, gostilna, Jesenice — 20 Ndin; Minca Horvatič, gostilna, Malence — 20 Ndin; Milka Katič, gostilna, Dobova 50 Ndin; Alojz More, sodavinar, Novo mesto — 100 Ndin; Vladislav Tomazin, župnik, Čateš — 10 Ndin; Ivan Poček, elektroservis, Brežice — 30 Ndin. Skupaj je torej zbranih že 4240 Ndin.

Praznik na Silovcu

Nedavno tega je bila na Silovcu prisrčna slovesnost: praznovali so otvoritev vodovoda, ki so si ga prizadevni domačini napeljali do svojih hiš. Voda je tokrat dobilo šest domočin, naslednjih šest pa se bo tega dela lotilo letos. Glavnega voda je do rezervoarja 250 metrov, celotno omrežje pa meri le sto metrov manj kot kilometer. Vsaka hiša je prispevala delo in denar. Vrednost do sedaj opravljenega dela cenijo na nad poldrugi milijon starih dinarjev.

Prebivalci se zahvaljujejo občinski skupščini, ker jim je dala covi, ter krajevni skupnosti za denarno pomoč. Upajo, da bodo tudi pri nadaljevanju dela deležni vsestranske podpore.

Nadležen prah v mestu

Burja, ki je zaplesala z zadnjim snegom po brežiških ulicah, je napravila zelo koristno delo. Pometila je ogromno prahu in ga dvignila v zrak. Zdjaj se vsaj vidi asfalt, prej pa se je kadilo kot na makadamskih cestah. Občani se sprašujejo, zakaj ne bi vsaj dvakrat na leto pomili glavne ulice skozi mesto in izprali nesnage. Morala pa to ne bi bilo tako drago.

Letna skupščina ZB NOV

Zveza Združenj borcev NOV občine Brežice je imela v torek, 12. marca, redno letno skupščino. Na njej so obravnavali poročila združenja borcev, vojaških vojnih invalidov, Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev, blagajniško poslovanje in poročilo nadzornega odbora. Izvolili so nov odbor in podelili nekaj vojaških odlikovanj.

Odlično, planinci!

Brežiško Planinsko društvo sodi med najbolj množične organizacije, saj združuje nad 450 članov. Odrasli planinci vzorno skrbijo za vzgojo mladine. Iz leta v leto širijo svojo dejavnost. Društvo bo imelo danes, 21. marca, občni zbor. Na programu je tudi predavanje o slovenski planinski transverzali, ki teče od Maribora in Pohorja do Kamniških planin, Karavank in kraških planin do Ankarana. Govoril bo Lojze Hafner iz Kranja. Poslušalcem bo pokazal nad 200 barvnih diapozitivov.

Mopedist je podri pešca

24. februarja dopoldne se je pred šolsko postajo Brežice pripeljal mopedist brez izpita Anton Krajncič iz Globokoga in se zaletel v pešca Franca Drugovčiča iz Brežic. Oba sta padla. Pešec je utrpel manjše odrgnine po obrabi in ni potreboval zdravniške pomoči. Materialne škode ni.

Dolga vrsta pred kioskom podjetja KOKA iz Varaždina na brežiški tržnici. Na prodaj imajo zaklano perutnino in jo prodajajo kupcem tudi po kosih, kakršne si sami izberejo. Strank je pred kioskom vedno dovolj in včasih morajo naročiti tudi po dve pošiljki na dan. — (Foto: J. Teppy)

BREŽIŠKE VESTI

Ekipa izurjenih prostovoljnih gasilcev iz CELULOZE, ki morajo biti v vsakem času pripravljene posredovati.

Priljubljenost ni mogoča odvojiti

Stab za civilno zaščito v tovarni papirja v Krškem ima obširen delovni program. V skladu z zakonom

o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami se je namenil usposobiti ekipe, ki bi v takih primerih lahko takoj priskočile na pomoč.

Drugi seminar končan

V petek, 15. marca, je bil v Krškem zaključen drugi seminar za civilno zaščito. V obeh seminarjih se je izobraževalo 56 udeležencev iz delovnih organizacij. Predavanja so trajala 40 ur. Aprila bo prišla na vrsto tretja skupina, za katero predvidevajo, da bo imela 35 slušateljev. To bo verjetno zadnji seminar te vrste v izobraževalni sezoni 1967/68. Delavsko univerzo v Krškem prireja izobraževanje iz civilne zaščite skupaj z delavsko univerzo v Brežicah.

Večino ljudi za te ekipe so že usposobili v tovarni, v prihodnje pa bodo za poglobitev znanja navezali stike z delavsko univerzo in štabom pri občinski skupščini.

Nekatere ekipe so opremljene, druge pa nameravajo tehnično opremliti. Vse skupine so pripravljene za pomoč v tovarni in zunaj nje.

Preklicana prepoved

Zvedeli smo, da je bila stroga prepoved za prevoz potnikov čez Krko v Kostanjevico ukinjena. Zdej jim ni treba več pešati, ampak je spet vse po staremu. Ljudje lahko mirno obsedijo v avtobusu, kadar jih pot zanese skozi turistično Kostanjevico. Kakšna je resnica o mostovih čez Krko, pa ne vemo, zato še vedno pričakujejo pojasnilo tistih, ki upravljajo z njima. Jt.

Po levi ali po desni strani ceste?

Ko je bil izdan predpis, da morajo pešci hoditi po levi strani ceste, smo o tem veliko govorili. Nalepili so tudi plakate, ki so opozarjali na ta predpis. Sedaj pa je vse utihnilo in danes še mnogi ne vedo, po kateri strani morajo hoditi.

Predpis je bil potreben, saj se vsi tisti, ki ga upoštevajo, lažje umaknejo vozilu, ki jim vozi nasproti, in se jim ni treba venomer ozirati, če kdo vozi za njihovim hrbtom.

Prav bi bilo, če bi predpis o hoji po levi strani ceste ponovno objavili. J.S.

Ko bo v šolah več prostora

S postopnim usposabljanjem osnovnih šol za celodnevno bivanje otrok pod šolsko streho si pedagogični delavci obetajo napredek pri učnih uspehih in manj osipa pred dokončanjem osmega razreda. Trenutno ima varstvo šolarjev organizirano le osnovna šola v Brezanih. Šolsko poslopje je bilo šele pred kratkim dograjeno in ima dovolj prostora za učenje, ki želijo ostati v šoli tudi po končanem pouku. Zaposleni starši zlasti v mestu komaj čakajo, da jim bo šola pomagala tisti čas, ko so zdoma.

21 zvez v četrtem razredu

Po novi kategorizaciji je v krški občini nekaj nad 100 kilometrov cest četrtega reda. Zanje skrbi samostojna služba pri občinskem cestnem skladu. Komisija, ki je za skupščino pripravila predlog nove razdelitve cest, je upoštevala pripombe občanov in krajevnih organizacij, ozirala pa se je tudi na potrebe in dejanske razmere v cestnem omrežju. V četrtem red je vnesla le ceste, ki so res pomembne za krajevni promet, ki povezujejo naselja med seboj ali več naselij z višje kategorizirano cesto. Za ceste, ki v odloku niso upoštevane, bodo morale skrbeti krajevne skupnosti.

Filmi in razgovori

Zdravstveno prosvetljevanje prebivalstva je vsako leto pomemben del dejavnosti delavske univerze v Krškem. Skupaj z občinskimi odborom Rdečega križa je pripravila razgovore z občani v 14 krajevih domače občine. Obiski zdravstvenih delavcev na vasi so se začeli 20. marca in bodo trajali do konca aprila. Obiskovalcem predavanj bodo predvajali tudi poučne filme o umetnem dihanju, transfuziji krvi, alkoholizmu, obolenju srca in poklicnih boleznih.

Z LETNE KONFERENCE ZDRUŽENJA BORCEV

Borci še vedno zapostavljeni

Zaradi številnih stanovanjskih enot dobe borci manj sredstev — Odnos socialnega zavarovanja do članov ZB je mačehovski — Delovni program organizacije: skrb za zaposlovanje otrok borcev in oživljanje tradicij narodnoosvobodilnega boja med mladino

Na letni konferenci krajevne organizacije ZB Krško so 11. marca razpravljali pretežno o materialnem položaju borcev. Številni nereseni stanovanjski problemi so bili povod za kritiko na račun neenotne stanovanjske politike.

V občini je osem stanovanjskih podjetij, nobeno od teh pa ne ureja stanovanjskih razmer borcev, zlasti tistih, ki niso v delovnem razmerju. Le občinska skupščina

na po svojih močeh rešuje te probleme. Delovne organizacije so to v glavnem uredile za vse zaposlene člane Združenja borcev NOV.

Precej kritični misli so prepovedali na konferenci o politiki socialnega zavarovanja do zdravljenja borcev v naravnih zdraviliščih. Menili so, da bi prav socialno zavarovanje moralo nameniti v prihodnje več sredstev za te potrebe, kajti občinski proračun je tako skromen, da tega ne zmore.

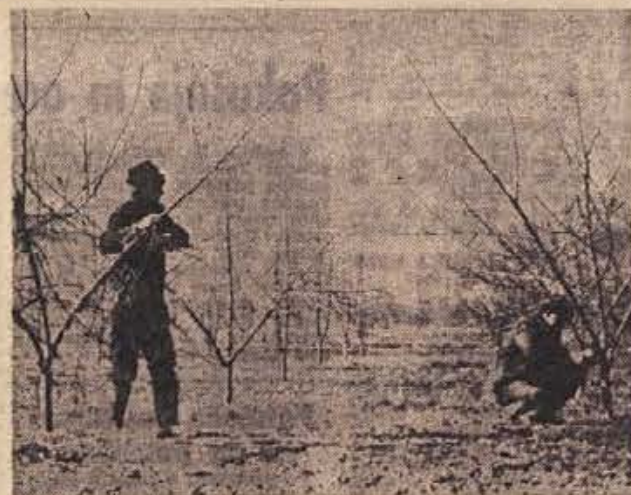
Člani Zveze borcev prizadevajo tudi posledice zaostrenega gospodarjenja, kot je na primer zmanjševanje števila zaposlenih. Bodočemu izvršnemu odboru so zaradi

tega zaupali nalogo, da v okviru svojih pooblastil priporoča zaposlitev tistih otrok članov ZB NOV, ki še niso preskrbljeni.

Nazadnje so na konferenci ocenili delo organizacije in posameznih članov pri seznanjanju mladine z zgodovino narodnoosvobodilne vojne in njenim pomenom. Ugotovili so, da niso bili dovolj aktivni in da je ta skrb bolj ali manj prepuščena šolam, ki pa tudi vsega ne zmorejo. Zato so sicer, da bodo v prihodnje učinkoviteje sodelovali z mladino in ji čim bolj nazorno posredovali tradicije NOB. Delovni program bodo pripravili skupaj s šolo.

Vice Vukov pride v Krško

Kulturno-prosvetno društvo SVOBODA je povabilo na gostovanje znanega pevca popovk Viceta Vukova. Vabilo je sprejel in se bo krškemu občinstvu predstavil z dvema nastopoma. Pel bo jutri, 22. marca, ob 17. uri in ob 19.30 v domu SVOBODE. Na prireditvi bo sodelovala tudi pevka Višnja Korbar.

Letošnja pomlad prinaša sadjarjem na starovaških plantažah AGROKOMBINATA polne roke odgovornega dela. Dvanajst tisoč drevesc 30-hektarskega nasada jablan na pragu četrtega leta je treba razpreti. To delo ni lahko. Ne zahteva le izurjenosti, temveč tudi dokajšnjo mero previdnosti in potrpežljivosti. Lepi nastavek cvetnega brstja obeta letos 160.000 kilogramov prvorazrednih jabolk. — (Foto: inž. Mustar)

KRŠKE NOVICE

MALO OBCANOV NA ZBORU VOLIVCEV. Na zadnjem zboru volivcev na Vidmu so obravnavali gospodarske in občinske skupščine v minulim letu in plan letošnje proračunske porabe. Prisotnih je bilo zelo malo občanov. Največ je temu kriva slaba obveščena prebivalstva.

ZA PRAPOR BODO ZBIRALI. Krajevno združenje borcev NOV Krško je ena tistih redkih organizacij ZB v občini, ki še nima svojega prapora. Zato so na letni konferenci pred nedavnim sklenili, da bodo začeli zbirati prispevke za prapor. Nekateri člani so temu nasprotovali. To stališče so utemeljevali s tem, da zdaj zaradi pomanjkanja denarja in številnih drugih neresenih problemov nakup prapora trenutno ni primeren.

VODA V BAZENU, A NE SAMO ZA PLIVALCE. Krški bazen so napolnili s toplo vodo, da plavalci lahko doma trenirajo; pripravljajo se na simeško državno prvenstvo, ki bo od 29. marca do 1. aprila v Zagrebu. Konec mese-

ca bodo bazen izpraznili. Nameravajo ga temeljito urediti za sezono, ki se bo pričela po prvonojskih praznikih. Zima je napravila precej škode, nekaj pa tudi otroci, ki so na bazenski ploščadi brez dovoljenja igrali nogomet. Pot do bazena so si izbrali čez ograjo.

NASAD JABLAN V STARI VASI je star komaj tri leta. Ze lani je zelo lepo obradil. Letos pričakujejo, da bodo natrgali v njem 16 vagonov jabolk. Učenci osnovne šole v Krškem so prišli pobirati obrabne veje, AGROKOMBINAT se jim za to delo vsako jesen oddaja s pridelkom za šolsko kuhinjo.

Jože Godler - osemdesetletnik

Štirinajstega marca je Jože Godler iz Starega grada pri Krškem slavil visok jubilej — 80-letnico življenja. Z dolgoletnim revolucionarnim delom je zaslužil ob tem jubileju vso našo pozornost in zahvalo, saj so korenine njegovega političnega dela pognale globoko in zanesljivo.

Svoje družinsko življenje je osnoval kmalu po prvi svetovni vojni. Družino je preživljal z majhnim posestvom in podeželsko trgovino. Njegova napredna politična pripadnost pa je prišla do izraza že leta 1920 ob volitvah v ustavodajno skupščino, ko je prostovoljno pristopil k KP. Pri drugih volitvah leta 1924 je bil zaradi propagande proti takratnemu klerikalnemu režimu kaznovan z denarnim kaznjem 1000 din. Že leta 1935 je bil tovariš Jože sprejet v KP. Na njegovem domu so se shajali predvojni revolucionarji Kreft, Šternec in drugi, kjer so sklicevali ilegalne sestanke, pa tudi nadirali so se za daljša razdobja. Predvsem kadar je bilo njihovo politično delo vezano na to področje. Leta 1936 je aktivno sodeloval v pripravah komunistične manifestacije v Dobovi pred spomenikom bivših bojnikov.

Poleg politične propagande je Jože sodeloval v različnih akcijah: pri shranitvi Rdeče pomoči, širjenju literature (Rdeči prapor) itd. S tem delom si je seveda nakopal sumničenje takratnih žandarjev oziroma režima, sledile so stalne preiskave, pa tudi zapori 1938 v Celju.

Prihod okupatorja Jožeta ni iznenadil. Na nemško in italijansko borbo je bil pripravljen. Glede na težke življenjske pogoje: njegovo domačijo je zasedel italijanski pas, zato se je z družino pozno jeseni 1941 preselil v svoj vinski hram v Celah pri Zdobah. Na tem področju se je povezal s Točko Ocevo, članico pokrajinskega komiteja za Stajersko, v zgodnji pomlad 1942 z grupama aktivistov in Zagreba ter z oboro-

ženo skupino II. grupe odredov. Ker ni manjkalo ovaduhov in izdajalcev, je Jožeta 1943 gestapo ponovno aretiral ter zaprl v Mariboru.

Njegov starejši sin Slavko je bil član KP od leta 1939 ter je bil kot sekretar okraja Piliština 17. januarja 1943 od Nemcev ubit. Sin Milan je bil sprejet v KP 1941 in meseca februarja 1943 po gestapo aretiran in poslan v taborišče Dachau, kjer je umrl tik pred osvoboditvijo.

Te okoliščine so Jožetu narokoval umik v ilegalo. Tako je tudi storil. Maja 1944 je bil imenovan za kmetijskega referenta za območje Pisanice in Sevnice in se do dolžnost opravičeval do osvoboditve. S sabo je imel ženo Pavlo in mlajšega sina Edija, rojenega 1935, medtem ko je sin Vlado, rojen 1928 v tem času še opravljal posle mladinskega sekretarja za okrožje Celje. V partizanih je bila od spomladi 1944 tudi Slavkova žena Milka kot aktivistka, s sabo pa je imela komaj dobro leto staro hčerko.

Kdor gre danes mimo domačije Jožeta Godlerja ali se zgleda pri njem, lahko opazi, da pri svojih osemih križih še kar z lahkoto opravljata nekatera dela na svojem posestvu. Ne more pa prikriti, da sta mu hram v Celah in vinograd pod njim prirala k srcu, da se od njiju ne bi mogel ločiti. Družben in gostoljuben, kot je, zelo rad povabi svoje prijatelje v hram na komarček in pove: »Tu sem s svojo družino in družino svojega sina preživel nekaj nad dve leti okupacije. Okupatorju se kljub preseljevanju ni posrečilo oropati me domače grude — bil sem na svojem.«

Za njegovo 80-letnico mu soborci in prijatelji želimo še vnaprej veliko zdravja ter vedrine, ki je bila vedno svesta spremljevalka Jožetovega življenja in čvrsta opora pri premagovanju življenjskih težav.

JOŽE PRESKAR

OBRTNIKI SO DOLŽNI VODITI EVIDENCO PROMETA

Konec olajšav za nove investicije

Storitvene dejavnosti so prvih šest mesecev oproščene prispevkov

Obvezno vodenje knjig, ki ga je za obrtnike določila že Republika skupščina, so v Krškem sprejeli odborniki z upanjem, da bo to osnova za realnejšo davčno obremenitev. Predvsem so mislili na prometni davek. Seveda

pa bo učinek teh ukrepov odvisen od nadzora novovpeljane evidence. Predpisane je za vse proizvodne obrtnike, ki bodo predvidoma dosegli 15.000 ND čistega dohodka. Ne glede na dohodek pa morajo voditi knjige vsi gostilničarji in vsi avtoprevozniki. Občinska skupščina v Krškem je na zadnji seji sklenila, da morajo voditi knjižno evidenco tudi vsi storitveni obrtniki, ki bodo predvidoma imeli nad 15.000 ND čistega dohodka. Občinski odlok določa olajšave za tiste storitvene obrtnike, ki prvič začno obrt. Ti so oproščeni plačevanja prispevkov prvih šest mesecev. Republiški predpis predvideva olajšave za obrtnike, če imajo v uku vajence. V celoti so oproščeni prispevka storitveni obrtniki, ki so starejši od 60 (ženske) oziroma 65 let (moški).

Republika in občinska obdavčitev pavšalistov znaša letos 12,9 odstotkov. Skupna stopnja je torej enaka lanski. Za obrtno dejavnost, ki ji odmerjajo prispevek po dejanskem dohodku, so občinske stopnje prav tako nižje od lanskih, in sicer od 10 do 40 odstotkov (lani od 13

do 45 odstotkov). Skupna stopnja bo enaka lanski. Letos so ukinjene posebne olajšave za nove investicije. To je v skladu s priznavanjem ekonomske amortizacije.

Novi delavnik na podeželju še nima pristašev

Probivalci na podeželju niso navdušeni nad novim delovnim časom. Zaradi dela v vinogradih in na poljih so prej prihajali na krajevne urade v zgodnjih jutranjih urah, nato pa so se spet vračali domov. Mnogi še ne vedo za spremenjen delovni čas. Še vedno prihajajo zgodaj v mesto, in ko zvedo, da se uradne ure začne šele ob 8.30, poiščejo uslužbenca kar na domu. Prav gotovo to ni najboljša rešitev, saj bi moral uslužbenec krajevnega urada delati ves dan, če bi hotel vsem ugoditi.

Morda bo prav, če bodo občinske skupščine upoštevale želje prebivalcev na podeželju in poskrbele za najboljšo rešitev pri uvedbi novega delovnega časa na svojih krajevnih uradih. J.S.

Šmarčna: upirajo se čiščenju dimnikov

»Prisiljeni bomo v sprematno miličnikov opravljati naše delo, če ne bo šlo drugače. V Šmarčni kot da so se zarotili: ko usako drugo sredo v mesecu obiščemo ta kraj, je mnogo hiš zaklenjenih, čeprav ljudje vedo, da je obiščenje obvezno po občinskem odloku in zakonu, nam je dejal dimnikarski mojster iz Sevnice. O dimnikarski službi smo že nekajkrat pisali, zato bi bil čas, da bi tudi ljudje v tem kraju spoznali, da čiščenje in kontrola dimnikov nista sama sebi namen, marveč to zahteva varnost pred požarom. Čiščenju dimnikov se upirajo tudi nekateri lastniki na Bregu, medtem ko je v drugih vaseh odpor že ponehal.

Boštanj: prestavljena prireditev

Iz objektivnih razlogov je bil mladinski aktiv iz Boštanja prisiljen prestaviti mladinsko prireditev Pokaži, kaj znaš. Namesto 17. marca bo prireditev v nedeljo, 24. marca, vse drugo pa ostane nespremenjeno.

Gostovanje ansambla »Berger«

V gasilskem domu v Sevnici bo v nedeljo, 24. marca, nastopil ansambel »Berger« iz Celja, ki ga ljubitelji domače glasbe dobro poznajo. Prav te dni so ti celjski godci sklenili pogodbo za mnoga gostovanja v Avstriji. Z njimi bo v nedeljo pela tudi mlada pevka Malita Ovsenak.

Studenc: dogovor o ribezu

Pred kratkim je bilo na Studencu predavanje in posvetovanje o gojilni ribeza. Agronom, predstavnik podjetja Slovenija-sadje iz Ljubljane, je okoli 20 pridelovalcem ribeza govoril o tej dragoceni rastlini. Opozoril je na zahtevne razine razmere ribeza, ki zahteva najboljše zemljo na nepozebnem območju, dobro gnojenje in skrbno nego. Menil je, da je trenutno najboljša sorta Rosenthal, ki so jo treba še razširiti.

Na posvetovanju je bil navzoč tudi inž. Slavko Špan iz Sevnice in se po predavanju s kmetovalci dogovoril, da bodo nasade ribeza še povečali.

J. Z.

Še letos hišno oštevilčenje

Letos bo začela posebna komisija urejevati označitev hišnih števil in naselij po vsej občini. Kot je znano, je ponekod precejšnja zmešnjava, ki povzroča nepravilne glede pošte in drugega. Komisijo bo vodil inž. Niko Zakolar.

Proslava tabora bo prihodnje leto

Pisali smo že o pripravah za proslavo stoletnice slovenskega tabora v Sevnici. Vendar je bilo kasneje potrjeno, da tabor ni bil leta 1968, marveč leta 1889, zato je bila proslava stoletnice prestavljena na prihodnje leto. Poseben odbor, ki ga bodo ustanovili, bo poskrbel, da bo slava dobro pripravljena.

Topli obrok v METALNI

Za ureditev jedilnice in kuhinje je večina delavcev pripravljena prispevati od zasluzka

Ze leta in leta so delavci v Krmelju želeli imeti topel obrok za malico, vendar niti rudnik niti Metalna nista imela na voljo v te namene dovolj denarja. Toda sindikalna podružnica ni mirovala, temveč je poskušala na drug način: razpisala je anketo in z njo ugotovila, da je nad 78 odst. delavcev pripravljena dati 2 odst. od

čistih zaslužkov za graadno jedilnico in kuhinjo.

Jedilnica bi bila v prostori nekdanje žebjarne; v prostorih garaže za osebne avtomobile pa bi uredili kuhinjo, ki bi imela zmogljivost 300 toplih obrokov na dan. Stroški teh del bi skupaj z opremo znašali 7,5 milijona starih dinarjev. Tak je načrt, ki ga nameravajo uresničiti.

Hkrati je bilo v omenjeni anketi tudi vprašanje, če so delavci pripravljene kaj prispevati, da bi uredili dodatne prostore pri proizvodni dvorani, kjer med drugim ni prostora za pleskanje. Veliko članov kolektiva se je obvezalo, da bo v ta namen prispevalo po pet prostovoljnih delovnih ur. Kot je predvideno, bodo vsa ta dela verjetno dokončana že letos v veliko zadovoljstvo zaposlenih v Metalni.

D. D.

80-letnica

Klenovškove Marije

Pred kratkim je praznovala 80. rojstni dan Klenovškova Marija iz Zdo. Sorodniki in znanci so prihitali od vsepovsod, da bi ji stisnili roko, se poveseili z njo in jo obdarovali.

Marija Klenovšek se je rodila v številni družini. Ze od otroških let je poznala le delo. Bila je vedno vesela in vsa leta lep vzgled vsem vaščanom. Ko se je poročila, se je preselila na domačijo pod sedanjim domom Lisa. Tu je zivea ob svojem možu in vsu skrb in ljubezen posvečala otrokom iz revnejših družin. Po-

stala je dobra krušna mati številnim malčkom, kajti svojih otrok ni imela. V njenem domu je bilo vedno dovolj kruha za mala lačna usta.

Se pred vojno je Marija izgubila moža. Med vojno so k njej pogosto zahajali partizani, skrbila je, da jim je lahko pomagala, čeprav so ji sovražniki zagrozili, da ji bodo požgali domačijo.

Svojo domačijo je Marija na stara leta izročila nečakini. Kljub starosti se vedno rada sede za kolovrat in spretno suče nit, in še vedno rada sede po ročnem delu.

Marija Klenovškova je praznovala svoj 80. rojstni dan. Še vedno je nasmejana, vesela in še vedno najde toplo besedo za vsakogar, ki jo obišče.

Frišatelj in znanci ji ob tem visokem jubileju želijo še mnogo srečnih in zdravih let!

ANGELA KNEZ

80-letnica Murnove mame

Te dni je praznovala 80-letnico življenja Murnova mama s Malčkova. Čestitk domačih in drugih ljudi je bila zelo vesela. Ob tej priložnosti nam je pripovedovala svoje doživljanje iz minule vojne, v kateri so Malčkova preživeli veliko bridkosti. Med drugim je spet povedala, kako je pred vojno hranila denar pri nekdanjem tržičem župniku. Ko je hotela kupiti svojima sinovoma novi obleki in šla po denar v župnišče, je dobila tam odgovor: »Pofarbatje otroke, saj ne potrebujejo oblek. Denar si je potem sposodila drugod in spravila skupaj le za najslabše, kar so takrat imeli v trgovini.

Ob lepi partizanski pesmi smo se od vesele mame poslovili ter ji zaželeli še mnogo srečnih let.

NOVICE IZ ŠENTJANŽA

■ **PRIPRAVLJAJO »CVEJE V JESENTE.** Dramska skupina te dni pridno pripravlja igro Cvetje v jeseni. Pri učenju so tehave predvsem zaradi slabše in urzije dvorane. Z igro nameravajo nastopiti tudi v sosednjih krajih.

■ **KONCNO LEPSA TRGOVINA.** Sedanja poslovalnica kmetijskega kombinata »Zasavje« je bila doleže v neprimernih prostorih. Zda so jih vendarle esdeli urediti, kupci pa si razen tega želijo takš-

ne izbire blaga in izdelkov, ki jih kmetički ljudje potrebujejo.

■ **OBNOVA HMELEJEVIH NASADOV.** Lepo vreme je zelo ugodno tudi za obnovo hmeljevih nasadov in drugo delo v hmeljnjah, zato je kombinat s temi deli močno pohitel. Tudi kmetovalci so opravili že mnogo spomladanskih del v vinogradih in na njivah.

■ **ZAHVALA ZA LEP PRAZNIK.** Društvo prijateljev mladine je skupaj s krajevno organizacijo SZDL pripravilo lepo proslavo 8. marca s pomočjo občinske konference SZDL, pa tudi obdaritev starih in bolnih žena. Zahvala vsem, ki so k temu kaj prispevali!

■ **VELIKO BOLNIH ZA GRIFO.** Letosnja zima in pomlad sta prinesli tudi veliko obolenj gripe, predvsem pri starejših ljudeh, veliko mladih pa je zbolelo za nelezljivo slatenico.

»DOVOLJENJE, PROSIM!« Prejšnji teden je bila v Logu pri Sevnici postavljena »zasada«, kjer so kontrolirali teže tovornjakov, ki so skupaj z mrazom dobro zdelali nekatere odseke lani asfaltirane ceste. »Prve dni smo ustavili precej tovornjakov, ki so imeli nad 6 ton osnega pritiska; največ jih je bilo iz južnih republik. Zadnje dni pa so taki prekrški vse bolj redki, saj, kot kaže, zvezne med soferji dobro delujejo.« nam je poročal delavodja Jože Izgoršek, ki je skupaj z miličnikom ustavljal vozila. — (Foto: Legan)

PRED TRETJO SEJO OBCINSKE KONFERENCE ZK

Ne le učiti, temveč tudi vzgajati

Učni programi so preveč usmerjeni le v pridobivanje znanja

V torek, 26. marca, bo v Sevnici tretja seja občinske konference Zveze komunistov, na kateri bodo obravnavali šolstvo, predvsem vzgojne probleme šol ter kulturno dejavnost. Danes teden se je sestel občinski komite ZK in ocenjeval pripravljeno gradivo. Naj navedemo nekaj misli.

Tudi v sevnikiški občini ugotavljajo, da so učni programi preveč natrpani s poučevanjem, za vzgojo, ki je prvobitnega pomena, pa zmanjkuje časa. Mladina, ki končuje osnovno šolo, ima premalo oblikovan odnos do družbene skupnosti in je pogosto nejasno usmerjena.

Marsikaj bo potrebno še dopolniti, da se bo idejnost pouka izboljšala. Nujno bo načrtnoje kadrovati in štipen-

dirati, uvesti več vzgojne vsebine v šolske programe, imeti boljše stike z družinami in javnostjo, spodbudneje nagraditi v šolah ter stalno skrbeti za izboljševanje šolske mreže v občini, Marsikaj pri vsem tem ni odločen denar, marveč prizadevnost prosvetnih delavcev, medsebojni odnos in osebna predanost.

Pomembna spjalna naloga, s katero je tudi povezana idejnost pouka, je dopolnilno izo-

braževanje prosvetnih delavcev. V občini je trenutno še 40 prosvetnih delavcev, ki poučujejo predmetni pouk in bodo morali v 5 letih pridobiti zahtevano izobrazbo.

Konferenca bo obravnavala tudi materialne razmere šol. Ceravno je republiška skupščina sprejela priporočilo, po katerem naj bi šolstvo dobilo vsaj 8 odstotkov več kot lani, je v občini trenutno še nejasno, kako bo s tem. V osnutku občinskega proračuna je za šolstvo namenjenih okoli 130 milijonov, predračun temeljne izobraževalne skupnosti pa znaša 392 milijonov ali 27 odstotkov več kot lani. Razliko naj bi pokrivala republiška izobraževalna skupnost, ki bo pomagala vsem tistim, ki imajo ceno pedagoške ure pod minimumom.

Glede kulturne dejavnosti je potrebno posebej poudariti, da smo spoznali, da denar vendarle ni odločilnega pomena. Manjka usposobljenih, predanih ljudi, ki bi vodili amatersko kulturno dejavnost. Kako take ljudi dobiti, spodbuditi k delu, kako jim dati družbeno priznanje, naj bi prispevala odgovore tudi torkova konferenca.

Z nogavicami bo imel lep čas mir

Kot menijo na milici v Sevnici, s pomočjo prstnih odtisov po vsej verjetnosti ne bo mogoče ugotoviti, kdo je v noči od pustnega torka do pepelnice srede vlomil v prodajalno Borovo. Ta vlomna tatvina je zanimiva zlasti po tem, da so nepridiprava od vsega najbolj mikale nogavice, čeprav je imel v prodajalni na voljo tudi daleč več vredne predmete. »Za nekaj časa sem preskrbljen,« si je verjetno mislil, ko je iz prodajalne odnesel 150 parov nogavic v vrednosti okoli 80.000 starih dinarjev.

Nevarna cesta proti Trebnjemu

Cesta iz Sevnice proti Trzišcu in Trebnjemu ima vse bolj živahen promet, na ovinkih pa je tako ozka, da je stalno nevarnost nesreče. Tovornjaki ali avtobusi se komaj srečujejo, zato bi bilo potrebno čimprej vsaj najhujše ovinke omiliti, ob cesti pa urediti več mest, kjer bi se težja vozila lahko srečavala.

S. S.

Izlet loških strelcev v Rečici

12 članov strelske družine iz Loke je pred kratkim obiskalo strelce v Rečici pri Laškem. Tam so si na prejšnjem ogledali sodobno strelišče, ki nosi ime Dušana Požonca, rudarja in padlega partizana. To strelišče so si rečički strelci naredili sami, le gradivo je prispeval rudnik. Strelišče ima 5 mest za streljanje z malokalibrsko puško in pištolo, v kleti pa je še strelišče za zračno puško. Rečičani so dobri strelci, saj imajo že 12 različnih priznanj, ki so jih pridobili na raznih tekmovanjih. Tokrat so se z loškimi strelci pomerili le v streljanju s pištolo, pri kateri je potrebna velika vaja. Po tekmovanju je bilo sklenjeno, da bodo loški strelci jemalu spet obiskali Rečičane.

S. Sk

Vinku Prelogarju v spomin!

V najlepši moški dobi, ko maj 46 let star, si se moral poslovi od nas. Zavratna bolezen je strla tudi Tvoje močno telo, ki je vse svoje sile dalo zemlji, kateri si bil dober in umen gospodar. Toda kljub težkemu, napornemu kmečkemu delu si vedno našel čas za delo v raznih organizacijah: bil si občinski, zadrudni odbornik, odbornik SZDL, posebno pa si bil predan gasilstvu. Zaupane naloge si opravljal vestno in v zadovoljstvo vseh, ki so Te izbrali.

Krasile so te nadvse lepe človeške vrline: odkritosrčnost, preprostost in skromnost, ki jih danes v tem razburkanem svetu tolikanj pogrešamo.

Tvoja zadnja pot je pokazala, kako si bil prijubljen. V naših srcih pa bo ostal trajen spomin nate, ki si bil zvest in predan sin naše domovine!

Vsem, ki so z njegovo izgubo prizadeti, naše globoko sožalje.

D. B.

Sklad z enoletno zamudo

V maju ima ObSS v načrtu ustanovitev sklada za štipendiranje otrok revnejših staršev

Se lanskega maja je bilo na razširjeni seji občinskega sindikalnega sveta sklenjeno, da bodo preučene vse možnosti za ustanovitev občinskega sklada za štipendiranje nadarjenih dijakov in študentov. Skoraj se je že zasukalo leto, vendar zamisel ni bila uresničena.

Če pogledamo podatke iz dveh največjih podjetij občine: Tovarne šivalnih strojev in DANE, ugotovimo, da sicer štipendirata 21 ljudi, vendar se v TSS povečini šolajo že zaposleni člani tega kolektiva. Vsa druga podjetja pa ne šolajo omembe vrednega števila ljudi: Kemoooprema tri, KZ Trebnje enega itd. S štipendiranjem v družbenih službah je bolje, kar velja predvsem za šolstvo.

Kvalifikacijska struktura zaposlenih je v gospodarskih organizacijah trebanjske občine tako slaba, da je tudi ta peščica štipendistov bistveno ne more izboljšati. Kljub večkratnim pozivom mnogih podjetij stanja niso izboljšala, značilen pa je še vedno strah pred šolanimi ljudmi. Potrebno bo še mnogo prizadevanja, da se bodo razmere izboljšale.

Občinski sklad bi lahko delno omilil stanje in pomagal k povečanju števila šolanih strokovnjakov v podjetjih, predvsem zato, ker bi šolal domače ljudi, ki se ne bi pomisljali vrniti se v občino. Njegova vloga bi bila tem pomembnejša, čim več razumevanja bi imel sklad pri tistih, ki bi vanj prispevali.

Odveč pa so besede o pomenu, ki bi ga imel sklad za tiste nadarjene otroke, ki zaradi pomanjkanja zdaj ne morejo nadaljevati šolanja.

M. L.

Strelci sprejeli načrt tekmovanj

13. marca je bil kljub slabi udeležbi občni zbor trebanjske strelske družine, ki nosi ime narodnega heroja Franca Kreseta — Čobana. Ob tej priložnosti so razen poročila o dosedanjem delu sprejeli načrt letošnjih tekmovanj in sklenili organizirati srečanja strelcev ob večini letošnjih praznikov. Družina mora leto urediti tudi lastništvo zemlje, na kateri je lani dobila novo strelišče, je bil eden od sklepov zbora.

Prvič: veliko radovednežev

S prvega Gregorjevega sejma na Veseli gori

Prejšnji teden je krajevna skupnost skupaj s turističnim društvom iz Sentruperta po dveletnem premoru prvič priredila živinski sejem na Veseli gori. Ograjeni prostor za živino je zdaj nekoliko prestavljen na skrajni vzhodni del griča, ker je tako zahtevala tudi turistična ureditev tega lepega kraja.

Gregorjev sejem je bil živ, vendar je bilo med obiskovalci veliko radovednežev, ki niso nameravali kupovati, marveč so samo opazovali. Zanimivo je, da so rejci prignali kunje celo iz Hrvaške, pa tudi prašičkov ni manjkalo, čeprav sejem ni bil njim namenjen. Sejem bo tudi v aprilu.

Na Veseli gori šentrupersko turistično društvo urejuje grad pod cerkvičjo, za kate-

rega bo prispevalo tudi društvo upokojencev iz Ljubljane. Za sejem so bila tam že na voljo domača kapljica in jedila, v prihodnje pa bo grajska klet dopolnila lepo turistično Veselo goro.

A. K.

Še en plemenjak na Luži

Sklad za reprodukcijo živine, ki dela v sklopu kmetijske zadruge, je pred nekaj dnevi kupil mladega plemenskega žrebca in ga zaupal rejcu Janezu Majdetu z Luže pri Knežji vasi. Majde ima že enega starejšega žrebca, ki je bil doslej odin plemenjak v vsaj občini. Zadnje čase se je povečalo zanimanje za rejno konj, ki jih je mogoče dobro prodati tudi v druge dežele.

STARI NAČRTI SE VENDARLE URESNIČUJEJO

Sodelovanje z dansko tvrdko NIRO

Trebanjska KEMOOPREMA si od tega obeta velike koristi

Verjetno že v maju bo podjetje podpisalo pogodbo o sodelovanju z ugledno dansko tvrdko NIRO, ki ima skoraj polstoletno tradicijo v izdelovanju opreme za živilsko in kemično industrijo. Prek KEMOOPREME si Danci želijo utirati pot tudi na vzhodnoevropska tržišča. Druga novost trebanjskega podjetja je izdelovanje industrijskih naprav iz titana in njegovih zlitin, kar bodo dobivali iz tujine, brž ko bodo urejene uvozne formalnosti.

Za petino nižje cene, boljše kakovost izdelkov, izpolnjevanje dobavnih rokov, boljše organizacija dela, izboljšani notranji transport ter večja delovna disciplina so pripomogli, da se je to podjetje opomoglo od neusmiljenih udarcev prvih mesecev po uvedbi gospodarske reforme. Razgovori o sodelovanju v jugoslovanskem združenju vojne industrije pa napovedujejo podjetju še hitrejši napredek.

Danes ni treba biti sram predstavnikov podjetja, ko povprašate o lanskem poslovnem letu. Vrednost proizvodnje je dosegla 425 milijonov S din ali skoraj še enkrat toliko kot leto dni prej, skladi so dosegli lani 33 milijonov, pokrita je izguba iz prejšnjih let, vse to z istim številom delavcev, ki delajo

gih del in negodujejo zaradi pomanjkanja nekaterih vrst materiala, odkar je uveden nov režim v zunanjetrgovinskem poslovanju.

Z nizko ceno ter solidnimi izdelki si je podjetje pridobilo kupce daleč naokoli. Cisterne in drugi izdelki polepljeni z reklamnimi napisi, ki kljub temu še dobro obrestovali, nosijo glas o KEMOOPREMI skoraj po vsej Jugoslaviji.

M. L.

Dobrič: razgovor o proslavi

Prejšnji teden so se v Dobriču sestali odbor krajevnih organizacij SZDL, svet krajevnih skupnosti in zastopniki občine ter se dogovorili o pripravah za proslavo 25-letnice prvega kongresa AFŽ, ki bo v tem kraju v letošnjem oktobru.

Proizvodna dvorana je še mesece in mesece polna cistem za gorivo, ki so postale pomemben izdelek, ki ga delajo med drugim tudi na zalogo. Lotijo se tudi dru-

Jutri spet predavanje prof. Letiniča

Jutri, 22. marca, bo ob 18.45 v sejni sobi občinske skupščine na povabilo trebanjskega turističnega društva spet govoril o letopisih naše domovine prof. Sime Letiniča iz Ljubljane. Petkovo predavanje bo imelo naslov: Lepote naše domovine od Gorenjske do Dolenjske. Kdor je že kdaj imel priložnost poslušati njegovo šaljivo besedo in gledati njegove barvne diapozitive, mora pritruditi, da je predavanje škoda zamuditi. Predvsem ga je potrebno priporočiti mladini.

Jutri za pokal maršala Tita

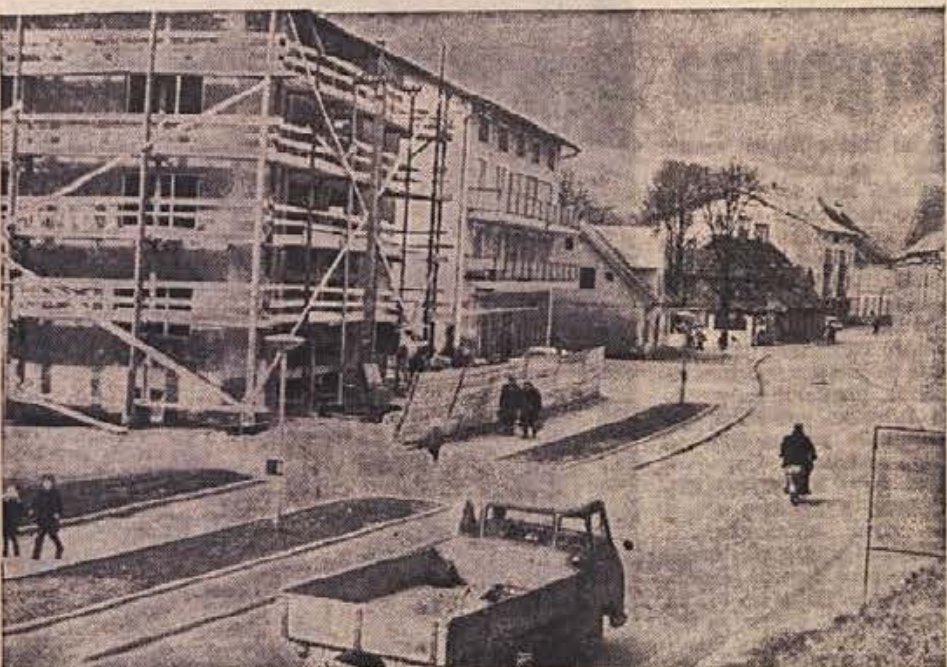
Jutri, 22. marca, bo ob 17.30 v prostorih delavske univerze v Trebnjem občinsko ekipno šahovsko prvenstvo za pokal maršala Tita. Ekipa sestavljajo po 4 člani, za katere pa ni nujno, da so iz ene sindikalne podružnice. Zmagovalna ekipa, ki jo bodo lahko okropili še drugi igralci, bo sodelovala na dolenjskem tekmovanju za ta pokal. Petkovo tekmovanje prireja občinski sindikalni svet.

Drago Košmrlj o sestanku v Budimpešti

Drago Košmrlj, urednik zunanjepolitične redakcije RTV Ljubljana, je v četrtek, 14. marca, na povabilo občinskega sindikalnega sveta predaval v Trebnjem o sestanku komunističnih partij v Budimpešti in o sedanjih političnih dogodkih na Češkoslovaškem in Poljskem. Kot eden izmed 10 jugoslovanskih novinarjev, ki so prisostvovali budimpeštanskemu sestanku, je povedal poslušalcem vrsto podrobnosti, zanimivih ugotovitev iz razgovorov s člani delegacij, posebej pa je osvetlil bistvo sedanje romunske politike, ki se zavzema za večjo samostojnost komunističnih partij. O pobegu češkoslovaškega generala Sejna ter o demonstracijah na Poljskem je poslušalce seznanil z bistvom in ozadjem teh dogodkov, za katere je med ljudmi veliko zanimanja.

LETOS JURČICEVEGA DESETEGA BRATA. Kulturno-umetniško društvo iz Velike Loke, ki mu zdaj predseduje Tone Žibert, je sklenilo na nedavnem občnem zboru letos postaviti na oder Jurčičevega Desetega brata. Igro bo pripravil prizadeveni amaterski odrski delavec Ludvik Bizjak iz Mrzle Luže (na gl. ki). Na zboru so tudi sklenili, da bodo skupno obiskali prvo predstavo Divjega lovca v Kostanjevici, za kar so si že zagotovili sedeže.

Prihodnji mesec bo v Trebnjem dograjen še en stanovanjski blok. (Foto: Legan)

Najprej stavbe, pozneje stanovanja

Tako je bilo sklenjeno na letošnji skupščini stanovalcev

»Drugod tarnajo zaradi dremanja hišnih svetov, pri nas pa smo z delom nekaterih prav zadovoljni. Dobro delajo predvsem na Mirni, v Slovenski vasi in Trebnjem. Od ekonomske stanarine dobijo 4 odst., s tem pa se v novjših stavbah že dá nekaj narediti,« meni o hišnih svetih direktor Stanovanjskega podjetja Trebnje Ivan Longar.

S 50 lani pridobljenimi novimi stanovanji ima trebanjsko stanovanjsko podjetje trenutno v upravljanju 408 stanovanj, ki so vredna poldrugo milijardo starih dinarjev. Ko je pred kratkim sklenila zaključni račun podnava, je bilo sklenjeno, da je najprej potrebno popraviti fasade, strehe, žlebove in dimnike stanovanjskih hiš, bele kasneje pa bodo na vrsti stanovanja. Nadrobneje bo

stvari določil še delavski svet podjetja.

Kot predvidevajo, bo letos porabljeno za investicijsko vzdrževanje 15 milijonov S din, predvsem za ureditev stavbe krajevnega urada na Mirni, za preureditev dela hiše v trgovino v Dobriču ter za obnovo dela strehe trebanjskega gradu. V dogovoru z zastopniki Zavoda za spomeniško varstvo je bilo dogovorjeno, da bosta za popravilo te strehe prispevala

pol podjetje, pol pa zavod. Za tekoče vzdrževanje bo skupno namenjenih dobrih 7 milijonov starih dinarjev.

Ker morajo stanovalci čedalje več prispevati k ekonomski stanarini, jih prav gotovo zanima, kolikšni so stroški rešitve stanovanjskega podjetja. Lani je šlo zanjo manj od 11 in pol odstotka, kar ni veliko. Z večanjem števila stanovanj, s katerimi podjetje upravlja, se bodo režijski stroški še zmanjševali. Prav ta čas ugotavljajo, koliko stanovanj bi v občini še potrebovali, ker je gradbeno podjetje Pionir iz Novega mesta pripravljeno zgraditi za trg še en stanovanjski blok.

Z OBČNEGA ZBORA OBČINSKE GASILSKE ZVEZE 17. MARCA

„Veliko pričakujemo od kongresa“

Dajatve od opreme niso izraz družbenega priznanja gasilstvu

»Stirinajst milijard dinarjev škode zaradi požarov v Sloveniji samo v letu 1967 je kruto svarilo, da je treba ukreniti vse, da gasilstvo ne bo zamiralo, da bo čimbolj sodobno opremljeno, da bo družba z olajšavami podpirala prizadevanja društev,« je med drugim dejal v poročilu predsednik občinske gasilske zveze Pavle Japelj. — Toplo so bile pozdravljene tudi besede podpredsednika republiške gasilske zveze prof. Božiča iz Ljubljane.

Namera, da bi gasilec od vzeli pomemben vir dohodka — 4 odstotke od zavarovalnih premij — je upravičeno razburila kri. Na bližnjem zasedanju zvezne skupščine je na nazornem zadel bistvo stvari dnevnom redu že 9. osnutek novega zakona o gasilstvu, ker obstajajo različna mnenja, na kakšen način pomagati tej pomembni dejavnosti. V trebanjski občini znaša denar od zavarovalnih premij (skoraj) polovico celotnega gasilskega sklada.

Nič manj ogorčenja ni zaradi carin in prometnega davka, ki ga morajo gasilci plačevati pri nakupu gasilske

opreme. »Kot prostovoljci se brez plačila trudimo za naše skupno dobro, od naprošenega denarja pa moramo še polniti državno blagajno,« je nazorno zadel bistvo stvari delegat iz Dobriča.

Večina od 26 gasilskih društev, ki imajo 804 člane, je lani zglede na gospodarila. Največ težav je zaradi slabe opremljenosti, ker je potrebno plačevati družbene dajatve. Zadnja leta pa se v večjeje še naslednji problemi gasilstva: manjka mladine, poliskati je potrebno omejevanje način izobraževanja gasilskih častnikov in podčastnikov, vključiti v gasilske vrste več šolanih ljudi, izboljšati preventivo v podjetjih, poostriiti inspekcijo ter bolj kaznovati malomarnost, ki je kriva mnogih nesreč.

Tudi na trebanjskem občnem zboru se je pokazalo, da od letošnjega gasilskega kongresa, ki bo 10. in 11. maja v Kranju, zelo veliko pričakujejo. Na tem kongresu bodo poskušali urediti vse tisto, kar se je nabiralo dolga leta

Lani je devetkrat gorelo

Na območju trebanjske občine je bilo lani 9 požarov, kar je nekaj več kot leta 1966. Trije požari so bili v družbenem sektorju lastništva, 6 pa v zasebnem. V prvem je bilo škode za nekaj nad milijon starih dinarjev, v drugem pa dobre štiri milijone. Pri gašenju je sodelovalo 84 gasilcev. Nekajkrat so gasilci pomagali gasiti tudi požar na avtomobilski cesti.

Oglašujte v DL!

TREBANJSKE NOVICE

Tomšičevo le asfaltirali

V ponedeljek so v Kočevju začeli asfaltirati Tomšičevo cesto. Dela, ki jih izvaja podjetje Slovenija ceste, bodo predvidoma končana še ta teden. Precejšen del Tomšičeve bo potekal po povsem novi trasi. Denar za asfaltiranje bodo prispevale gospodarske organizacije in občinska skupščina. O asfaltiranju te ceste so v Kočevju razpravljali več let, vendar doslej ni so nikoli zbrali dovolj denarja, čeprav je bila ta cesta že popolnoma uničena in le težko prevozna.

Uskladeni predpisi

Služba pravne pomoči pri občinskem sindikalnem svetu Kočevje obravnava največ sporov s področja kršitve delovne, socialne in druge zakonodaje. Delovnih sporov je največ zaradi pomanjkljivih samoupravnih aktov delovnih organizacij, saj se dajo ti predpisi pogosto različno tolmačiti. Občinski sindikalni svet je zato opozoril vodstva delovnih organizacij in sindikalnih podružnic, naj natančne predpise uskladijo in odpravijo pomanjkljivosti.

Rožna ali Blatna ulica?

O asfaltiranju Rožne ulice v Kočevju razpravljajo že vrsto let. Najprej ni prišla na vrsto, ker ni bilo urejeno vodovodno omrežje, zdaj pa je ovira neurejena kanalizacija. Prebivalci že ugrabijo, kakšen izgovor bodo pristojni našli potem, ko bo kanalizacija urejena. Seveda so po toliko letih že precenj obupali. Zdaj prosijo le še, naj bi njihovo ulico, ki je blatna in skoraj neprehodna, krajevna skupnost vsaj redno vzdrževala, se pravi nasipavala gramoz.

Steklo na pločniku

18. marca je ob 0.30 Darko Znidaršič iz Kočevja, star znanec milice in sodišča, razbil dve šipi pri prodajalni mesa na Ljubljanski cesti ter na sosednji pekarni in slaščičarni. Miličniki so obe prodajalni zavarovali, dokler ni sta za zavarovanje poskrbela vodji obeh obratov. Menda je Znidaršič, po izjavi nekaterih prič, sam dejal, da je razbil šipi zato, ker bi rad spet v zapor.

Mopedist ju je podrl

15. marca je ob 20.15 mopedist Ahmad Travljanin iz Mahovnika podrl pri bečinski črpalnici v Kočevju Rajka Ojstriča in Anico Švab iz Kočevja. Oba sta iskala pomoč v zdravstvenem domu. Švabova celo s zlomljeno roko. Cesta na tem delu ni primerno osvetljena.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sedmim in zelonjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje	Ribnica
kerovinje	0,89	1
sveže zelje	3,16	2,70
kisla zelje	3,16	3
kisla repa	1,96	2
fišol		
v zrnju	3,40-3,17	
čebula	2,50	2,00
česen	14	14
solata	8,20	7,70
korenje	1,95	2,20
petušilj	5,10	5,60
ohrovt	4	
cvetčica	3,46	3,50
jabolka	1,40-3,53	1,50-3,70
hruške	5,60	
(Italija)		
pomaranča	4,20	4,60
limone	4,85	4,90
banane	7,40	7,50
ribe	(Ekvador)	
jajca	0,55	
(cena za kos)	0,36 in 0,47	0,68

Pri samopostrežni trgovini v Kočevju je domače gradbeno podjetje »Zidar« začelo graditi 36-stanovanjski blok (Foto: Prine)

Vsak zaposleni ustvaril za desetino več

Manj zaposlenih je naredilo več — Spet si je družba odrezala pri delovnih organizacijah nekoliko več — Zelo različni gospodarski rezultati posameznih panog in še različnejši znotraj njih

Dokončna analiza gospodarjenja v kočevski občini za lani v primerjavi s predlanskim letom je pokazala, da je lani dosežen za 10 odstotkov večji celotni dohodek, za 4 odstotke večji neto produkt, za 2 odstotka višji dohodek za razdelitev, za 7 odstotkov višji kosmati osebni dohodki, za 20 odstotkov več denarja za stanovanjsko izgradnjo, za 17 odstotkov nižji ostali skladi, vse pri za en odstotek manjšem številu zaposlenih.

Zanimiva podatka sta še, da se je delitev netoprodukta med delovnimi organizacijami in družbo spremenila za 1 odstotek v škodo delovnih organizacij in da se je delitveno razmerje ostanka dohodka spremenilo za 4 odstotke v korist osebnih dohodkov in na škodo skladov. Zanimivo je tudi, da je lani en zaposleni ustvaril za 10 odstotkov višji celotni dohodek in za 8 odstotkov višji netoprodukt kot leto prej.

Posamezne gospodarske panoge so zelo različno zaključile preteklo poslovno leto.

Če primerjamo samo ustvarjeni netoprodukt, ki je najbolj zanimiv (podobno pa je tudi pri ostalih pokazovalcih), je najbolj porastel v obrti (za 42 odstotka), gradbeništvu (15), trgovini in gostinstvu ter komunali, medtem ko je v najmočnejših gospodarskih panogah, industriji in kmetijstvu, ostal isti, v prometu pa je celo padel za 3 odstotke.

Še večja nesorazmerja pa opažamo, če primerjamo posamezna podjetja znotraj gospodarskih panog. Tako je znotraj industrije ustvarila največji porast netoprodukta

Delavski svet LK o novi žagi

Nova žaga bo veljala skoraj 5 milijonov Ndin — Stara je pogorela — Kolektiv ima še nekatere druge težave

Na zadnji seji delavskega sveta podjetja Lesna industrija, Kočevje, so razpravljali predvsem o programu za izgradnjo nove žage. Razen tega so odločili o ukinitvi nekaterih delovnih mest in odpustu 32 delavcev, o vlogah in pritožbah ter drugem.

Predračunska vrednost za izgradnjo nove žage je že

znana — znaša 4.75 milijona Ndin. Gradnja bo financirana iz lastnih virov, kreditov kočevskih gospodarskih organizacij, Kreditne banke in iz skupnih rezerv gospodarski organizacij republike.

Nesklepčna konferenca

Občinske konference Zveze mladine Kočevje, ki je bila sklicana za soboto, 9. marca, ni bilo. Od 84 vabljenih delegatov jih je prišla na konferenco namreč le dobra tretjina, sklepčna pa bi bila ob dvotretjinski udeležbi. Kljub temu so prisotni kar dve uri razpravljali o nekaterih mladinskih zadevah. Med drugim so ugotovili, da je sedanje vodstvo malo delalo, da konferenca tehnično ni bila dobro pripravljena (zato ni bilo zadostne udeležbe), da je v poročilu preveč fraz in premalo konkretnega o delu kočevske mladine, da so na predlogu kandidatne liste za novi komite nekateri mladinci, ki tega ne zaslužijo, in drugo.

Kolektiv Lesne industrije se je odločil za izgradnjo nove žage zato, ker je ekonomski račun pokazal da podjetje brez žage nima bodočnosti in da bi poslovalo z izgubo.

Na seji so bili člani delavskega sveta seznanjeni še podrobneje, kako poteka iz-

delava investicijskega programa za gradnjo žage, kako napreduje dela pri tehnološki delu programa, o razgovorih z inozemskim dobaviteljem opreme in o možnostih za začetek gradnje. Delavski svet je že pooblastil posamezne vodilne člane kolektiva za podpisovanje kreditnih in ostalih pogodb z izdelovalci ter dobavitelji opreme.

Umrla je Remihova mama

12. marca je Salki vasi pri Kočevju umrla Remihova mama, nosilka odklikovanj: partizanske zvezde II. stopnje, ordena bratstva in enotnosti II. stopnje in ordena zaslug za narod II. stopnje. Bila je mati narodnega heroja Dušana Remiha, ki je padel kot komandant bataljona Bračičevce brigado julija 1941 na Polovcu. Leta 1942 sta padla v partizanih njena sinova Ivan in Martin, moža pa so ji isto leto ustrelili Italijani kot tala. Njen sin Martin je nosilec spomenice 1941, v NOB pa je sodelovala še hčerka Dragica.

Pokojna Remihova mati je rodila 11 otrok. Dva sta ji kmalu umrla.

Med drugim je delala na Rudniku, v tekstilni tovarni Horsk v Kočevju, kjer je sodelovala skupaj s sinom Martinom in hčerko Dragico v štrajku. Oba otroka sta bila zato odpuščena z dela, ona pa je morala podvojiti napore, da je s svojim služkom in skromno možo pokojnino preživljala otroke.

Težko je bilo življenje Remihove mame in velike so bile njene žrtve za lepšo prihodnost našega naroda, za socializem.

Večna slava njenemu spominu!

Pokopali so Martina Hočevarja

Preteklo nedeljo so v Kočevju pokopali Martina Hočevarja, ki je bil rojen pred 76 leti v Beli cerkvi na Dolenjskem. V Kočevju se je priselil 1920 in se zaposlil v rudniku rjavega premoga. Vedno je delal v naprednih delavskih organizacijah in sodeloval pri štrajkih, zato je bil celo odpuščen in 18 mesecev brez dela. V rudniški jami ga je dvakrat zasulo.

Med NOB je bil terenski delavec in član OF. Tudi otroke je vzgojil v naprednem tuhu: tako je bil sin Lojze v partizanih, Stanko je bil med vojno zaradi političnega dela zaprt, najmlajša hčerka pa je delala v mladinskih organizacijah.

Pokojni Martin Hočevar je bil leta 1948 kot 100-odstotni invalid upokojen, vendar se je še naprej udeleževal v družbenem življenju, dokler ga ni prezgodnja smrt iztrgala iz naših vrst.

Prvič le s svojim denarjem

V občinski proračun letos prvič ne bo pritekla republiški denar, »pritekle« pa so nove obveznosti — Največ težav bo s financiranjem šolstva — Veliko vprašanje, če bodo osebni dohodki porasli za 8 odstotkov

Občinska skupščina Kočevje je dobila predlanskim za svoj proračun še 140 milijonov Sdin dopolnilnih sredstev iz republiških virov, lani le še 10 milijonov Sdin, letos pa nič. Tako si bo občinska skupščina prvič morala za vse svoje proračunske izdatke sama oskrbeti denar.

V prejšnjih letih je občinska skupščina kljub dopolnilni udeležbi republike težko uspešno zaključila proračunsko leto, saj je neredko celo večkrat v enem letu sprejela rebalans proračuna.

Letos je občina spet dobila nove naloge in obveznosti na področju pravosodja, milice in narodne obrambe — denarja pa hkrati s pristojnostmi ne.

Iz celotnega občinskega proračuna bo šlo polovico denarja za finansiranje temeljne izobraževalne skupnosti, za katero pa ga ho kljub temu še premalo. Prosvetni delavci pogosto dokazujejo občinski in republiški skupščini ter raznim političnim

organizacijam, da denarja za izobraževanje ni dovolj.

Glavni vir dohodkov proračuna je prispevek iz osebnega dohodka zaposlenih. Dohodki letošnjega proračuna so planirani v taki višini, kot da se bodo osebni dohodki v občini povečali povprečno za 8 odstotkov, kar je pa pre-

cej optimistično, če upoštevamo sedanje težave v nekaterih organizacijah. Tudi lani je imel občinski proračun občuten izpad prav iz tega vira dohodka.

Občinski proračun bo torej letos v velikih težavah, morda celo največjih po vojni. Največ težav bo prav pri financiranju šolstva. Če za temeljno izobraževalno skupnost oziroma šolstvo ne bo dovolj denarja, namerava občinska skupščina povisati prispevno stopnjo iz osebnih dohodkov za 0,5 odstotka. Vendar se zaveda, da bi bilo to težko izvesti, ker so nekatere gospodarske organizacije v težkem položaju. Prav zato je tudi veliko vprašanje, če bi ta predlog na seji skupščine dobil potrebno večino.

Mladi ne dajo spati starim

Kočevska mladina ima ob sobotah v dvorani družbenih organizacij ples, ki traja uradno do 22. ure, neuradno pa včasih tudi dalj. Italijanski lovci so neko soboto z 10.000 lirami dosegli podaljšanje plesa za uru, če so pa drugi dan kaj odstrelili, ne vemo.

Okoških stanovalci in miličniki se samo zaradi plesa ne razburjajo preveč, čeprav je godba precej glasna. Oboje pa moti hrupno razgrajanje nekaterih razgretih mladincev, ki traja še pozno v noč. Prav to razgrajanje (celo razbijanje šip, prevračanje smetnjakov in stojal za kolena, tuljenje itd.) občanom ne da spati. Nekaj bi bilo treba ukreniti, da bi šla mladina prej spat kot odrasli!

Prodali že 23 avtov

V kočevski trgovini »Tehnik« so od novega leta pa do sredine marca prodali že 11 avtomobilov, od tega 10 fičkov in en fiat 1300. Vse te avtomobile so kupci že prevzeli. Razen tega so prodali še nadaljnjih 7 fičkov in 5 »škoda«, ki jih bodo kupci prejeli predvidoma še v tem mesecu. V Kočevju so začeli prodajati avtomobile šele nekako sredi preteklega leta. Vendar so v prvih 60 dneh letos prodali že več avtov kot lani.

Letos namerava Turistično društvo Kočevje organizirati 10 izletov po domovini in v inozemstvo. Med drugim bodo organizirali izlet v Trst, s katerim bodo vrnil obiske tržaških turističnih organizacij Kočevski, ki jih je bilo lani precej.

DROBNE IZ KOČEVJA

OSKRBA GOSPODINJSTEV Z VODO bi morala biti bolj organizirana, posebno če pride do raznih prekinitev. Potrošniki razumejo, da so možne okvare in da so nujna hitra popravila, vendar bi morali o zapori vode stranke vedno obvestiti. Če se ni mogoče vseh gospodarstev, bi morali vsaj strojnice centralnih ogrevalnih stanovanjskih in drugih zgradb. Tu bi lahko nastale zaradi nenadnega izpada vode ogromne okvare. Kdo bi nosil odgovornost in kril stroške za tako škodo? Vprašanje je tudi, če je res treba zaradi ceneje popravila odklopiti vodo precejšnjemu delu mesta.

NIHANJE NAPETOSTI ELEKTRICNEGA TOKA povzroča potrošnikom veliko škodo. Šarnice so ros slabo, vendar pa tudi nihanje napetosti povzroča, da šarnice prehitro pregorevajo — nekaterim jih pregori celo do 10 in več na teden. Potrošniki se pritožujejo tudi zaradi slabše organizacije pobiranja tokovine. Plačujemo jo za večje obdobje nazaj, in tako nikoli ne veš, kdaj bo prišel v hišo inkasant in te potarjal za večjo vsoto. Novi, selektronski način pobiranja tokovine torej potrošnikom še ni pokazal svojih prednosti.

NAD 2500 NAGELJKOV in precej drugega cvetja je bilo samo v Kočevju prodanega za dan žena. Cvetličarna bi nageljčkov prodala še več, a jih je zmanjkalo. Imeli smo tudi uspešno centralno predstavo; v gostinskih obratih pa se kar niso moge zvrstiti rezervacije za večje in manjše pogostitve žena. Tako smo proslavljali dan žena kar ves teden. Nekateri so proslavljali kar v podjetjih.

ŠAL TUDI LETOS NI BILO NOBENEGA CVETJA za dan žena pred spomenikom žrtav, čeprav je v volni žrtvovalo življenje tudi precej žena. Pred spomenikom je bilo prazno, čeprav so nosili mimo njega narocja nageljnov in drugega cvetja. Smo res tako hitro pozabili na žene, ki so toliko žrtvovale za žensko enakopravnost, ali pa smo se že navadili na take spominjalke?

PONOVI SE JE 2F. TRETJI VLOM v garderobo na športnem stadionu. Tokrat so zmanjkale nogometne žoge, pa tudi sicer je škoda kar precejšnija, ker so vlonilci razbili nova vrata. Upamo, da bodo pobalne odkrili in njihova imena sporočili javnosti. Ta oblastnost presega že vse meje! Vprašanje je tudi, zakaj se lahko pobalini potikajo pozno ponoči po mestu?

KOMAJ JE BILO ODSTRANJENO eno leglo nesnage, že smo dobili drugo — za novimi bloki v Podgorški ulici. Za objekti odmetujejo vse mogoče odpadke. Dobro bi bilo, da bi posegla vmes sanitarna inspekcija in stanovalce primerno poučila o osnovnih načelih, ki veljajo v kulturni družbi.

Skupščina stanovalcev

Te dni je bila v Ribnici letna skupščina stanovalcev. Na njej so razpravljali o gospodarjenju in vzdrževanju stavb splošnega ljudskega premoženja, ki so v upravljanju stanovanjsko komunalnega podjetja. Ugotovili so, da bo

treba v bodoče posvečati večjo skrb urejevanju starejših zgradb. Seznanjeni so bili s finančnim stanjem in poslovanjem posameznih hišnih svetov ter se pogovorili o programu dela za leto. Izvolili so tudi dva člana v delavski svet enote za gospodarjenje s stanovanjskim skladom ter dva člana v občinsko arbitražno komisijo za stanovanjske zadeve. Udeleženci skupščine so zahtevali, naj bi bila skupščina stanovalcev vsaj dvakrat na leto.

Umrli komandant Janez

V petek, 15. marca zjutraj, je v Ribniški dolini žalostno odjeknila vest, da je nenadoma umrl Janez Sega, nekdanji komandant Belokranjskega bataljona.

Janez Sega je imel trdo življenje. Pred vojno se je ukvarjal z rešetarstvom. V juniju 1941 se je s tovariši Petrom Šobarjem, Francetom Zhašnikom in Janezom Zakarajškom povzpel v trojko, ki je izpolnjevala naloge OF. Bil je aktivist OF in član vaške straže do leta 1942. V tem letu so ga Italijani skupaj s tovariši aretirali in internirali na otok Rab. Tudi tu je bil pristav NOB in prav zaradi svojega prepričanja se je takoj po vrnitvi iz internacije vključil v operativne enote NOV Slovenije. Že v začetku 1941 je bil zaradi izrednih sposobnosti imenovan za komandanta Belokranjskega bataljona in to ostal do konca vojne. Bil je dober partizanski komandant, zato so ga imeli borci radi. Bataljon se je bojeval po Beli kraljini, po Kočevskem in na Hrvaškem. Pokojni Janez Sega je bil zaradi svojega poguma večkrat odlikovan; dobil je tudi čin kapetana I. klase.

Do vojni se je vrnil domov. Bil je kmet, obenem pa se je zaposlil v gozdnem prevozništvu v Ribnici. Kasneje se je premestil v Opekarno, kjer je ostal do upokojitve. Delovnim tovarišem je ostal v spominu kot dober in vesten delavec.

Janez Sega si je vedno našel čas za delo v raznih organizacijah: bil je član Združenja borcev, ZROP, ustanovni član PGD Bukovica in nosilec mnogih gasilskih odlikovanj. Ko so ga pokopali, je množica ljudi pokazala, kako zelo je cenila nekdanjega komandanta Janeza Šega.

Prebivalci Loškega potoka so na marsikaj v svojem kraju ponosni. Med lepimi zgradbami pa prednjači skupaj z zdravstvenim domom (v ozadju na sliki) in prosvetnim domom tudi nova trgovina. (Foto: Primc.)

Prošnje pred svetom KS

Svet krajevne skupnosti Ribnica je na seji razpravjal o prošnjah petih občanov, da bi jim znižal davčne obveznosti iz kmetijstva. Svet krajevne skupnosti je bil mnenja, naj bi dvema prošilcema davčne obveznosti znižal, trem pa ne.

Malo prijav na razpise za direktorje

Doslej se je na posamezni razpis za direktorja prijavil največ po en kandidat - V sodraški Torbici najnižji osebni dohodki v občini

Na seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta Ribnica so razpravljali o reelekciji direktorjev v nekaterih gospodarskih organizacijah. Relekcija je bila že izvršena v trgovskem podjetju »Jelka«, kmetijski zadrugi Ribnica, INLES Ribnica, Kovinskem podjetju in osnovni šoli Sodražica. V treh gospodarskih organizacijah so bili imenovani dosedanjí direktorji, le v enem podjetju je nov človek.

Povedati je treba, da je odziv na razpisna mesta direktorjev slab, saj se je doslej v vseh podjetjih, ki so iskala direktorja, prijavil samo po en kandidat.

Na seji so ugotovili, da imajo nekateri obrati, ki imajo sedež podjetja izven občine, premalo proste roke pri odločanju o uporabi skladov, ki jih sami ustvarjajo za razširjeno reprodukcijo in obnovo strojev v svojem obratu.

Med kolektivni v obratih, ki imajo centrale izven občine, je največ težav v obratu Torbica v Sodražici. V tem obra-

tu so zaposlena predvsem mlada kmečka dekleta, ki prejema po 35.000 Sdin osebnih dohodkov na mesec. To so najnižji osebni dohodki v občini in med najnižjimi v Slo-

veniji. Tako povprečje plač pa je bolj miloščina kot pa osebni dohodek. Tako so ugotovili na seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Predsedstvo bo predlagalo

Kdo je odgovoren: šola, starši, vsi?

Najlaže se je ob pogledu na prestopnika in prestopke v samem sebi tiho zgražati: »Poglej ga, kakšen jel«, odgovornost in dolžnost posredovanja pa naložiti družbi in se tudi nad njo zgražati

Kdo je konec koncev odgovoren za pravilno vzgojo mladega rodu? Vprašanje, ki se pogosto postavlja pred nas v tej ali oni obliki. Starši mislijo, da je to šola, šola trdi, da morajo pri vzgoji sodelovati tudi starši, vsi pa odgovornost radi valijo na ramena družbe. Toda kdo je družba? Mi vsi; ti on, kdorkoli, vsakdo od nas!

Ustajena je že navada, da otroci, ki hodijo v šolo, ne

smejo kaditi, poleg drugega seveda. Tu jim šola sama nikakor ne more biti kos, če starši ne sodelujejo. Toda poznam otroka — hodi v četrtili razred — ki redno kadil cigarete pa dobiva doma, v gostilni. Šola je brez moči, če starši ne pokažejo do otroka vsaj toliko ljubezni, da bi mu preprečili zdravju škodljivo razvado.

Oni dan sem čakal avtobus proti Kočevju. Iz Ribnice je pripeljal šolski avtobus, ki vozi otroke v Grčarice. V Dolenji vasi je izstopil šolar, po vsej verjetnosti iz enega zadnjih razredov. Pod pozduho je malomarno tiščal šolsko torbico, v ustih pa mu je tičala napol dogorela cigareta kot kakemu gozdnemu delavcu. Se pravi, da je osnovnošolski otrok vsaj pol cigarete pokadil na avtobusu, na šolskem avtobusu, s katerim se vozijo tudi manjši otroci, pa, tako je kazalo, to nikogar ni motilo. Še najmanj spovednika, ki je udobno sedel spredaj poleg šoferja!

Pa smo res prišli daleč! Odraslim prepovedujemo ka-

podjetju Torbica sestanek, ki naj bi se ga udeležili predstavniki občinske skupščine, podjetja Torbice in občinskega sindikalnega sveta. Na njem bi analizirali težak položaj v sodraškem obratu in vzroke zanj.

Na seji predsedstva so obravnavali tudi več prošenj za denarno pomoč.

jenje v avtobusu, kar je popolnoma pravilno, tu pa se niti spovednik niti šofer ne zmenita, ko v šolskem avtobusu kadil trinajst ali štiriinajstleten otrok? Pa ne da je spovednik v avtobusu le zato, da se vozi z njim in prodaja karte? Ali pa je njegova dolžnost tudi kaj drugega? Med drugim tudi to, da opozarja mladino, kako naj se obnaša! Tako bi vsaj človek mislil, če trdimo, da je za vzgojo mladine odgovorna tudi družba. In če smo družba mi vsi!

F. GRIVEC

Iz »Naše vezi«

Uvodnik marčne številke »Naše vezi«, glasila delovne skupnosti INLES Ribnica, je posvečen dnevu žena. Ostali pomembnejši sestavki pa so o zaključnem računu, delu gradbene skupnosti, delu samoupravnih organov, delu mladinskega aktiva ter novem načinu ugotavljanja in spremljanja produktivnosti dela.

RIBNIŠKI ZOBOTREBICI

■ KRITIKA NA RAČUN NEKULTURNI VOZNJE z avtobusi na progji Trava-Ribnica je zažlela: ob ponedeljkih zjutraj, ko je pritisk potnikov največji, vozita na tej progji dva avtobusa. V ostalih dnevih vozi en avtobus, vendar je večji in udobnejši, kot je bil prej. Potniki pričakujejo, da bo SÁP Ljubljana to novost obdržal.

■ Z GRADNJO POKOPALISCA V HROVACI namerava letos krajevna skupnost Ribnica nadaljevati. To bo mogoče le, če bodo kmetje, ki so obljubili, da bodo prispevali les za pokopališče, svojo obljubo čimprej izpolnili. Doslej je obvezo izpolnila komaj tretjina darovalcev.

■ NAJBOLJ PEREČA KOMUNALNA UREDITEV, ki naj bi po predlogu krajevne skupnosti Ribnica prišla letos na sporištetno listo, je ureditev prostora okoli novozgrajenih stolpnic v Ribnici. Ta del nove Ribnice je podoben lesnemu skladišču. Med stolpnica-mi so zložena drva, ki spadajo v drvarnice, prostor med stavbami

pa se ob vsakem večjem dežju spremeni v blatno brozgo. Zato bo treba cestnice in ostali prostor okoli stolpnic urediti tako, kot predvideva urbanistični načrt.

■ MLADINSKI KLUB OZN v Ribnici je organiziral plesno prireditve, na kateri je igral ansambel »Atoll«. Prireditve je bila lepo obiskana.

■ DRUŠTVO UPOKOJENCEV V RIBNICI želi urediti klubski prostor. Tak prostor bi bil kot nalašč v Johanovi hiši. Stavba je last splošnega ljudskega premoženja in sedaj z njo upravlja Stanovanjsko komunalno podjetje. Treba bi jo bilo urediti, kar bi storilo Društvo upokojencev s svojim denarjem.

Letne konference upokojencev

Upokojenci ribniške občine bodo imeli v aprilu letne konference svojih podružnic. 7. aprila bodo imeli letno konferenco v domu Partizana v Sodražici, 14. aprila v dvorani Prosvetnega doma v Loškem potoku, 28. aprila pa v sejni dvorani občinske skupščine v Ribnici. Pričakujejo, da se bodo upokojenci radi odzvali vabilu.

V. P.

Turisti premalo poznajo ribniški kot

Turistična podjetja, pa tudi posamezni turisti se v zadnjem času navdušujejo tudi nad nekaterimi ribniškimi kraji. Lepa pokrajina je vabljiva za vse, ki se hočejo pozimi ali poleti spočiti. Nad ribniškim kotom so se posebej navdušeni tudi ribiči in lovci, saj je v nedostopnih gozdovih dovolj divjadi.

V zadnjem času so začeli v nekaterih ribniških vaseh odpirati in preurejati gostilne, povečevati število prenočišč, skrbeti pa so začeli tudi za vse, kar bi že v naslednji sezoni lahko privabilo v Ribnico čimveč gostov.

V ribniškem kotu bi bilo treba storiti še marsikaj, da bi goste privabili. Ob cesti manjkajo reklamne table, gostišča je treba lepo urediti, treba pa se je tudi potruditi, da bodo gostje opazili ribniško gostoljubnost in šegavost. Samo tako bodo sem radi zahajali.

V. P.

Zlobnost na nepravem mestu

Lastnik zemljišča ob občinski cesti Ortnek - Velike Poljane je podrl skrivljena drevesa in nasadil nova. Začel je tudi širiti in urejevati cesto od ortneškega gradu. Pešci in vozniki so bili veseli popravljene ceste. Neznani zlikovec je ponoči polomil in izruval drevesca, naslednjo noč pa je zagradil s kamenjem na oviniku cesto in preprečil vožnjo. Prav je, da ni prislo do nesreče, saj bi voznik prepozno opazil zapreko na cesti in bi se prav gotovo zadel vanjo.

Treba bi bilo poiskati slobneža, ki nagaja lastniku in onemogoča promet na cesti, ter ga kaznovati.

V. P.

Dolгови so grozili KS

Novi prosvetni dom Potočani že precej časa uporabljajo, kljub temu pa je članom krajevne skupnosti delal sive lasce, ker je bilo treba poravnati še nekaj računov. »Elektro« je grozil da bo odklopil električno napeljavno, če ne plačajo; razen tega je bilo treba poravnati še nekatera gradbena dela. Vendar se je vse nekako srečno končalo. Precejšen del dolga Elektro je plačan, za gradbena dela je račun učasnno poravnala občinska skupščina, kasneje pa bo menda morala krajevna skupnost Loški potok ta dolg vračati.

Vodovod gradijo

Prebivalci naselja Lepovče pri Gorenji vasi so začeli z zemeljskimi deli za vodovod. Lepovče je novo naselje, zraslo po vojni. Prebivalci so sklenili, da si napelejo vodovod, dolg okoli 500 m. Vsa dela bodo stala približno 35 tisoč Ndin. Material in montažo cevi bo prispevala Vodna skupnost Kočevje-Ribnica, zemeljska dela pa bodo opravili sami. Ker je teren skalovit, bodo imeli precej stroškov z miniranjem. Zato jim bo z denarjem priskočila na pomoč ribniška krajevna skupnost.

Z

Kako žive in delajo obrati „tujcev“

Tuja podjetja imajo v ribniški občini več svojih obratov - Centrale naj ne bodo mačehe svojim obratom

Obrati, ki imajo centrale izven občine, zaslužijo večjo pozornost, kot pa smo jim jo posvečali doslej. V ribniški občini smo bili zelo veseli, ko so pred leti prišli k nam možje iz bogatejših občin in tu odprli obrate. Ne smemo pozabiti tudi njihovega deleža za investicije, da so obrati lahko začeli delati in da je v njih dobilo zaposlitev kar precej naših občanov. Obrati so kmalu polno zažveveli, vendar nekaj ni v redu.

Delovni kolektivni v teh obra-

Predavanja za člane ZK

Občinski komite ZK Ribnica je organiziral za ribniške komuniste več predavanj. Bogdan Capuder je predaval o najnovejših dogodkih v Vietnamu in vlogi velikih sil, Drago Košmrlj pa o aktualnih idejno-političnih dogodkih in mednarodnih odnosih. V ponedeljek, 25. marca, bo predaval Ivan Lapajne o osnovah ekonomske politike in vlogi ZK. O istih temah, vendar v nekoliko skrajšanih oblikah, bodo predavanja še za komuniste iz Loškega potoka, Sodražice in Grčarice.

tih ustvarjajo razen sredstev za osebne dohodke in drugo tudi sklade. Tako je samo en obrat, ki ne zaposluje niti 30 ljudi, ustvaril lani 30 milijonov Sdin skladov. Toda od tega je kolektivni obrata ostalo bore malo. Sredstva, ustvarjena v obratu, bi se morala uporabiti za razširjeno reprodukcijo v samem obratu, ker bi bil le tako zagotovljen obstoj tega kolektiva.

Ni prav, da o usodi skladov obratov odloča centrala na škodo obratov, ki so običajno nemočni, ker se noče nihče zameriti višjim, da ne bi padel v nemilost. Tudi organi upravljanja, kolikor jih imajo, ne odločajo dosti. Imamo pa tudi primer — v obratu »Torbica« v Sodražici — kjer obratnega delavskega sveta sploh še nimajo, čeprav je tu zaposlenih okrog 40 ljudi; imajo pa štiri predstavnike v centralnem delavskem svetu. V »Torbici« so zaposlena predvsem mlada dekleta, ki zaslužijo povprečno po 35.000 Sdin.

Gostinski obrat Ribnica ima sedež podjetja v Ljubljani. Tudi v tem obratu imajo člani kolektiva komaj nekaj boljše osebne dohodke kot

v »Torbici«. Res je, da so v Ljubljani drugačni pogoji za gostinstvo in zato večji promet, vendar pa ne bi smelo biti takih razlik pri vrednotenju dela v Ribnici ali Ljubljani. Točke, ki so osnova za odmero osebnega dohodka, so v Ribnici precej nižje kot v Ljubljani.

O teh zadevah in sploh o delu obratov bosta morala občinska skupščina in občinski sindikalni svet napraviti analizo ter opozoriti na morebitne nepravilnosti. To bo brez dvoma v korist ne le obratom, ampak tudi njihovim centralam.

Krajevne skupnosti nimajo denarja

Krajevne skupnosti v ribniški občini nimajo denarja, da bi lahko uredile ali popravile ceste, razsvetljavo, vodovode in vse tisto, kar zahtevajo občani. Dohodki od gozdov, travnikov, kamnolomov in drugih objektov se še vedno stekajo v občinsko blagajno, KS pa ne dobijo ničesar. Tako so KS ostale le mrtvo telo občine.

Volitvi tudi na zborih premalo govorijo o teh vprašanjih.

V. P.

„Nas vseh človeška dolžnost je pomagati“

V Črnomlju je bilo 3. marca za področje vse Bele krajine ustanovljeno društvo, ki se bo zavzemalo za pomoč otrokom, kakor tudi odraslim, od narave prikrajšanim za normalen umski razvoj

Več kot 130 belokranjskih otrok z duševnimi in telesnimi motnjami je že komisij-sko pregledanih, od teh pa je 61 že v posebnih šolah, zavodih ali na delu, medtem ko so drugi še doma in živijo v zelo slabih razmerah. Okoli 80 otrok je naknadno prijavljenih za kategorizacijo, razen teh pa je po oceni strokovnjakov v Beli krajini še kakih 100 odraslih ljudi, ki jih je narava prikrajšala za normalen umski razvoj. Vsi duševno prizadeti so poleg skrbi svojcev potrebni še pomoči širše družbene skupnosti, zato je človeška dolžnost vseh zdravih pomagati.

To je nekaj ugotovitev iz uvodnega poročila Milena Faloskinijeve, ki mu je sledila

obširna razprava. Sklenili so najprej v obeh občinah poskrbeti za točno evidenco duševno prizadetih občanov ter jim pomagati pri šolanju, pri usmerjanju v poklic ali urejanju njihovih življenjskih razmer doma.

Ker pa je v Beli krajini precej otrok, ki v rednem šolskem procesu ne morejo sodelovati, so menili, da je nujno ustanoviti lastno posebno šolo. To pomeni za duševno prizadete edino možnost za samostojno pot v življenje.

Na ustanovnem obnem zboru so navzoči pokazali veliko dobre volje do dela v novem društvu, hvaležni pa so bili tudi za nasvete iz izkušnje, ki so jih posredovali gostje iz Ljubljane, Tolmina

in Novega mesta. Po drugi strani so bili tudi razočarani ob dejstvu, da iz Metlike ni bilo nikogar in da je na sestanek prišlo tako malo vabljenih prosvetnih in zdravstvenih delavcev.

Udeležencem so predvajali še film o življenju, učenju in delu duševno prizadetih otrok v zavodih, zatem pa je tovariš Sušnik, predstavnik republiškega odbora, odgovarjal na vprašanja navzočih staršev duševno prizadetih otrok. Poudaril je, da noben primer ni brezupen, če ga začnemo zdraviti pravočasno in z velikim razumevanjem ter z ljubeznijo do teh otrok.

Prav tako prisrčno, celoglasno pa je bilo srečanje starih predstavnikov tolminske posebne šole s starši, katerih

otroci se šolajo na Primorskem.

Republiški odbor je ob ustanovitvi društva za pomoč duševno prizadetim v Beli krajini daroval 100.000 S din, prošnje za finančno pomoč pa bo društvo v kratkem razposlalo tudi vsem belokranjskim delovnim organizacijam.

Prebujanje v glasbeni šoli

V glasbeni šoli vsako leto veseli večer - Letošnji se bo imenoval »Mladost - podaj mi krila«

Glavni namen prireditve bo, da se oživijo nekatere stare belokranjske in slovenske ljudske pesmi, ker gredo v pozabo. Prva predstava bo 23. marca, v načrtu pa imajo še 11 predstav po okoliških vaseh, katere bo vodil Toni Gašperič.

Glasbeno šolo obiskuje 56 učencev, poučujejo pa jih štirje glasbeni pedagogi. Učenci vadijo v glasbeni šoli, kjer imajo primeren prostor, dobre instrumente ter strokovno pomoč. Med mladino je največ zanimanja za harmoniko in klavir, nekaj se jih uči še kitaro, pred kratkim pa so odprli oddelek za trobento.

Ker mora imeti šola tudi estetski videz (za glasbo je poglavitni ambient), so za 400.000 Sdin nabavili opremo ter obnovili glasbeno sobo.

Razen rednega šolskega dela, ki je vezano na učni program, se udeležujejo učenci še v raznih instrumentalnih skupinah: harmonikarskem zboru ter instrumentalnem kvartetu. Veliko pomoč nudijo tudi ženskem pevskemu zboru, ki obstaja že 20 let. Do konca šolskega leta ga bodo okrepili, v jeseni pova-

Danes v prosvetnem domu

Sekcija za mednarodne odnose pri občinski konferenci SZDL Črnomelj prireja danes, v četrtek, ob 19. uri v prosvetnem domu v Črnomlju razgovor o pomembnejših mednarodnih dogodkih v Evropi. Občane vabijo k udeležbi.

Rdeči nagelj za 8. marec

Letošnji dan žena so posebno lepo proslavili v črnomaljskem kolektivu »Belsada«. Zbrane zaposlene žene in upokojenke so bile najbolj vesele prisrčnega kulturnega programa, ki so ga pripravili otroci iz črnomaljskega vrta in šolarji. Vsem zbranim je o pomenu praznika žena povedala nekaj besed tov. Lozarjeva, potem pa so otroci poklonili ženskam rdeč nagelj.

Letos v »Belsadi« niso pozabili tudi tistih žena - vdov, katerih možje so delali v njihovem podjetju. 8. marca so jih obiskali in jim izročili skromna darila.

Oglašujte v DL!

V Semiču smo začeli obnavljati

Letos je kmetijska zadruga Črnomelj vendarle organizirala obnovo semiških vinogradov in priskrbela rigolni plug. Ta je pred dnevi začel delati. Do sedaj je prijavljenih za obnovo okoli 5 hektarov površin, prijave pa še vedno dotekajo.

Pomembno je, da se je obnova začela, vendar želimo, da bi do prihodnjega leta, ko bo gotovo še mnogo več interesentov za obnovo, pripravili tudi načrte kot v drugih naprednih deželah. Tam najprej določijo vrsto trt, nato začrtajo poti do zidanic, dajejo pa tudi kredite za obnovo in nudijo davčne olajšave.

Črnomaljska zadruga je pripeljala iz Vipave nekaj tisoč sadik cepljenk, ki pa so jih vinogradniki že pokupili. Kot kaže, se večina odloča za črnino, ki gre najbolje v denar. Največ kupujejo modro frankinjo in zametno črnino.

FRANC DERGANČ

V nedeljo v Dragatuš!

Dragatuška šola je verjetno edina v Beli krajini, ki se naravno ukvarja z oživljanjem tradicij. V nedeljo, 24. marca popoldne, bodo šolarji v sodelovanju z vaskimi tamburaši organizirali javno prireditev »Bela krajina v pesmi, plesu in običajih«. Predstava bo ob 15. uri v dvorani združnega doma, nanjo pa vabijo vse prijatelje belokranjskih običajev. S to prireditvijo se dragatuška šola vključuje tudi v tekmovanje za Zupančičevo nagrado.

Dvoboj za kioskom

Videti je bilo, da gre zares, pa ni bilo nič hudega. V četrtek popoldne, ko so šli otroci iz šole, se je skupina ustavila za kioskom na trgu. Dva dekleta sta odločila šolski torbi, slekla sukajča in se »šla metati«. Boj je bil kratkotrajen, privabil pa je le nekaj mlajših gledalcev. Zabava je bila končana, ko je prišel avtobus in oba »borca« sta se prijateljsko razšla.

Obisk »Seviljskega brivca«

Učenci črnomaljske osnovne šole in gimnazije si bodo 24. marca ogledali v ljubljanski Operi Rossinijevega »Seviljskega brivca«. Da bi dvignili kulturno raven šolske mladine, črnomaljske šole že nekaj časa omogočajo svojim učencem večkrat na leto obisk težkih kvalitativnih prireditev.

K. W.

100 poslušalcev v Tribučah

V nedeljo, 10. marca, je bil v Tribučah zaključek šole za zdravje. Bila je dobro obiskana, saj je bilo na vsakem predavanju okoli 100 poslušalcev. Vaščani si želijo izobrazbe in so hvaležni vsakomur, ki pride mednje, da jih česa nauči, šal pa znova nastaja vprašanje, kako tak način izobraževanja financirati.

K. W.

V mestu vedno več ljudi

Število prebivalstva v Črnomlju zadnja leta narašča. Na področju matičnega urada je že 7591 prebivalcev, to isto samo pa jih ima 3788. To tako jih Črnomelj še ni imel. V mestu živi 1813 moških in 1975 žensk.

Mladina je pripravljena delati

Veliko zanimanje za radioklub med učenci kovinarske šole v Črnomlju

Poklicna kovinarska šola v Črnomlju je razpisala med dijaki anketo o šolskem in izvenšolskem delu. Odgovoriti je bilo treba, ali se učenci vključujejo v ŠSD, dramsko sekcijo, pevski zbor, klub OZN, mladinski klub, tabornike, radioamaterje ter krožke za dodatni šolski pouk.

Ob anketi lahko ugotovimo, da je kar 79 odstotkov učencev zainteresiranih za dejavnosti na posameznih področjih. Precejšnje število dijakov pa se je odločilo za pouk slovenščine in matematike. Dodatni pouk iz slovenščine

je razumljiv, saj je veliko dijakov iz Hrvaške.

Poklicno kovinarsko šolo obiskuje 71 učencev. Razdeljeni so v tri letnike. Ker se je pred kratkim pričelo drugo polletje, si lahko ogledamo polletni uspeh celotne šole. V prvem letniku je izdelalo 54,5 odstotka učencev, v drugem 84,7 odst., v tretjem pa 66,7 odst. učencev. Vodstvo šole upa, da se bo

Dragatuški RK med najboljšimi

V začetku marca je bil v Dragatušu sestanek članov krajevne organizacije Rdečega križa, na katerem je predsednica Frančka Bahor poročala o delu organizacije, ki je bila med najboljšimi v občini. Navzoči so poslušali tudi poročilo predstavnikov Podmladka RK, zatem pa so najzaslužnejšim krvodajalcem podelili priznanja. Zlato značko je prejel Janez Kump, srebrno pa Vili Toman, Marija Rožman, Miko Panjan in Franc Brodarič. Ob tej priložnosti je dobil pismeno pohvalo tudi dolgoletni član odbora Miha Lončarič.

Želja vseh prisotnih je bila, naj bi se število krvodajalcev še povečalo in da bi se za oddajo krvi odločali tudi novi krvodajalci. Prav tako so želeli, naj bi v organizaciji bolj delali moški, ker so zdaj aktivne predvsem tovarišice.

Metrsko blago, konfekcijo, posteljnino, preproge in zavese prodajamo na 5-mesečno brezobrestno odplačilo

„Beletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ LJUDSKA KNJIZNICA V ČRNOMLJU je od 1. marca dalje od prta samo ob torkih, četrkih in petkih dopoldne od 10. do 12. ure ter ob ponedeljkih, torkih, sredah, četrkih in petkih popoldne od 14. do 18.15 ure. Knjiznica postuje po novem redu, odkar jo je prevzela nova upravnica Lea Grabrijan.

■ PLES V ČRNOMLJU - V soboto je kulturna sekcija črnomaljske mladine pripravila ples v prostoru, kjer sleer deluje šahovska sekcija. Igrala sta mladinski ansambel Pussyke in ansambel JLA.

Plesalcev je bilo toliko, da je bil prostor premajhen.

■ V SOBOTO, 16. marca, je imela mladikalna podružnica prosvetnih delavcev iz šol Vinica, Dragatuš, Stari trg, Sinji vrh in Preloka redno letno konferenco. Obravnavali so zakon o osnovni šoli, idejnost pouka, reelekcijo ter možnosti za uvedbo prostih sobot. Razprava je bila zelo zanimiva.

■ V NEDELJO so gostovali igralci iz Vranovca z igro »Otrok iz zadrega na Suhorju. Imel pa so slab obisk, ker so bili vaščani prav tedaj zbrani pri saganjanju zvona. Igra v režiji Albine Urbančič pa je vseeno uspela.

■ MLADINA IZ GRIBELJ je svoje »Stare grehe« uprizorila občinstvu na Vinici, že prej pa so se igralci predstavili domačemu občinstvu. Uprizoritev sodi v tekmovanje za Zupančičevo nagrado.

Lani na veliko, letos bolj skromno

Stanovanjsko podjetje v Črnomlju bo večino letošnjih investicijskih sredstev porabilo le za tekoča vzdrževalna dela

Milan Bojc, direktor Stanovanjskega podjetja v Črnomlju, je izjavil, da bodo letos lahko nadaljevali že začete gradnje: stanovanjski blok v Semiču in v Črnomlju, medtem ko drugih investicijskih del ne bo.

— Kako, da so letos vaši načrti tako skromni?

— Morajo biti, kajti lani smo preveč porabili. Lani smo plan prekoračili za 88,8 odst. in porabili 5 in pol milijona Sdin več, kot bi smeli.

— Kaj vse je bilo z vašim

denarjem narejenega?

— Samo v adaptacije starih stanovanjskih hiš smo vložili blizu 21 milijonov dinarjev. Ugotovili smo, da je v naši oskrbi tudi 34 stanovanjskih hiš, starih od 30 do 100 let. Razumljivo, da so vse potrebne večjih popravil. Lani smo preuredili še trizerijski lokal v Semiču ter začeli graditi dva stanovanjska bloka. Od teh je semiški že pod streho, črnomaljski stolpič pa se šele dviga iz tal.

— Boste s popravili v starih stanovanjih nadaljevali?

— Vsekakor ne v tako velikem obsegu kot preteklo leto, nekaj pa jih bomo vendarle skušali popraviti. Večina letošnjih sredstev, s katerimi upravlja naše podjetje, bo šla za tekoče vzdrževalne stavb. Izkazalo se je namreč, da so tudi novejša stavba z nekaterimi bloki vred zaradi zanemarjanja v preteklih letih potrebne takojšnjih popravil, sicer se bo škoda povečala.

Radi bi enotne obleke

Pevski zbor osnovne šole Črnomelj se bo aktivno vključil v kulturno življenje. Poleg ostalega bo sodeloval na medobčinski reviji v Novem mestu. Prijavil se je tudi na republiško revijo pevskih zborov, ki bo konec maja v Zagorju. Zbor bi rad prišel do enotnih krojev, zato se obrača na črnomaljska podjetja za pomoč in pričakuje pri njihovih samoupravnih organih razumevanje.

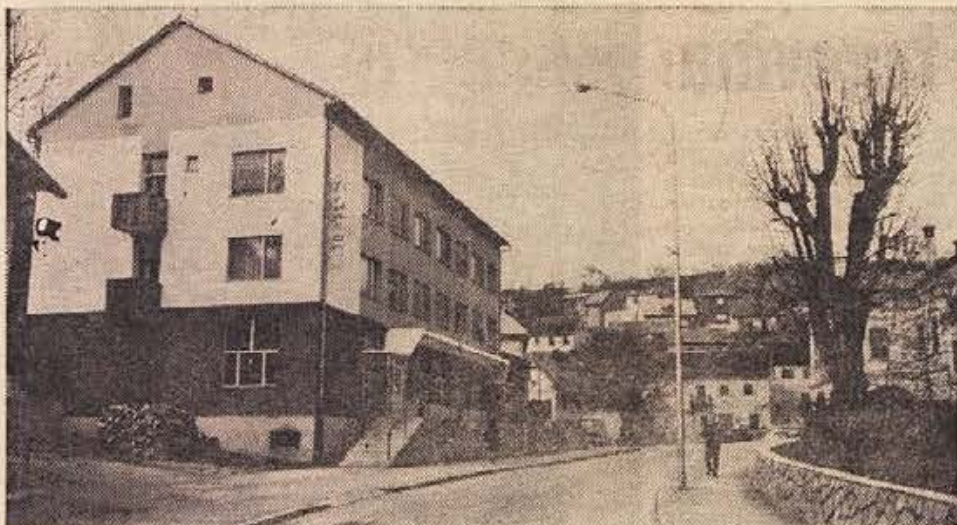
K. W.

Obnova vinogradov je v Semiču v razmahu. Okoli buldožerja, ki v nekaj urah zrigola vinograd in izkopije iz zemlje cele skale, je zmeraj dovolj gledalcev. Sprva je bilo za obnovo, ki jo je organizirala kmetijska zadruga Črnomelj, le nekaj interesentov, odkar pa so kmotje videli, kako delo poteka, se za rigolanje mnogi odločajo naknadno. — (Foto: Ria Bačar)

NOVICE
črnomaljske komune

Metliški hotel bo še letos delno spremenil svojo podobo, ko bodo dogradili in zaščitili gornjo teraso.

TUJI TURISTI SE ZANIMAJO ZA VIKEND HIŠICE OB KOLPI

Hotel mora večje skupine odklanjati

Lanska izguba bi bila mnogo manjša, če ne bi bila ravno sredi sezone zaprta cesta — Hotel je nedonosen, ker ima premalo gostov, hkrati pa morajo zaradi premajhnih kapacitet večje skupine odklanjati

Pravzaprav čudna reč, pa je vendarle res! Hotel ima preveliko režijo za sedanje število gostov in ima izgubo, po drugi strani pa ne more prenočiti kolektivov, ki prirejajo izlete v Belo krajino. Prav zato se večje skupine raje usmerjajo na Primorsko in drugam, kot da bi jih razbili, kar se včasih dogaja v Metliki. Polovico gostov prevzame metliški hotel, drugo polovico pa napotijo prenočevati v Ormožlj.

Medtem ko je bila izguba prejšnja leta precej večja, je znašala ob koncu leta 1967 le 6 milijonov Sdin, mimo tega pa imajo še 3 milijone neporavnane izgube od prej.

Po mnenju kolektiva in direktorja Obrada Dimiča se letos sploh ne bi bilo treba pogovarjati o tolikšni izgubi, če ne bi prav sredi poletne sezone preurejali ceste proti Vinomoru in Vesolici. Tako gospije tja niso mogli. Tudi kopalnice za bifejem je bilo odprto šele konec sezone, zato so tudi tu glavni dotok turistov zamudili. Poleg vsega tega so morali lani v hotelu opraviti nekaj neodložljivih popravil v kuhinji, kar je veljalo okoli 4 milijone Sdin.

Gotovo je bilo nekaj smole, vendar bi lahko marsikaj izboljšali. Kar naredi zdaj s 14 ljudmi, je lani opravljalo 27 zaposlenih. Čez kuhinjo so bile pritožbe vse do nedavnega, ko so vendarle dobili pravo strokovno moč.

Vlagati v turizem

— Tovariš direktor, kje je po vašem izhodu iz nerentabilnosti, ki se vleče kot jara kača, odkar stoji hotel?

— Rešitev je deloma v boljšem gospodarjenju, kar že dosegamo, najpomembnejše pa je privabliti več gostov. Razen tega bomo morali v prihodnosti skrbeti za pove-

Lani 38 porok

Tudi na matičnem uradu v Metliki ni na predpustno soboto takšnega navala kot druga leta. Tokrat se je prijavil samo en par, prejšnjo soboto pa so se prijavili stiri. Kaže, da ljudje tudi na deželi opuščajo stare navade in običaje. Letos se je v Metliki poročilo osem parov mladoporočencev, kar je precej manj kakor v istem obdobju lani. Vendar so na uradu mnenja, da se bodo med letom približali letnemu povprečju, saj se na tem področju poroči do 80 ljudi.

M. G.

čanje nočitvenih kapacitet. Navezujejo stike z Italijani, našimi Gorenjci ter nizozemskimi agencijami, ki pa se zanimajo za vikend hišice ob Kolpi. Teh žal nimamo. Kako bi lahko nadzidali hotel za eno nadstropje in zgradili vsaj nekaj vikend hišice ob Kolpi? V teku so pogovori z nekaterimi večjimi turističnimi podjetji. Vlaganja bi

se namreč kmalu izplačala, saj bo z dograditvijo ceste na Vinico in z ureditvijo prometa do Karlovca precej tranzita usmerjenega čez Belo krajino.

Ne glede na te velike načrte pa bomo dogradili letos gornjo teraso pri hotelu, kjer bo večji prostor za strežbo, ki nam ga zdaj občutno primanjkuje.

NA SEJI METLIŠKE IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI

Financiranje za letos še v oblakih?

Lanski zaključni račun potrjen, predlog letošnjih potreb v razpravi — Kritika republiške izobraževalne skupnosti, ker še ni objavila predloga meril za razdeljevanje njenih sredstev

Pretekli teden so v Metliki na seji temeljne izobraževalne skupnosti najprej sprejeli zaključni račun za leto 1967, zatem pa vugballe o financiranju za letos, kakor so poudarili. Še zdaj ni znano, s kolikimi sredstvi bo izobraževalna skupnost razpolagala, kar so zelo kritizirali.

Na vseh solah v občini bodo letos opravili okoli 40.000 učnih ur rednega pouka ter okoli 2.000 dodatnih ur v okviru varstva, dopolnilnega pouka itd., za kar bi potrebovali 145 milijonov starih dinarjev. Če upoštevajo še potrebe delavske univerze, strokovnega šolstva, srednjih šol, regresov, štipendij itd., se vsota poveča na najmanj 183 milijonov, vključno z nekaterimi najnujimi investicijami pa naraste celo na 193 milijonov. Ker bodo predvidoma vsi

dohodki občinskega proračuna znašali le 210 do 250 milijonov starih dinarjev (odvisno od avtoprovoznikov in njihovega davka), je jasno, da bo treba precej dobiti od republiške izobraževalne skupnosti. Koliko bo teh sredstev, pa niti približno ne morejo predvideti, ker še niso znana

Godbeniki ne vprašajo za plačilo

Pri Ivanu Jerini, kapelniku metliške godbe — Eno njegovih izjav bi si veljalo zapomniti kot redek in zgleden primer

V metliškem obratu Novoteksa dela Ivan Jerina zmeraj dopoldne, popoldnevi in večerji tudi večeri pa mu grede za hoby. Je namreč že 8 let kapelnik metliške godbe, ki jo vidavamo na vseh večjih praznikih in prireditvah in na katero so Metličani precej ponosni.

— Koliko vas je godbenikov in kdo so ti ljudje?

— V naši godbi je 22 odraslih godbenikov, ki so po poklicu kmetje, delavci in uslužbenci, od lani pa je v naših vrstah tudi 25 mladincev in pionirjev. Enkrat na teden imamo redne vaje stare godbe, stirikrat na teden pa vadim z mladimi.

— Ali se vam kapelniško delo finančno izplača?

— Ne vprašam za plačilo! Godba dobiva od občine le malenkostna sredstva, ki jih lahko kmalu porabimo za popravilo instrumentov in naba vo not, medtem ko je delo godbenikov vključno s kapelniškim na prostovoljni osnovi. Ne bi pa rad zamolčal, da mi dajejo ob novem letu nagrado. Prej sem dobival po 20.000, letos pa so mi dali 30 tisočakov.

— Ste imeli že kak samostojen koncert?

— Se ne, ker nas je bilo doslej premalo. Niso bili vsi instrumenti zasedeni. Odkar pa vadijo tudi mladi, namera-

Klub želi pritegniti mladino

V metliški BETI je bil mladinski klub že odprt, mladini pa ga bodo kmalu izročili

O novem klubu in mladinskem delovanju v BETI sta Slavoljub Milošević, vodja poklicne šole v kolektivu, in Marjan Cerjanec, predsednik mladine, povedala naslednje: — Zaenkrat imamo v klubu TV sprejemnik, magnetofon; in gramofon; vanj bomo postavili še dve mizi za namizni tenis.

V športnem klubu BETI se udeležuje mladina v šahu, namiznem tenisu, odbojki in streljanju. Imeli so že več tekmovalj ob občinskem prazniku in dnovu mladosti.

V dramski sekciji so nastudirali igrano »Raztrgancija in bodo z njo gostovali v Semiču in Ormožlju.

Mladina iz BETI je v večini zaposlena doma; ko pa se bo pričelo delovanje v klubu, bo članov v mladinski organizaciji še več — saj je

v tovarni 60 odstotkov mladih, včlanjenih pa je le 275 mladincev.

Ob dnevu žena je mladina pripravila v klubskih prostorih polurni program iz pesni in recitacij. Ko bo delovanje v klubu steklo, se bodo priporočili RTV Ljubljana, da bi posneli kratko reportažo o delovanju v klubu.

M. GOŠNIK

Prvi dan rekorden obisk

V novi samopostrežbi v Metliki so imeli ob otvoritvi več kot 1600 strank. Promet je bil zadovoljiv, največje popraševanje je bilo za galanterije, živila in keramične izdelke. Prodali so še 150 paketov, katere so prav za dan žena sami pripravili. Čeprav je bila trgovina naenkrat polna kupcev in sifirboev, niso imeli prodajalci nobenih posebnih težav.

Uprava samopostrežbe je zaradi dobave kruha in mleka izvedla med kupci anketno kupovanju teh živil. Včasih se pripeti, da mleka ali kruha zmanjka, včasih pa ga večja količina ostane. Ta problem bodo skušali čim bolj in čimprej urediti.

Vse stranke so s trgovino in novo mesnico zelo zadovoljne, kupci pa najbolj pohvalijo tople enolončnice, ki jih imajo vsak dan od 9. do 11. ure.

M. G.

Za izboljšanje turizma

Turistično društvo iz Metlike pripravja ponatis prospekta Metlike, ki bo izšel v 10.000 izvodih. Izdali bodo še prospekt o Kolpi, vendar v v nekotliko večji nakladi. Prospekt bo nastavljen v slovenski in hrvaščini. Zaradi dobrih cestnih zvez z Novim mestom, Ljubljano in Zagrebom bodo privabili precej hrvaških in prehodnih turistov.

Kam s smetmi

V Metliki se zmerom ni ločenega prostora, kamor naj bi odlagali smeti. Kal in jame na Ciglanici so že polni in že nekaj časa je tam na drogu pritrjena tabla z napisom, da je odlaganje smeti prepovedano. Prepovedano je odlagati smeti in odpadni material na staro cesto v Spitalski dragi, prav tako po bregu nad Obrhom in še marsikje. Toda vse nanjše ceste, ki drže v Metliki, so polne zdrobljene opeke, pepela, pločevine, stekla itd. Ljudje kar naprej mečejo smeti po bregu nad Obrhom, v Spitalsko drago in drugam. Nazadnje je celo komunalno podjetje, ki je bilo postavilo tablo s prepovedjo na Ciglanici, znova pričelo tja voziti smeti. Zdi se, da je tu neki začarani krog! Toda dolgo tako ne more iti, sicer bodo na cestah in drugod zrastle celi okopi smeti. Naj na občini ali kjerkolj najdejo rešitev, in sicer čimprej!

Ugoden nakup, precej prodanega

Razprodaje se pri nas šele uveljavljajo, in ker je to za potrošnika razveseljavna novost, se je hitro privadilo. Tako so v metliški blagovnici Mercatorja prodali že veliko Kometovih nedrčkov z malenkostno napako, ki jih prodajajo s 30-odstotnim popustom, prav tako dolgih otroških elastičnih hlač, kjer je popust celo 70-odstoten. Tovarna BETI pa nudi v tej trgovini elastične pulje v raznih modernih barvah po občutno znižanih cenah.

29 ODST. IZTERJANEGA

Na upravi za dohodke v Metliki imajo od lanskega leta za 38,5 milijona dolžnikov.

Največ so se zadolžili kmetje, obrtniki in kmečki zavarovanci. Skupen dolg iz lanskega leta in letušnjega prvega tromesečja znaša 75,9 milijon Sdin, letos pa so vplačali že okoli 22 milijonov Sdin. Isterjava lanokotletnega dolga je bila 29-odstotna, najslabše pa so se izkazali obrtniki.

»Mladost, podaj mi kri-la!« na Suhorju

Dijaki ormožalske gimnazije vabijo prebivalstvo Suhorja in okolice na tradicionalni veseli večer, ki ima letos naslov »Mladost, podaj mi kri-la«. Predstava bo na Suhorju v soboto, 23. marca, ob 20. uri v prosvetnem domu.

SPREHOD PO METLIKI

■ V NEDELJO, 10. MARCA, je prišlo v Metliko z desetimi avtobusi več sto izletnikov. Želeli so si kupiti spominkov in razglednic, toda turistična pisarna je bila zaprta. Na srečo se je našel prodajalec v trafiki, lokal odprl in v slabi uri naredil kar lepo kupčijo. Kot kaže, bo morala biti turistična pisarna odprta tudi v nedeljo, da ne bodo turisti odhajali iz Metlike praznih rok.

■ NA TRGU PRED GRADOM je avtobus, ki tam parkira čez noč, napravljal več kvadratnih metrov velik ojni madež, ki se je sedaj na široko razlezel po vseh straneh trga. Vsekakor to ni lep pogled za domačine, še manj pa za izletnike, ki prihajajo v muzej in si mažejo obutev z ojem. Treba bo madež odstraniti, avtobusu pa vsaj za poljele določiti za parkiranje kak primernejši prostor.

■ LEPO ZALOGO BELOKRANJSKIH PISANIC in vezanih prtičkov imajo v turistični pisarni v Metliki. Oglejte si bogato izbiro

in pošljite prijateljem in znancom vigradni pozdrav iz Bele krajine!

■ V TURISTIČNI PISARNI je tistim, ki se zanimajo za planinarstvo — med njimi naj bi bili tudi učenci višjih razredov osnovne šole! — na razpolago Vodnikov Trdinovi poti, ki sta ga izdala Turistično društvo in Planinsko društvo v Novem mestu. Vsak turist mora na svoji poti obiskati dvanajst kontrolnih točk, kjer mu v knjižico pritrjujejo kontrolni žig. Tako lahko po vrsti ali pa menja je obišče Novo mesto, Frato, Sotensko, Komarno vas, Mirno goro, Jugorje, dom Vinke Paderšica in dom na Polomu (oboje na Gorjančih), Kostanjevico, Pieterje, grad Otočec in Trško goro. Vodnik stane 500 dinarjev.

■ ODBOR ZA GRADNJO GASILSKEGA DOMA je na seji sklenil, da bodo razpisali licitacijo za gradnjo. V komisijo so bili izvoljeni tovariši Niko Zupančič, Martin Črnogelj in Franc Vrščičar.

Oskrunjeno Valantičevo

Vihar kritike in nezadovoljstva med člani ZB in prebivalstvom na Grmu je povzročil novi lastnik Valantičevo hiše, ker je posekal okrasno grmičevje in razdrl pot do spominske plošče, ki je na tej hiši vzdana v spomin na partizansko Valantičevo družino, pobito med okupacijo.

Ljudje so to dejanje razumeli kot skrunitev spomina na tiste, ki so dali življenje za svobodo. Prebivalci Valantičevega naselja, ki se imenuje po omenjeni družini, pa se še posebej zgražajo. Povedali so, da so lastnika opozorili, naj ne seka grmičevja, pa jim je odvrnil, da potrebuje zemljo, kjer bo lahko prideloval solato. Tako je parcelico pred hišo že jeseni očistil.

Ko smo vprašali sekretarja ZB NOV v Novem mestu za mnenje o tem primeru, ni nič vedel. Priporočil je, da krajevna organizacija o tem primeru še ni obvestila občinskega odbora.

Vrniti stik z mestom!

22. februarja se je sestel novi odbor DPD Svoboda Dušan Jerab v Novem mestu in razpravljati o delovnem načrtu. Člani so predvsem ugotavljali, da je društvo v zadnjih letih izgubilo stik z mestom. Zato bo ena prvih nalog društva, da spet polsče vez z mestnim občinstvom. Poudarili so, da bo to zahtevna in odgovorna naloga in da bo prav ta narekovala vsebino vsakega društvenega dela. Natančnejši delovni načrt bo društvo sestavilo, ko se bodo sestale vse njegove sekcije.

Še ta mesec začetek novega vodovoda

Ob koncu marca bodo začeli graditi vodovod Grm-Zabja vas-Ragovo-Ločna. Priprave so se zavlekle, ker podjetje VODOVOD zaradi neenotnih stališč urbanistov pri zidavi Kodeljevega hriba in Naselja Majde šele ni moglo pravočasno zagotoviti ustrezne dokumentacije za vodovod. Pri VODOVODU kljub temu upajo, da bodo do maja zagotovili pitno vodo krajem, skozi katere bodo speljali cevovod.

Morda je v ceno vračunan tudi prah?

Vsak, kdor zaide v I. nadstropje novomeške Novotehne, je najbrž na tihem ogorčen, če si ogleda razstavljeno posodo, ki je popolnoma siva od prahu. Na policah so razstavljeni kozarci vseh vrst in skoraj vsi v temno sivem tonu. Prah popolnoma prekriva njihovo zunanjo stran. Videti je, da prodajalke ne poznajo krpe ali papirja, s katero bi prah lepo obrisale.

Res je, da prevoz steklenih predmetov zahteva določeno embalažo. Res pa je tudi, da je vsakemu kupcu mnogo tudi do lepote videza razstavljenih predmetov, preden se odloči za nakup. In to bi v Novotehni lahko vedeli.

M. P.

Največja novomeška trgovina

Blagovnico bodo odprli maja, potem pa bodo obnovili še prodajalno v Dilančevi ulici

Maja bodo na Glavnem trgu odprli največjo novomeško trgovino. To je »Mercatorjeva« blagovnica, ki jo v nekdanji tovarni perila že več mesecev ureja grosupeljsko gradbeno podjetje. V njej bo okoli 760 kv. m prodajne površine.

V pritličju te blagovnice bodo kozmetični, bižuterijski in pozamenterijski oddelek, kjer bodo na voljo lepota, nakit, okraski, okrasni trakovi, našitki in podobni predmeti. Pozamenterijski oddelek bo prvi v Novem mestu. Poleg tega bodo v pritličju prodajali tudi solski pribor.

Prvo nadstropje bo za oblačila in metrsko blago. Na zalogi bodo pletenine, perilo, konfekcijski izdelki za vse spole in starosti, klobuki, dežniki itd.

Drugo nadstropje je namenjeno za prodajo športnih rekvizitov, plastičnih in steklenih izdelkov, porcelana, gospodinskih pripomočkov in drugih artiklov.

Nad novo ELEKTROTEHNO bodo v kratkem odprli tudi novo »Mercatorjevo« prodajalno pohištva in druge stanovanjske opreme. Posebnost te prodajalne bo to, da si bodo kupci, preden se bodo odločili za nakup, lahko ogledali, kako je videti pravilno razporejeno pohištvo.

Ko bosta omenjeni trgovini odprti, bodo sedanji lokal za stanovanjsko opremo v Dilančevi ulici preuredili v prodajalno z živili. Tedaj bodo opustili tudi trgovino s suho robo, ki jo bo verjetno zasedla komisijaska trgovina.

Računajo, da bodo vsa dela, ki jih bo »Mercator« letos opravil v Novem mestu, veljala okoli 400 milijonov starih dinarjev.

14. marca so v novomeški tovarni zdravil KRKA izvolili polovico (12) novih članov delavskega sveta. Te dni bo imel delavski svet prvo sejo, na kateri bodo izvolili predsednika in druge organe. — Na sliki: proizvajalka med izpolnjevanjem glasovnice. (Foto: Ivan Zoran)

Olje in moka od Rdečega križa

Organizacije Rdečega križa v novomeški občini so dale lani občanom pomoč v višini 16 milijonov S din. Okoli 9 milijonov so dobile šolske kuhinje, več kot 3,7 milijona S din občani, ki so jih prizadele elementarne nesreče (požari). 624 ljudi je prejelo za 1,8 milijona S din hrane in 428 ljudi za 1,3 milijona S din oblačil in obutve. Letos je Rdeči križ razdelil občanom za 332.000 S din oblačil in obutve ter za 279.000 S din hrane.

Solske kuhinje so dobile od Rdečega križa olje, mleko, juhe, moko in druga živila, posamezniki (socialni podpiranci, upokojenici z majhnimi pokojninami, ostareli, oboleli in drugi) so prejeli moko in olje, otroci in ostareli ljudje brez oskrbe pa so dobili tudi obleke. Enkratno denarno pomoč je Rdeči križ razdelil med občane, ki so jih prizadele elementarne nesreče.

V Mevcih rigolajo

V Mevcih pri Šmarjeti je pred kratkim buldožer s plugom oral parcelo za nov vinograd gorenjevaškega posestnika Antona Medje. Stroj bo oral tudi za druge posestnike, ki želijo ustvariti nove vinograde. Novomeško podjetje »Hmeljnike« daje posestnikom strokovno pomoč in preskrbuje zlahkatne trte.

2000 osebnih avtomobilov

Ob koncu leta 1967 je bilo v novomeški občini 4954 motornih vozil, od tega samo 545 družbenih. Zasebnih avtomobilov je bilo v občini malo manj kot 2000. V prvih dveh mesecih letos so registrirali večje število novih osebnih avtomobilov.

»Veseli planšarji« v Šmarjeti

10. marca so v šmarjetem gasilskem domu gostovali »Veseli planšarji«. Prireditelj je obiskalo veliko poslušalcev, ki jih je zabavni spored tudi zadovoljil.

NOVO NA PREŠERNOVEM TRGU V NOVEM MESTU

Kioski pod kostanji in kolesarnico

Na tržnici pa bodo uredili pokrite stojnice

Pod kostanji na Prešernovem trgu v Novem mestu so prejšnji teden betonirali temelje za štiri kioske, ki jih bo do sredine aprila postavilo podjetje za stanovanjsko izgradnjo in urejanje naselij. Tri kioske bo podjetje prodalo preskrbovalcem mesta s sadjem, zelenjavo, jajci in z morskimi ter sladkovodnimi ribami, enega pa kmetijski zadrugi za prodajo kmetijskih pridelkov.

Nekaj korakov stran, ob cesti, ki drži od tržnice do Doma kulture, bodo postavili tudi prvo novomeško kolesarnico. Za mesto bo to velika pridobitev, za kolesarje, ki so svoja vozila pristanjali ob zidove ali pa jih puščali v vežah in drvarnicah, pa urenična dolgoletna želja.

Na živilski tržnici namerala podjetje za stanovanjsko

V Ragovem boljši tok

V Ragovem pri Novem mestu pripravljajo napeljavo trofaznega toka. Dela bodo veljala 973.000 Sdin; 500.000 starih dinarjev bodo dali vaščani, drugo pa predvidoma »Elektro« in krajevna skupnost.

izgradnjo in urejanje naselij postaviti pokrite stojnice. S takšno ureditvijo bodo omogočili predvsem boljšo preskrbo tržnice, hkrati pa onemogočili prodajo klica in drugega cenenejšega blaga.

V okviru teh del bodo asfaltirali cesto od Doma JLA na tržnico in del Muzijske

ulice, pristop v novo trgovino ELEKTROTEHNE in MERCATORJA pa primerno uredili.

V podjetju za stanovanjsko izgradnjo in urejanje naselij so povedali, da so kioske že naročili in jih bodo postavili v enem mesecu. Zatem bodo oskrbeli še stojnice in po možnosti še letos tudi kolesarnico. Računajo, da bodo ta dela veljala okoli 17 milijonov Sdin.

Pričela so se prva dela za šentjernejski vodovod, ki bo imel s pleterskim skupno zajetje. Prejšnji teden je delal hager v Pleterskih globok jarek za nov vodovod. (Foto: Polde Miklič)

Šolska restavracija na Glavnem trgu

Urediti jo namerava šolski center za gostinstvo v Germovi hiši

V četrtek, 7. marca zjutraj, je bil pri podpredsedniku občinske skupščine v Novem mestu Avgustu Avbarju posvet ravnatelj novomeških šol glede ureditve dijaške prehrane. Razpravljali so o možnosti, da bi šolski center za gostinstvo uredil v drugem nadstropju bivše Germove hiše na Glavnem trgu dijaško restavracijo.

Restavracija bi pripravila vsak dan okoli 1.000 opoldan-

skih obrokov in okoli 3.000 malic. 250 do 300 kosil in malice bi vozili v sole in vrce, 700 kosil pa bi izdali učencem in dijakom v restavraciji ki bi imela več kot 150 sedežev. Predstavniki šolskega centra za gostinstvo je povedal, da bi restavracijo uredili hkrati s slaščičarno v spodnjih prostorih Germove hiše.

Medtem ko so na prejšnjih pogovorih načelniki vprašanja cen v predvideni dijaški kuhinji, so prejšnji četrtek predvsem ugotavljali, da je bivša Germova hiša primerna za šolsko restavracijo. Povedali so, da podpirajo zamisel šolskega centra za gospodarstvo, vendar se bo potrebno kasneje dogovoriti o odplače-

vanju amuitet; zaradi amuitet pa ne bi smeli v restavraciji pripravljati predragih malic in kosil.

Seminar za delavce kadrovske socialnih služb

Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela v Novem mestu prireja 26. marca od 8. do 14. ure seminar »Naloge delovne organizacije pri izvajanju zdravstvenega zavarovanja«. Seminar je namenjen delavcem kadrovske socialnih služb in delavcem, ki se ukvarjajo s posli zdravstvenega in invalidskega pokojninskega zavarovanja. Predavali bodo Slavko Sitar, Franc Colarič in Franc Gričar.

Svet o šolski restavraciji

11. marca je svet za prosveto in kulturo v Novem mestu razpravljati o poklicnem usmerjanju mladine, razvoju dnevnega varstva otrok in pripravah za ureditev šolske restavracije v Novem mestu. Člani sveta so govorili tudi o stališčih pri sprejemanju novih učiteljev in vzgojiteljev ter o izpolnjevanju verifikacijskih pogojev za novomeško gimnazijo.

Občani prijeli tatu

18. marca je bil v dom v oesterko koč na Gorjancih. Storilec je odnesel nekaj jestvin in dve verigi za motorno žago. Občani so še isti dan popoldne prijeli v gostilni 15-letnega A. C. iz Metlike, osumljenega, da je vlomil. A. C. ima za seboj že vrsto podobnih dejanj.

Požar pri Uršnih selah

15. marca je ob 10.30 začel greti senik Antona Stoparja, upokojenca iz Dol. Laz pri Uršnih selah. Ogenj je zajel stavbo, tako da je zgorelo več kot 1000 kg sena, okoli 1000 kg krompirja, troje koles in nekaj orodja. Ogenj je izbruhnil med otroško igro z vžigalicami. Skodo so ocenili na 12.000 Ndin.

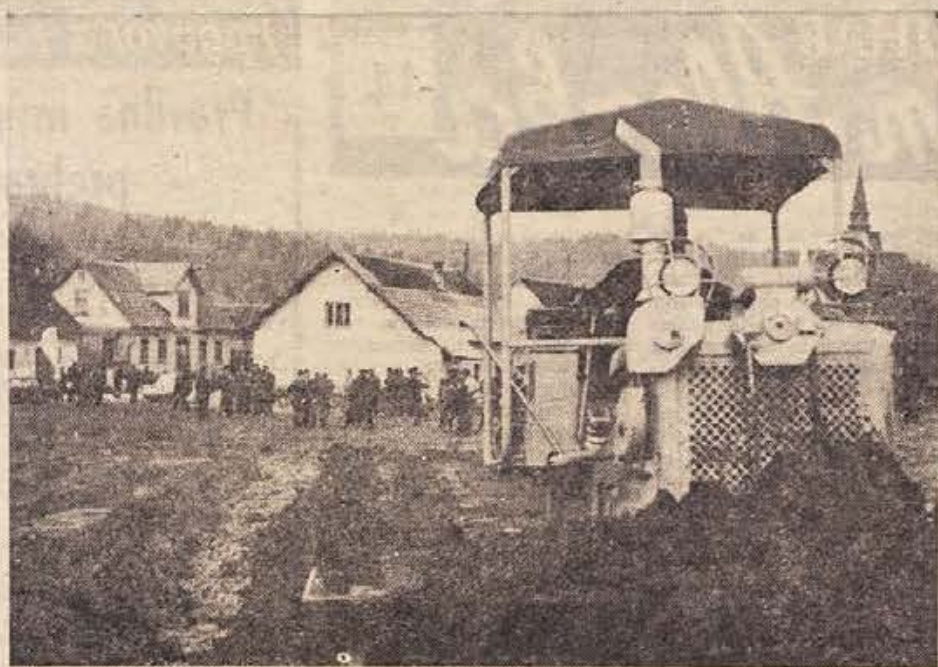
Novomeški učenci svojim materam

Pred dnevom žena so učenci novomeške osnovne šole Katja Rupenac v šolski telovadnici sprejeli svoje matere in jim izvedli kulturni spored s petjem, recitacijami, ritmično in pozdravnimi besedami, Materam so dali rdeče nageljne.

Z. S.

Odločitev na Brodu

Prebivalci Broda in dela Irče vasi so 14. marca na enem najbolj obiskanih sestankov v Jakšetovi gostilni izvolili odbor petih članov, ki bo oskrbel predračun in vse drugo za 1000 do 1200 m dolg vodovod, ki ga nameravajo letos napeljati iz Irče vasi. Odbor, ki ga vodi Peter Mihalič in Jože Jerman, bo sklical sestanek, na katerem se bodo podrobneje pogovorili o napeljavi in prispevkih. Udeleženci sestanka so povedali, da bodo za vodovod prispevali denar, brezplačno opravili zemeljska dela in si na svoje stroške napeljali priključke. Pogovorili pa so se tudi o popravilu vaških poti.

V torek, 19. marca dopoldne, je buldožer zoraal prve metre zemljišča, kjer bo stala nova mirnopaška šola, ki se je otroci, učitelji in domačini že sedaj vesele. (Foto: M. Vesel)

Kmalu prvih 100 milijonov za šolo

Za novo novomeško šolo so največ prispevali zaposleni občani

Do 7. marca se je za novo novomeško šolo nabralo več kot 85 milijonov starih dinarjev. Zaposleni so prispevali 63 milijonov, delovne organizacije okoli 20,7 milijona, obrtniki 1,5 milijona in kmetje 303.000 starih dinarjev. 84 milijonov starih dinarjev so po sklepu upravnega odbora sklada za novo šolo naložili pogodbeno v Dolenjski banki in hranilnici, kjer se bodo sredstva obrestovala.

Na priporočilo občinske skupščine, naj prispevajo po 1 odstotek izplačanih osebnih dohodkov ali po 10.000 Sdin na zaposlenega na leto, so dale delovne organizacije za novo šolo do zdaj 12,7 milijona starih dinarjev: SDK 1,2 milijona, SGP Pionir 5,5 milijona, Elektro 1,5 milijona, Cestno podjetje 675.000, Vodna skupnost Dolenjske 200.000. Podjetje za stanovanjsko izgradnjo in urejanje naselij 340.000, tovarna zdravil KRKA 1 milijon in občinski odbor RK 30.000 Sdin. Nekatere med navedenimi delovnimi organizacijami so dale prispevke za lani in letos. Do prejšnjega tedna je pet delovnih organi-

zacij podpisalo pogodbe o plačilu prispevka. Izračunali so, da bi dobili za novo šolo na leto 98 milijonov starih dinarjev oziroma v treh letih (do leta 1970) 294 milijonov starih dinarjev, če bi delovne organizacije vsako leto plačale po 10.000 Sdin na zaposlenega. Več delovnih organizacij, med temi predvsem pro-

računski zavodi in ustanove, ni podpisalo pogodb. Upravni odbor sklada za novo šolo so obvestile, da nimajo denarja niti za svojo dejavnost.

Med 30 delovnimi organizacijami, ki so se ob smrti podpredsednika ZIS Borisa Kraigherja odločile, da bodo na mesto za vence dale denar za novo novomeško šolo, tri še niso izpolnile obljube: občinska skupščina, občinska konferenca SZDL in Remont iz Straže. Z vplačilom sredstev 27 delovnih organizacij, ki so tako obljubo izpolnile, se je sklad povečal za 7.965.000 starih dinarjev.

OBRTNIK NOVO MESTO

Sportniki in športna društva!

Vse vrste športnih potrebščin in športnih dresov dobite v športnem oddelku nove Obrtnikove poslovalnice NOVA MODA na Česti komandanta Staneta.

Sprejemamo tudi posebna naročila.

Odgovor iz novomeške šole

V zadnji številki Dolenjskega lista je bila v rubriki Novomeška kronika objavljena grda in ne-preverjena kleveta na račun kolektiva osnovne šole Katja Rupenac v Novem mestu. Ker smo pri stvari močno prizadeti vsi in je na šolo padla senca nelumnosti, v odgovor tobe:

8. marca smo resnično pripravili majhno zabavo na koli. Plačniki te skromne zabave smo bili sami, vsak posamezni prosvetni delavec, tehničnemu osebju pa je stroške poravnala sindikalna podružnica. Naša sekstra sobas je bila glasbena soba, učilnica. Na to zabavo so bili povabljeni vsi člani našega kolektiva, tudi člani podružničnih šol, varstva in vse tehnično osebje. Prostora je bilo za vse prijavitelne dovolj v tej sekstri sobi (samo zaradi tega res ni treba graditi nove šole), le da je tehnično osebje izrazilo željo, da bi raje ostalo v drugi učilnici. Zelij smo ugodili in najprej postregli nlim. Okrog desetih zvečer so se večini pridružili tudi oni. Sprejeli smo jih prisrečno ter jih posejeli za mizo, ki je bila ves čas pripravljena zanje. Sami so drugi dan izjavili, da so bili zelo zadovoljni.

Tudi ob drugih podobnih prilikah (na primer sindikalni izlet) ne ločujemo njih od sebe, svetle, kot je ironično objavljeno v časopisu. Prav zaradi tega se nam zdi, da se nam je zgodila velika krivica.

Sprejajmo se, zakaj se uredništvo Dolenjskega lista ni prepričalo o resničnosti take izjave. Se vam ne zdi, da je žaljenje prosvetnega delavca na tak način še posebno kočljiva stvar, saj ta časopis berejo tudi naši otroci? Le kakšno mnenje bi imeli o nas, če ne bi odgovorili na krivično obtežbo, ki jo je dala oseba iz vrst tehničnega osebja? Ta je demonstrativno zapustila šolo čeprav je imela na izbiro en in drug prostor. Če ne bi le-ta zamudila, bi vedela, kako so dogodki potekali.

IVANKA MESTNIK
Novo mesto

Stroj bo zamenjal pometače

Ob koncu marca bo novomeške ulice prvič pometal stroj, ki ga bo iz uvoza dobilo komunalno podjetje. Pometalni stroj, za katerega so morali odšteti okoli 15 milijonov SD, bo za Novo mesto velika pridobitev. Pri komunalnem podjetju se že pripravljajo na demonstracijo strojnega pometanja ulic.

Predramiti iznajditelje!

Ljubo Zagar, predsednik Ljudske tehnike v Novem mestu, je našel vrsto del in prireditelj, ki naj bi jih organizirali letos. Za fotoamatere je bo zanimiva III. dolenjska razstava pionirskih fotografij, na kateri bodo krog sodelavcev razširili še na spodajposavske in ribniško občno. Radioamaterji zelij prirediti med drugim slova lisicov in nadaljevati tečaj, društvo kmetijskih tehnikov pa bo bržčas pripravilo tekmovanje, na katerem naj bi se pomerili zadržni in zasebni traktoristi. Radi bi obudili tudi društvo iznajditeljev. To društvo je bilo pred leti precej delavno, ker pa člani-avtorji tehničnih izboljšav v svojih delovnih organizacijah niso našli razumevanja za svoje iznajdbe, se niso hoteli več sestajati.

TO NE KNEZ: IZ NOVOMEŠKE PRAĐAVNINE

2. nadaljevanje

Trajalo je od 21. avgusta do 11. septembra in ga moramo danes šteti za prvo načrtno izkopavanje v Novem mestu, ki je bilo za takratne strokovne pojme dobro zastavljeno. Izkopavanje sta od začelka vodila dr. Rudolf Hoernes, profesor geologije na graški univerzi (brat znanega prazgodovinarja dr. Moritza Hoernesa z Dunaja) in Jernej Pečnik. Profesor Hoernes pa je moral kmalu odpotovati, nakar je izkopavanje vodil Pečnik sam oziroma s pomočjo preparatorja Rrahne, ki je prišel iz dunajskega muzeja na pomoč. Iz ohranjenih zapisov se vidi, da je po Hoernesovem odhodu natančnost in strokovnost izkopavanja močno popustila, saj je Pečnik izkopavanje vodil po svojem utrjenem nacelu: le številne in bogate najdbe so merilo dobrega izkopavanja, najdiščnim okoliščinam pa ni posvečal nobene pozornosti. Vse izkopano gradivo so posilali v dvorni muzej na Dunaj.

Sledilo je zaščitno izkopavanje keltskih in rimskih grobov, ki so jih našli 1902 pri kopanju temeljev za poslopje okrajnega glavarstva (današnje poslopje občinske skupščine na Ljubljanski cesti št. 2) ob južnem vnožju Marofa. Te najdbe so prišle v ljubljanski muzej. Isto leto pa je Pečnik izkopaval rimske grobove v Bršlinju, kjer je našel tudi lepo stekleno čašo z vgravirano grško napisnico vna mnoga letsa, ter je vse najdbe poslal na Dunaj.

Sele 1905 se je vršilo prvo sistematsko izkopavanje, ki ga je vodil strokovnjak. Bil je to arheolog dr. Walter Smid, takrat kustos ljubljanskega deželnega muzeja, ki je prekopal dve halštatski gomili: eno v Smolovi hosti in tako imenovano Malenškovo gomilo. V slednji je našel grob ilirskega veljaka, poko-

panega skopaj s konjem. Tudi te najdbe so prišle v zbirko ljubljanskega muzeja. S tem poslednjim izkopavanjem v času avstro-ogrske monarhije je prenehalo arheološko raziskovanje v Novem mestu za dolga desetletja. Vmes pa so posamezniki pošiljali slučajne najdbe po navadi v deželni muzej v Ljubljano, tako da je dosledno vse arheološko gradivo prišlo za vedno v zbirko izven Novega mesta.

Novo arheološke najdbe iz mesta zabeležimo šele 1936. Pri preurejanju starega mestnega pokopališča (ki se je razprostiralo na sedanjem

Dr. WALTER SMID (1875—1951). Prvi slovenski arheolog, doma iz Gaštea pri Kranju. Služboval je najprej kot kustos v deželnem muzeju v Ljubljani, nato pa je postal deželni arheolog za Stajersko in univerzitetni profesor v Gradcu, kjer je tudi umrl. Leta 1905 je za ljubljanski muzej odkopal dve halštatski gomili v Novem mestu in v njih našel med drugim tudi konjsko opremo, situlo in cisto.

Novem trgu ob južni strani Ljubljanske ceste, tam, kjer so avtobusna postaja, nova pošta in komanda garnizona) v parku so našli dve zidani rimski grobnici, v vsaki od njih pa več končenih posod.

JERNEJ PEČNIK (1835—1914). Znameniti in hkrati zloglasni samotnjak arheolog, ki je iz zaslužkarskih nagibov izkopaval na Kranjskem, največ na Dolenjskem, v letih od 1884—1906. Izkopaval je najprej za deželni muzej v Ljubljani, kasneje pa za dvorni muzej na Dunaju. V svojem času je bil nedvomno najboljši poznavalec arheoloških najdišč na Kranjskem, vendar je s svojim roparskim načinom kopanja storil slovenski arheologiji nepopravljivo škodo. V Novem mestu je 1894 prekopal dve gomili na Marofu, 1902 pa je kopal rimske grobove v Bršlinju. Naša slika ga prikazuje ob izkopavanju gomile na Magdalenski gori 1894, potem ko je končal izkopavanje v Novem mestu.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Amalija Ljubi iz Brčine vasi — Antona, Slavka Solar iz Črnomlja — Marka, Verona Strimbelj iz Skopje — Jožeta in Janeza, Antonija Kos iz Dolnjega Maharovca — Jernejo, Tita Kušljan iz Sentjerneja — Lidjo, Marijo Lekše z Broda — Gerharda, Marijo Pust iz Brezove rebri — Janeza, Rosalija Kebel iz Dolnjega Kamenja — Viktorja, Nežka Dragoš iz Grobelj — Marjjo, Marijo Zupančič iz Češče vasi — Zvonka, Jožeta Konček z Malega vrha — Sonjo, Marijo Pezdirc iz Dolenje vasi — Marka, Marijo Blažič iz Čelovca — Marjoto, Nada Dragan iz Ljubljane — dečka, Ivanka Berlogar iz Ločne — deklico, Ana Starina iz Bašnje vasi — dečka, Emilija Zupančič iz Sevnega — dečka, Anica Znidaršič iz Kapljica — deklico, Kristina Krašček z Vrha — deklico in Lidumila Kastelic iz Senjosta — dečka.

V treh dneh očisti oblačila neprekinjeno odprta kemična čistilnica nasproti prodajalnice BOROVO.

GALEB ANTON OBERČ

Novomeška kronika

ZUNANJOST LEKARNE so pretekli teden dokončno prenovili. Prepleskali so table in izločbo ter nametili vanjo novo blago, predvsem izdelke tovarne zdravil KRKA. Lekarna ima razstavljene kozmetične pripomočke in zdravila.

DIJAKI ESS in šole za zdravstvene delavce so v četrtki obiskali Ljubljano. Tam so si ogledali muzej NOB in Čehovo dramo «Ivanov». Gimnazija pa v letošnjem šolskem letu ni obiskala še nobene ljubljanske kulturne ustanove, čeprav so obiskali drame in gledališča v utnem programu.

ZARNICE NA KONZELNEM MOSTU so bile pred nedavnim spet žrtve neznanih zalkovcev. Nekaj so jih razbili, in tako je most na zabeleži in ob koncu skoraj popolnoma v temi.

V ZGORNJI DELIKATESI so pred tremi dnevi prebravali lesen strop pred trgovino. Zdaj je trgovina tudi z zunanje strani veliko lepša. Dela je opravil zasebni obrtnik Tomazin.

V SAMOPOSTREŽNI TRGOVINI so pričeli urejati mesnico in delikatesni oddelki. Preureditvena dela bodo veljala 2,3 milijona Sdin. Mesnica bo predvidoma odprta v začetku aprila, prodajali pa bodo meso, ki ga bo dobavljala škovjanski mesar Pavle Bobič. Pakiranega mesa v prihodnje ne bodo več prodajali.

ELEKTROTEHNA se je 18. marca preselila v nove prostore, ki so v prizidani stavbi na Glavnem trgu. V prejšnjem lokalu pa bodo prodajali samo akustične aparate (televizorje, magnetofone, radioparate in gramofone). Zaradi ugodnosti nakupa so v Elektrotehni podaljvali delovni čas: ob sobotah bodo delali od 8 do 12 ure, druge dni pa od 8 do 18 ure in od 15 do 19 ure.

MATURANTSKI PLES srednje kmetijske šole bo 23. marca na Otočcu. Za dobro zabavo je preskrbljeno. Igral bo ansambel

«Ena gospa je rekla, da naj bi bil ustizubenci stanovanjskega podjetja vsaj za tri mesece stanovat na Mestne njive, pa bi imela vsa stopnišča takoj nove žarnice, urejene avtomate, nerazbita nihajna vrata in prav gotovo se letos tudi urejene zelenice, ceste in kanale!»

HELENA PUHAR Matjaž in Alenka

14

Nikomur ne vsiljaj tega svojega znanja. Če pa te bo kdaj kdo sam vprašal, mu pa povej tako, kakor bom jaz tebi... No torej, kje sva že ostala? Da, že vem: kaj

Darko Kós, učenec osnovne šole v Artičah: OCE

naj pomeni tisto, kar je bilo napisano na šolskih vratih in zaradi česar so morali fantje ostati po pouku v šoli, učiteljica pa je bila nekam jezna. Vidiš, to zadeva vprašanje, kako lahko pride semenčica, ki je svedca v moškem, do jajčeca v ženski. Ne vem prav, zakaj, ampak nekateri ljudje radi o tej stvari strašno veliko in po nepotrebnem govorijo. Po sebnosti pa taki fantje, kot si zdaj ti. Bržčas zato, ker o tem še nič ali vsaj zelo malo vedo. Pa se jim zdi nekam čudno. Nekateri govorijo o tem tudi na grd način, česar spet prav ne razumem. Grdo govorjenje o tem je prav tako zoprno kakor o čemer koli drugem. Nekateri tudi o tem, da hodimo ljudje na stran, zmeraj grdo govorijo. Ne vem, zakaj. Jasno je le, da sama ta stvar, da neprebavljeno hrano odvajamo, ni ne grda ne lepa. To je ena izmed mnogih nalog telesa. Tudi to, da se človek lahko razvije samo, če se jajčece in semenčica združita, samo po sebi ni niti lepo niti grdo, ampak enostavno tako je. Tu gre za človekovo potomstvo. Novo življenje se drugače ne more začeti. Pameten človek to ve in se mu sploh ne zdi vredno, da bi o tem ne vem koliko govoril, še celo pa ne grdo. Prepričana sem, da se boš ti tega držal. Ampak pojdiva k stvari.

Matjaž spoznava skrivnosti življenja

Gotovo se še spominjaš, kakšna je semenčica. Ne

sem vama jo narisala. Moja se tudi spomniš, da ima posebno obliko, da je podobna paglavcu. Ima zelo majhno glavico oziroma telo pa precej dolg repek. Semenčice ne mirujejo, ampak se lahko gibljejo, in sicer zelo hitro. Podobno, kot ne miruje kri v človeškem telesu, ampak stalno kroži po vseh delih telesa. Semenčice pa majo določeno pot. Od tam, kjer nastajajo — in ti ves, kje je to — drži na vsako stran v spodnji del trebušne votline posebna cev, imenovana semenovod. Ime pride od tod, ker po tej cevki potuje semenčice. Semenovod se združita — tudi v trebušni votlini — s sečnico. Ti pa veš, da drži sečnica v moški spolni ud. Tako lahko odvajajo vodo. Po isti poti pa prihajajo iz moškega telesa tudi semenčice.

Mati je s pojasnili malo počakala, da bi dala fantu priložnost za morebitna nova vprašanja. Toda fant je samo zavzeto poslušal. Mati pa je vseeno videla, da s tem še ni zadovoljen. Zato ni pomišljala, marveč se je odločila povedati mu stvar do kraja.

— Na pol je s tem že povedano, na kaj so fantje mislili s tisto besedo, ki so jo nacečkali na vrata. Ta beseda ni nič drugega kot grd izraz za to, kako pride semenčica do jajčeca, ki pa potuje le do maternice. Zdaj si gotovo lahko že sam misliš, kako se to more zgoditi. Pot je ena sama, to je tista, ki drži od maternice navzdol in po kateri se rodi tudi otrok. Kadar si dva človeka želita dobiti otroka, moški odloži svoje semenčice v to odprtino. To je pravzaprav tisti del telesa, ki ga imamo ženske namesto moškega spolovila. Semenčice tudi v tej odprtini ne mirujejo, marveč se premikajo naprej in tako pridejo do maternice. Če se tam katera sreča z jajčecem, pravimo, da je jajčece oplodjeno. In le oplodjeno jajčece začne rasti v otroka. To je pravzaprav vse, kar da nekaterim ljudem povod za tolikšno besedičenje in neslane opazke. Tebi, ki zdaj veš pravzaprav vse o tem, gotovo ne bo treba tako nespodobno govoriti. Če bi še slišal soščolce ali kogarkoli o tem neumno in grdo govoriti, jim ali pojasni, kako se prav in spodobno govori, ali pa jih pusti in pojdi od njih.

Spet je obmolknila, se ozrla na Matjaža in mu svetovala:

(Nadaljevanje)

Pogovor z zdravnikom

Pravilna in potrebna prehrana

Bralci so me prosili, naj napišem nekaj o vitaminih. Ker so vitamini le del naše potrebne vsakdanje hrane, ki pa je večinoma vse prej kakor pravilna in zadostna, porabljam priliko, da povem o hrani še kaj več.

Pravilna, uravnotežena prehrana je še vedno precej problematična, ker je v splošnem ljudje še ne poznajo dovolj. Taka prehrana zahteva pravilno sorazmerje beljakovin, sladkorjev, maščob, vitaminov, rudninskih soli in vode, iz česar je vsa naša hrana sestavljena, da zadošča potrebam vsakega človeka glede na starostno dobo, spol in delo, ki ga nekdo opravlja. Najbolje je, da upoštevamo nekatere skupine jedi, ki jih je znanost, ki se neprestano razvija, razdelila na 6 skupin:

1. meso, ribe, jajca, suho sočivje,
2. mleko, sir,
3. maslo, mast, olje, margarina,
4. kruh, ovseni kosmiči, testenine, riž, zdrob,
5. sveža surova zelenjava, sveže sadje,
6. krompir, sveža kuhana zelenjava.

K temu spadajo še razni dodatki, npr. sladkor, med, marmelada, suho sadje in drugo. Pri sestavi jedilnika moramo vzeti od vsake skupine po eno živilo v količini, ki nam jo pokaže tabela za kalorije posamezne hrane. Take tabele dobimo skoraj že v vsakem boljšem koledarju ali priročniku.

Če torej jemo hrano, ki je pestra in po kalorijah pravilna, zadostimo potrebam za rast in razvoj ter za delo. Telo ne bo spremenilo teže. Če jemo čez mero, potem se nabere odvečna hrana kot mast v telesu, se pač zredimo. Prevelika zamaščenost pomeni poslabšanje počutja, zmanjšanje delovne sposobnosti in skrajšanje življenjske dobe. Če pa potrebujemo več kalorij, kakor jih dobimo v hrani, potem načne telo zalogo maščobe, se pravi rezerve, teža začne padati. Ko telo porabi maščobe, načne še druge snovi v telesu. To je stradanje. Če telo izgubi 30 do 40 odst. lastnih beljakovin, nastopi smrt.

Da bi nam bile te stvari bolj jasne, si bomo skušali podrobneje osvetliti posamezne sestavine hrane in njihovo vrednost v kalorijah.

Kalorija, še bolj velika kalorija, je množina toplote, ki je potrebna, da segrejemo 1 liter vode za 1 stopinjo C. Ker merimo hrano v gramih, moramo vedeti, koliko kalorij dá 1 g hrane:

- 1 g beljakovin dá 4,1 kalorije
- 1 g sladkorja dá 4,1 kalorije
- 1 g maščob dá 9,3 kalorije

(Nadaljevanje)

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Alojz Poljanec in Franc Muhlč, člana kolektiva Komunalno podjetje Novo mesto; Vili Plevnik, član kolektiva Invalidsko podjetje Rog, Novo mesto; Franc Bratkovič, član kolektiva KZ Krka, Novo mesto; Franciška Penca, članica kolektiva Novoles, Strada; Rudi Kmet in Franc Draginc, člana kolektiva IMV Novo mesto; Jože Primc, kmet iz Koroske vasi; Fani Kastelic, Franciška Tisov, Pepca Primc, Marija Berkopec, Marija Kraj in Terezija Tisov, gospodinjstvo s Pristave; Alojz Kuhar, kmet s Pristave; Albina Gazvoda in Marija Jenič, gospodinjstvo s Podgrada; Jože Cimermanič, kmet iz Vinje vasi; Jože Hrovat, kmet s Pristave; Marija Jankovič, gospodinja iz Vinje vasi; Ana Forneci, gospodinja iz Mihovca; Marija Jenič, gospodinja iz Vinje vasi; Marija Gazvoda, gospodinja iz Mihovca; Ana Progar, članica kolektiva Novoteks, Novo mesto; Jožefa Kobe, delavka s Pristave; Jože Božič, kmet iz Jurne vasi; Jožefa Kastelic, gospodinja iz Vinje vasi; Francka Turk, gospodinja iz Konca; Martin Gazvoda, kmet iz Mihovca; Jože Mežmar, upokojenec iz Vinje vasi; Franc Eriah, delavec iz Velikega Cerovca, Cečelija Gabriel, gospodinja iz Šmarjete; Jože Bele, kofer iz Stranske vasi; Stanko Staniša, član kolektiva GG Novo mesto; Franc Zore, učitelj iz Dolže; Franciška Sironič, gospodinja iz Dolže; Alojz Sironič, zidar s Dolže; Ivan Bele, kmet s Vrha pri Dolžu; Anton Golobčič, delavec s Vrha pri Dolžu; Jože Sasek, zidar iz Zajčjega vrha; Alojz Turk, krojač s Podgrada; Franc Cečelik in Ivan Draginc, člana kolektiva Pionir, Novo mesto; Jože Korasa, član kolektiva Krka — tovarna zdravil, Novo mesto.

(Nadaljevanje)

NI VEČ ZDRZAL! Mogočni hrast, ki je po svoje dopolnjeval park kostanjeviške Forme vive, je podlegel viharju. Zgnile so mu korenine, les pa je bil ves črviv. Porabili ga bodo za drva... — (Foto: Polde Miklič)

Ali želite zgraditi svoj lastni vodovod?

Preskrba pitne in potrošne vode v redko naseljenih krajih, kjer ni vodovoda, je rešena z majhnimi elektročrpalnimi napravami.

Uporabite elektročrpalni agregat (črpalko) ELEKTROKOVINE in odpadlo vam bo težko in dolgotrajno delo s prenašanjem vode v škafo ali vedru potrošnikom v hišo, v hlev, na dvorišče ali na vrt!

Naš novi elektročrpalni agregat (črpalka) EvCkt 65 načrpa že v eni uri 1500 litrov vode ob pritisku 1,4 atmosfere oziroma 14 metrov visoko. Za to delo potrebuje le 550 vatov električne energije.

Naši črpalni agregati so opremljeni z enofaznim motorjem, ki ga lahko priključite na instalacijo za luč (slika zgoraj).

Zahtevajte prospekte in ponudbe v najbližji trgovini s tehničkim materialom ali v našem predstavništvu ELEKTROKOVINE v LJUBLJANI, Titova 38, telefon 315-824.

ELEKTROKOVINA

MARIBOR

François Marie Arouet, s pisateljskim imenom Voltaire (1694—1778), je bil francoski pesnik in pisatelj, eden izmed vodij francoskega prosvetljenstva. Napisal je veliko število tragedij, zgodovinskih del, zgod, kritičnih obravnav in filozofskih spisov. Njegov pisateljski in družbeni vpliv je bil velikan. Voltaire, ki se je vse življenje z ostrim posmehom boril zoper družbene in verske predsodke, velja za najbolj francoskega duha, ki se je odlikoval z jasnostjo, skladnostjo in žlahtno lahkotnostjo sloga. — V slovenščini imamo njegovi zgodbi Candide (v sijajnem prevodu Otona Župančiča) in Zadig.

Na svojih popotovanjih sem spoznal starega brahmana, res prav modrega možna, polnega duhovitosti in hudo učenega; povrhu je bil še bogat in prav zato še modrejši; zakaj, ker ni ničesar pogrcšal, mu ni bilo treba nikogar varati. V hiši so se mu spretno sukale tri lepe žene in se trudile, da bi mu bile všeč; in kadar se ni zabaval s svojim ženami, se je posvečal modroslovju.

Blizu njegove hiše, ki je bila lepa, bogato okrašena in obdana s prijetnimi vrtovi, je prebivala stara pobožna Indijka, bedasta in prav revna.

Nekega dne mi je dejal brahman: »Zelet bi, da nisem bil rojen.«

Vprašal sem ga, zakaj. Odvrnil mi je: »Štirideset let se učim, to je štirideset izgubljenih let; druge ljudi poučujem, a sam ničesar ne vem; vse to mi polni dušo s tolikim občutkom ponižanja in studa, da mi je življenje nezno: rodil sem se, živim v času, in vendar ne vem, kaj je čas; sem na neki točki med dvema neskončnostma, kakor pravijo naši modrijani, a nimam niti pojma o večnosti; sestavljen sem iz gmote; mislim, a nikdar nisem mogel dognati, od kod izvira misel; ne vem, ali je razumnost v meni nekakšna preprosta sposobnost, kakor ta, da znam hoditi, prebavljati, in ali mislim z glavo takisto, kakor prijemam z rokami. Ne le da mi je izvor mojih misli neznan, skrito mi je prav tako tudi izhodišče mojih kretenj: ne vem, čemu sploh živim, a vendar me vsak dan

sprašujejo o vseh teh stvareh: odgovarjati moram; nič pravega ne vem odgovoriti; govorim mnogo in ostajam zmesan in osramočen nad samim seboj, brž ko končam.

Se mnogo huje mi je, kadar me sprašujejo, ali je Višnu rodil Brahma ali pa sta oba od vekomaj. Bog mi je za pričo, da o tem prav ničesar ne vem, in to se dobro opaža v mojih odgovorih. »Ah, častiljivi oče,« mi pravijo, »poučite nas, kako je to, da zlo preplavlja ves svet.« V enakih škripočih sem, kakor tisti, ki me sprašujejo: časih jim pravim, da je na svetu vse v najlepšem redu; toda vsi tisti, ki so jih vojske čisto uničile in pohabile,

mi tega ne verjamejo, jaz sam pa prav tako ne. Skrijem se doma v kot in moja radoznalost in nevednost me pritisneta k tlom. Prebiram naše stare knjige, a te mi samo še zgostijo mrakove. Govorim s tovariši: nekateri mi odgovarjajo, da je treba življenje uživati in se iz ljudi norčevati; drugi mislijo, da vedo neke reči, in se izgubljajo v pretiravanjih, vse to pa je pomnožuje mučno čustvo, ki me navdaja. Časih bi se domala pogreznil v obup, če pomislim, da na kraju vseh mojih preiskav le ne vem, od kod prihajam niti kaj sem, kam grem, niti kaj bo z menoj.«

Duševni ustroj tega dobričine me je navdal z resnično skrbjo; ni ga namreč bilo ne razumnjega ne iskrenejšega človeka mimo njega. Doumel sem, da kolikor jasneje je bilo njegovo spoznanje in kolikor občutljivejše njegovo srce, toliko bolj nesrečen je bil.

Se tisti dan sem videl staro ženico, ki je stanovala v njegovi sosesčini. Vprašal sem jo, ali je nikoli zaskrbelo, ker ne ve, kako je ustvarjena njena duša. Vprašanja niti dobro razumela ni: nikdar se še ni bila niti za tre-

nutek razmislila nad nobenim teh vprašanj, ki so vznemirjala brahmana; iz vsega srca je verovala v preobrazenje Višnuja, in če si je le kdaj pa kdaj mogla preskrbeti malo vode iz Gangesa, da se je mogla umiti po predpisih, se je imela za najsmrenejšo vseh žensk.

Sreča tega ubogega uita me je vsega prevzela. Vrnil sem se k modrijanu in mu dejal: »Kaj vas ni sram, da ste nesrečni, medtem ko biva prav ta trenutek pred vašimi vrati star avtomat, ki sploh nič ne razmišlja in zadovoljno živi?«

»Prav pravite,« mi je odgovoril, »stokrat sem si bil dejal, da bi bil srečen, če bi bil tako bedast, kakor je moja sosedka, a vendar ne bi hotel take sreče.«

Ta brahmanov odgovor je napravil name globlji vtis od vsega drugega; izpraševal sem se in spoznal, da prav zares tudi jaz sam ne bi hotel biti srečen, če bi moral biti bedast.

Predložil sem stvar modrecem in bili so mojih misli.

»Ampak v takšnem načinu mišljenja je vendar naravnost divje nasprotje: kajti navsezadnje, za kaj pa gre? Da bi bili srečni. Mar ni vseeno, ali imaš kaj duha ali pa si bedak? Še več: vsi, ki zadovoljno žive, zagotovo vedo, da so zadovoljni; tisti, ki razmišljajo, niso tako gotovi, da prav razmišljajo. Jasno je torej,« sem dejal, »izbrati si ne smemo zdrave pameti, že zato ne, ker je tudi ta zdrava pamet v določeni meri vzrok naših nesreč.«

Vsi so bili enih misli z menoj, a vendar nisem nikogar našel, ki bi bil hotel pristati na tako kupčijo in hotel postati bedak zato, da bi bil zadovoljen. Iz tega sem spoznal, da srečo sicer zelo cenimo, a pamet še bolj.

Ampak če vse to premislino, se nam zdi, da je zelo nespametno ceniti pamet bolj od sreče. Kako bi se moglo pojasniti to nasprotje? Kakor vsa druga. O njem se da dovolj govoriti.

Med nerazvitiimi deželami tudi Indija ni izjema. Nemara je le prej kot druge spoznala, kaj ji je najnujnejše, in začela z vso vneto razvijati kmetijstvo.

Indija dela orjaške korake. Lani je povečala proizvodnjo skoraj za 100 odstotkov. Pred dvema sušnima letoma je Indija požela 89 milijonov ton žitaric in tako dosegla rekord, kateremu mnogi prijatelji Indije niso mogli verjeti, dokler ni bil zadnji kilogram zamenjan za skladiščno priznanico. Letos bo žetev nemara dosegla nad 95 milijonov ton žita.

Potem pa sta prišli dve sušni leti, ko se je proizvodnja znižala na 73 oziroma na 75 milijonov ton. Pomoč iz tujine je bila premešana in nezanesljiva.

S tem pa so bile omajane tudi politične in gospodarske postarke prejšnjih načrtov, saj so odkrili povezavo tuje pomoči in domačega gospodarskega stanja: čim večje so težave domačega gospodarstva, toliko težji so pogoji za pomoč iz tujine.

DVE ŽETVI NA LETO

Slabosti indijske načrtovalne postavke, kakor danes razlagajo spremembe, niso bile toliko v nezadostnem poznavanju indijske kmečke duše, kakor v nezadostnem poznavanju »duše tuje pomoči«. Zato je predsednik republike poudaril kot glavno nalogo vlade, da mora Indija do leta 1970 doseči, da se bo lahko prehranjevala sama. Prvenstvo je dobilo kmetijstvo. To ni zgolj navadna sprememba v dajanju prvenstva, ampak izdelava pravcate »strategije«. Po enoletnem gospodarskem načrtu, ki začasno zamenjuje petletnega, hoče Indija doseči največji napredek na poljih, kjer je že poskrbljeno za namakanje. Pri tem bodo uporabljali novo tehniko, boljše seme in več gnojiva, da bi tako dobili dve žetvi na leto. S tem bo ostvarjena prva »notranja prednost« v poljedelstvu. Druga »notranja prednost« pa zadeva namakanje poljskih površin, ki so na sušnih področjih.

Tako se hoče Indija najprej rešiti muhastega »boga« sušnega vetra in vložiti sredstva tja, kjer je ta »boga« najmočnejši. »Obenem s tem pa se hočemo rešiti tudi muhastih političnih pojavov,« je

zapisal neki indijski časnikar, misleč pri tem na pomoč iz tujine.

ZADRUŽNA PROIZVODNJA

Za indijsko vas je bila zmeraj značilna ne samo nizka proizvodnja, ampak tudi ostali premoženjski odnosi. 80 odst. obdelovalne površine je v lasti 20 odst. vaškega prebivalstva. In ko so v pogojih stare proizvodnje take odnose lahko potiskali na drugo mesto, je v pogojih tehničnega napredka to čedalje težje.

Razvijanje zadrzne kmetijstva je področje, ki v sedanjih pogojih najbolj zanima indijske gospodarstvenike. Toda polovica deželnih vlad se ni izpeljala agrarne reforme. Razen tega je država od 700.000 akrov zemlje, ki je predvidena za reformo, lahko vzela v svojo pravno last samo 200.000 akrov. Pospešeni razvoj zadrzne gospodarjenja ne obeta ravno posebnih uspehov. Morda se prav zato planska komisija raje ukvarja s sistemom »progresivnega obdavčenja«.

Odpor posestnikov od progresivne obdavčitve in agrarne reforme, kakor tudi politični pomen tega elementa, je videti za deželne organizacije vladajoče stranke povsem razumljiv. Toda s tem ni ustrezno višjim interesom centralne vlade in tudi niso prenehale njene obveznosti do celote.

LADISLAV BRUNER

Ljudska modrost

Počasna voda več brega podere kakor deroča.

Kdor veliko govori, veliko ve ali veliko laže.

Namečka se še otrok nese.

Kdor veliko piše, ga kmalu zvije.

Podarjenemu konju se ne gleda na zobe.

Kdor vodo žuli, mu v črevih kruli.

Po delu plačilo.

Kdor vpraša, ali je treba, ne dá rad.

Pod kožo je vsakdo kravan.

Kdor vpraša, ne zajde.

Pod soncem je vse mo-goče.

Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujevi peti.

Smeh stoletij

V francoskem parlamentu je imel neki poslanec neskončno dolg in neskončno nepomemben govor. Tedaj je ministrski predsednik pripomnil svojim sosedom:

»Govoriti in nič povedati je za nekatere političke izredna prilika, da izrazijo svoje misli.«

V razdobju boja za žensko enakopravnost se je neki poslanec silno zavezmal za ženske pravice. Naposled je ves razvnet zaklical:

»Sploh pa je med moškimi in ženskami zelo majhna razlika!«

Tedaj je nenadoma vstal svolas konservativec

in med viharnim odobranjem vzkliknil:

»Naj živi razlika!«

Ko je bil slavni pisatelj Anatole France izvoljen v Akademijo, ga je princesa Mathilde pozabila na slavnostno večerjo. Toda povabljenec ni dosti mislil na to, pozabil je in se domislil senečnosti kele zadnji trenutek. Zato je prišel k princesi celo uro prepozno. Ko se je skušal opravičiti, je bila gostiteljica zelo milostljiva.

»Vaša netočnost me celo veseli,« je dejala. »Niste namreč prišli eno uro prepozno, ampak cel teden prezgodaj.«

Povabljen je bil za naslednji torek.

»To ste prav dobro povedali, četudi ni bilo na pravem mestu. Zdaj se govori o drugi stvari. Jaz ne pravim, da ni res, ne da je res, kar ste mi povedali, ali vprašam vas, ko bi vam kdo kaj takega pravil, ali bi mu verjeli?«

»Na to ne morem nič gotovega odgovoriti.«
»Ali bi se vam ne zdelo bolj verjetno, da je človeku, katerega si mislimo na vašem mestu, v vaših okolnostih, prišel ta denar kako drugače v roke? Da ga je dobil za zavetje, ki ga je dajal hudodelniku, da je bil ta denar tako rekoč njegov delež? Ali pa — tudi to je mogoče — da si ga je sam prisvojil, da ga je izmaknil umirajočemu človeku ali mrliču za prenočišče, za poslednjo strežbo —«

Seljan mu ni dal odgovoriti. Jeza in nejevolja ga obide pri zadnjih besedah, srdito mu reče:

»Mrliča okraši! Raje bi pa vendar že denar ponarejal ali pa ponarejalcu potuho dajal in zavetje!«
Kdor bi bil slišal Seljana, kako je govoril te besede, bil bi mu gotovo verjel. Tudi gospod sodnik je bil prepričan, da mož govori resnico; a to ga je le še bolj potrdilo v mnenju, da je Seljan Zaplotnikov deložnik. Za zdaj je bil s svojim preiskavanjem in zasliševanjem zadovoljen. Slugi veli, da naj moža odvede v ječo.

Hitro se je bilo zvedelo po trgu in okolici, kaj se je zgodilo s Seljanom. Ljudje niso vedeli, kaj naj bi mislili; vsi so poznali in čislali poštnega drvarja; al je mogoče, da bi se bil mož hipoma tako spremenil, da bi bil v zvezi s tistim Zaplotnikom, ali pa celo, da bi bil Sódnik — ne, kaj takega vendar ne; morilec Seljan ne more biti! Vsi do malega so upali, da se stvar razjasni in da se Seljan skoraj spozna za nedolžnega.

Ali kaj drugi ljudje! Ko je Jerica slišala strašno novico, je bila nekaj časa kakor omamljena. Ko se je zavedala, bila je njena prva jasna misel: v trg k očetu! K njemu mora, naj bo, kar hoče; prosila bo, jokala se in rotila gospoda, da jo pusti pred očeta.

Ni ji bilo treba prositi. Po dolgem, temnem hodniku je stopal ravno sluga s svojim jetnikom, da bi ga peljal v ječo, ko jima pride uboga deklica naproti. Ko zagleda svojega očeta, zavpije sirota:

»Kaj ste storili, oče!«

Seljan jo napol resno, napol žalostno pogleda rekoč:

»Kako govoriš, dete! Tvoj oče ni nič hudega storil.«

»O, saj sem vedela, da ne!« reče deklica ter se oklene z obema rokama okoli vratu starega moža; »saj sem vedela, da ste nedolžni, oče; vprašati sem vas hotela samo, česa vas dolže hudobni ljudje, ubogi oče!«

»Bodi mirna, hči,« tolaži jo oče. »Zaupaj v Boga kakor jaz; brez njegove volje ne pade vrabec s strehe. On je poslal svojega angela Danielu v levnjak, on bo branil tudi tvojega očeta. Dopusstil je, da se mi godi krivica, on že ve zakaj; o svojem času me bo tudi opravičil. Moli, prosí ga, da mi okrajša čas izkušnje in pokore; vendar zgori se njegova sveta volja. Pojdi domov, dekle, in mirna bodi! Ne sramuj se nikogar, vsakemu smeš prosto pogledati v obraz ter mu reči: Moj oče je nedolžen!«

Z olajšanim srcem je zapustila deklica svojega očeta.

XXIII.

Nekaj dni potem sta dva voza drčala po cesti v trg. Drugi, z dvema konjema, bližal se je bolj in bolj prvemu, kateri se mu, dasi je imel samo enega konja, vendar ni dal rad prehiteti. Morebiti bi se bila vendar še nekaj časa hitala, ko bi jima ne bil prišel precej strm klanec na pot. V klanec ne podi voznik, ako je trezen. In trezen je bil Brezarjev Anton, ki je sedel v prvem vozu, tudi na potu iz mesta, če bi bil še tako dobro prodal svoje blago. Ko torej pride do pod klanca, dene vajete iz rok in stopi z voza. V tem trenutku ga je bil drugi voz došel, in mož, ki je sedel na njem, ogovori Antona:

»Glej, glej, nikoli bi ne bil verjel, da ima tvoja Liska še toliko ognja v svojih starih udih; in še pri-ganjati je ni treba. Zdaj pa lepo polagoma!«

In tudi on stopi z voza ter se bliža Brezarju, rekoč:

»Kaj me ne poznaš, da me še ne pogledaš, Anton?«

Brezar se res ni bil precej ozri proti njemu, dasi ga je bil takoj spoznal po glasu. V strašni stiski je bil; da ni bilo klanca pred njim, pognal bi bil svojo kobilico, naj se vse razdrobi! Tako pa se ni mogel ogniti neljubega mu tovariša. Obrne se proti njemu:

»Ti, Matija?«

»Matija Sódnik, Andreja Sódnika sin!«

»Skoraj bi te ne bil spoznal, tako si se izpremenil. Kam pa kam?«

»Čudno vprašanje! Ali povej mi, kaj ti pa je, Anton? Tako si bled, in zdi se mi, kakor da bi se tresel; morda vendar nisi bolan!«

»Ne, bolan nisem, Matija; ali tako nanaglo ma si mi prišel, prej bi se bil nadejal ne vem koga!«

»Ti si še kakor si bil nekdanj; v šoli si se vselej tresel, kadar te je učitelj nanaglo ma poklical: Brezar Anton! Ali zdaj si mož in mene se vendar ne boš bal?«

Razpisna komisija pri

OPEKARNI Brežice

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da je diplomiran gradbeni inženir ali diplomirani ekonomist s 5 leti prakse na vodilnem delovnem mestu v industriji gradbenega materiala;
- da ima srednjo, nepopolno srednjo izobrazbo ali strokovno izobrazbo visoko kvalificiranega delavca z 10 leti ustrezne delovne prakse, od tega 5 let na vodilnem delovnem mestu v opekarski stroki.

Kandidati morajo priložiti poleg dokazil o šolski in strokovni izobrazbi še kratek življenjepis z opisom dosedanjega službovanja.

Razpis bo zaključen 30 dni po objavi. Ponudbe z zahtevanimi dokazili sprejema razpisna komisija Opekarni Brežice

RAZPISNA KOMISIJA

Tovarne čokolade in peciva „IMPERIAL“ Krško

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA podjetja

Kandidat mora poleg splošnih z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- a) da ima visokošolsko izobrazbo in tri leta prakse v komerciali,
- b) da ima srednješolsko izobrazbo in 10 let prakse v komerciali.

Kandidati naj dostavijo svoje vloge skupno z dokazi o izpolnjevanju pogojev in potrdilom o nezakazovanosti na gornji naslov v 15 dneh po objavi razpisa.

V NEDELJO 21. IN PONEDELJEK 25. MARCA 1968

LICITACIJA NA CARINARNICI LJUBLJANA

CARINARNICA LJUBLJANA BO PRODAJALA

na licitaciji 21. in 25. marca 1968 od 8. ure dalje v prostorih carinarnice Ljubljana, Smartinska 152 a

— Javna skladišča, motorna vozila in ostali material.

Ogled blaga za prodajo bo v petek, 22. marca 1968 od 9. do 13. ure in v soboto, 23. marca od 9. do 13. ure in od 14. do 17. ure v prostorih carinarnice.

MOTORNA VOZILA

ZACETNA CENA N DIN

1. osebni avto Mercedes 220 B, I. 1961, v voznem stanju	19.000
2. tovorni avto Hanomag, I. 1956, v nevoznem stanju	9600
3. osebni avto Ford Taunus 17 M, I. 1962, v nevoznem stanju	9600
4. osebni avto Opel Rekord 1700, I. 1962, v nevoznem stanju	9500
5. osebni avto Morris 1100, I. 1965, karamboliran	8600
6. osebni avto Mercedes 190 D, I. 1961, v nevoznem stanju	8300
7. osebni avto Opel Kadett, I. 1967, karamboliran	7900
8. osebni avto Opel Karavan, I. 1958/59, v nevoznem stanju	7800
9. osebni avto Chevrolet-Impala, I. 1959, v nevoznem stanju	7800
10. osebni avto Alfa Romeo, Giulietta TI, I. 1962, karamb.	7600
11. osebni avto Opel Rekord, I. 1961/63, karamboliran	7600
12. osebni avto Opel Caravan, I. 1958, v voznem stanju	7500
13. tovorni avto VW-Keson, I. 1963, v nevoznem stanju	7200
14. osebni avto Opel Caravan, I. 1964, nekompleten	7200
15. osebni avto Opel Rekord, I. 1961, v nevoznem stanju	7200
16. osebni avto Citroen LD 19 P, I. 1962, v nevoznem stanju	7200
17. osebni avto Fiat Steyer 1100, I. 1960, v nevoznem stanju	6900
18. osebni avto Volkswagen — Combi, I. 1959, v nevoz. stanju	6800
19. osebni avto Opel Rekord, I. 1961, karamboliran	6800
20. osebni avto Opel Rekord, I. 1959, v nevoznem stanju	6700
21. tovorni avto VW-Combi-keson, I. 1957, v nevoznem stanju	6500
22. osebni avto VW-Combi, I. 1961, v nevoznem stanju	6000
23. osebni avto NSU Prinz, I. 1963, nekompleten	6200
24. osebni avto Opel Rekord, I. 1960, karamboliran	6200
25. osebni avto Opel Rekord, I. 1965, karamboliran	6200
26. osebni avto Opel Rekord, I. 1959, v nevoznem stanju	5900
27. dostavni avto Ford Turist, I. 1962, v nevoznem stanju	5900
28. osebni avto Opel Rekord, I. 1965, karamboliran	5900
29. osebni avto Opel Rekord, I. 1959, v nevoznem stanju	5800
30. osebni avto Simca, I. 1956/57, v nevoznem stanju	5200
31. osebni avto VW, I. 1954, nekompleten	5200
32. osebni avto Vauxhall, I. 1960, karamboliran	5000
33. osebni avto DKW F 11, I. 1960, v nevoznem stanju	4900
34. osebni avto Opel Rekord, I. 1957, v nevoznem stanju	4900
35. osebni avto VW, I. 1966, nekompleten	4600
36. osebni avto VW, I. 1934, v nevoznem stanju	4300
37. osebni avto Peugeot Variant, I. 1963, karamboliran	4300
38. osebni avto Opel Rekord — Caravan, I. 1959/60 karamb.	4300
39. osebni avto DKW 100 S, I. 1961, v nevoznem stanju	4200
40. osebni avto Vauxhall Cresta, I. 1960, nekompleten	4200
41. osebni avto Ford Taunus 15 M, I. 1957, v nevoznem stanju	3900
42. osebni avto NSU Prinz, I. 1960, v nevoznem stanju	3600
43. osebni avto Sirena, I. 1960, v nevoznem stanju	3600
44. osebni avto VW-1200, I. 1957, v nevoznem stanju	3400
45. osebni avto Sirena, I. 1961, v nevoznem stanju	3200
46. osebni avto VW Combi, I. 1966/67, karamboliran	3200
47. osebni avto Renault L-4, I. 1963, karamboliran	3200
48. osebni avto Lloyd LD 900, letnik 1939, karamboliran	3100
49. osebni avto Fiat Steyer 1100 M, I. 1957, v nevoz. stanju	3000
50. osebni avto VW, I. 1957, nekompleten	2900
51. osebni avto Opel Rekord, I. 1954, karamboliran	2800
52. osebni avto Skoda, 1201, letnik 1957, v nevoznem stanju	2800
53. osebni avto Lancia Appia, I. 1959, v nevoznem stanju	2800
54. osebni avto Fiat Steyer 1100 N, I. 1959, v nevoz. stanju	2800
55. osebni avto VW-Carman, I. 1967, karamboliran	2000
56. osebni avto VW, I. 1956, karamboliran	2600
57. osebni avto VW, I. 1958, karamboliran	1800
58. osebni avto VW, I. 1953, karamboliran	1600
59. motorno kolo Puch—175 SV, v nevoznem stanju	850

PONOVO NA LICITACIJI:

60. osebni avto Austin, I. 1956, v nevoznem stanju	1600
61. osebni avto Hilman, I. 1953, karamboliran	1000
62. osebni avto Mercedes 300 B, I. 1955, v nevoznem stanju	4800
63. osebni avto Vauxhall Caravan, I. 1956, v nevoznem stanju	1400
64. osebni avto Renault Dauphine, I. 1958, nekompleten	900
65. osebni avto Morris 1100, I. 1965, karamboliran	1900
66. motorno kolo NZ 56, I. 1958, v nevoznem stanju	1200
67. motorno kolo Lambretta 125, I. 1957, v nevoznem stanju	800
68. motorno kolo Danuvia, I. 1960, v nevoznem stanju	800
69. motorno kolo CZ, I. 1955, v nevoznem stanju	350

OSTALO BLAGO:

70. kabina za tovorni avto Mercedes (rabljena)	450
71. 2 motorja za tovorni avto MANN, nekompletna	6800
72. motor za tovorni avto Magirus Deutz, nekompleten	1800

Ostalo blago: motorji za avtomobile, avto deli, kolesa, tehnični predmeti in tekstil.

Motorna vozila bomo prodajali v nedeljo, 21. marca 1968, ostalo blago pa v ponedeljek, 25. marca 1968. Pravico do udeležbe na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe. Udeleženci morajo v dneh, določenih za ogled, vplačati kavcijo v višini 10 odst. od začetne cene v carinarnici Ljubljana, zastopniki podjetja pa morajo dati tudi pooblastilo.

Vse informacije o licitaciji lahko dobite po telefonu od 17. marca 1968 dalje na št. 316-588 — carinarnica Ljubljana.

Spisek ostalega blaga za prodajo bo izobešen na oglasni deski carinarnice Ljubljana.

Iz Carinarnice Ljubljana

Razpisna komisija za imenovanje ravnatelja

Glasbene šole v Krškem

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

1. da ima visoko izobrazbo glasbene stroke ter 10 let prakse na glasbenem področju;
2. da ima višjo glasbeno izobrazbo ter 10 let prakse na glasbenem področju;
3. da ima srednjo glasbeno izobrazbo ter 10 let prakse na glasbenem področju.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo razpisni komisiji glasbene šole v Krškem v 15 dneh od dneva objave razpisa.

POIZKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

in ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- lovsko salamo
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za hrenovke, pečnice in safalade sprejemamo posebna naročila.

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

ZAVAROVALNICA MARIBOR

obveščaja vse občane, da so od 1. januarja 1968 v veljavi novi pogoji in ceniki pri vseh zavarovalnicah Jugoslavije.

S tem datumom je ukinjena tudi teritorialna zaščita in ni več meja za zavarovance, kakor tudi ne za zavarovalnice.

Mariborska zavarovalnica ima svojo tradicijo že vrsto let, saj uspešno deluje in posluje vse od osvoboditve. Tudi pri zahtevi po novih pogojih za obstoj zavarovalnic je zadostila zakonskim predpisom in lahko kot samostojna zavarovalnica dela naprej enakopravno kot vse druge zavarovalnice, ki so se združile.

Zastopniki naše zavarovalnice delajo neprekinjeno na našem območju, prav tako pa tudi na ostalih območjih, kjer so formirani novi zastopi izven našega dosedanjega območja.

Zaupajte vsa zavarovanja svoje imovine in vsa osebna zavarovanja naši zavarovalnici; ta vam bo nudila najugodnejše pogoje za zavarovanje, prav tako pa je tudi konkurenčna v režiji.

Nudimo vam najsolidnejši, hiter in kvaliteten servis!

Priporoča se:

ZAVAROVALNICA MARIBOR

V MARIBORU, PARTIZANSKA CESTA 47
nasproti glavnega kolodvora

Kdor zdravje ljubi,
ne pije veliko.
Če pa pije,
pije Hermeliko!

IZ NAŠE ZAVAROVANE RASTLINSKIH SPECIALITIV

MARMOR

GRADAC

tel. 76-177, tok. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela hitro in kvalitetno.

veliki spomladanski REGRES

Za
soncem greje
najceneje
velenjski
lignit

Regres velja od 26. februarja do zgodnje spomladi.
Kdor kupi premog sedaj, si zagotovi naslednje ugodnosti: nižjo ceno, zanesljivo in takojšnjo dobavo, boljše kvaliteto ter višjo kalorično vrednost zaradi očiščenja.

RUDNIK LIGNITA VELENJE

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 22. MARCA: 8.08 Glasbena matineja s skladbami o pomladi. 9.25 Jože Černe poje narodne in priredbi in ob spremljavi Ljube Francigaja. 19.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Alojz Štuhar: Kritična mesta v oskrbi s semenom. 12.40 Iz kraja v kraj. 13.30 Priporočajo vam. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Turistični napotki. 15.25 Glasbeni intermezzo. 15.45 Kulturni globus. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Človek in zdravje. 18.15 Zvočni razgledi po zabavnih glasbi. 18.45 Na mednarodnih krizpotjih. 19.00 Lahko noč, otroci. 19.15 Minute s pevko Majdo Sepe. 20.00 Glasbeni očetali. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 23. MARCA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Dvajset minut s našimi ansambli. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Kar po domače. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Perčec: Raja govodi samo za meso. 12.40 rožajo vam. 14.05 Od melodije do melodije. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek - G. Pišer: Zgodbe kratkovidnega človeka. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Grezo v kluo. 17.35 Igramo bent! 18.15 Pravkar prispelo. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci. 19.15 Godala v ritmu. 20.00 Tekmovanje ansamblov. 21.30 Iz fonoteke radia Koper. 22.10 Oddaja za naše tisejence.

NEDELJA, 24. MARCA: 8.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Svetislav Rušćak: »Vozila. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I. 10.00. Se pomnite - tovarji. 11.00-11.15 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Pogovor s poslušalci. 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II. 13.15 Iz opernih partitur. 14.00 Glasba ne pozna meja. 14.35 Humoreska tega tedna - III in Petrov: Trikratov se zdravi. 14.50 Deset minut s pianistom Borutom Lesjakom. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Pojo znameniti operni pevci. 17.30 Radijska igra - Ilse

Aichinger: »Gumbis. 19.00 Lahko Popovke iz studla. 19.30 Pripomoč, otroci. 20.00 V nedeljno zvečer. 22.15 Serebnadi večer.

PONEDELJEK, 25. MARCA: - 8.08 Glasbena matineja. 8.55 Za mlade radovedneže. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Dušan Modic: Kako uredimo sodni vrt. 12.40 Slovenske narodne pesmi v raznih izvedbah. 13.30 Priporočajo vam. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 Poje zbor »Grufikas iz Ljubljane. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Pojeta altistka Milka Evtimova in basist Zdravko Kovac. 18.15 »SIGNALS. 18.35 Mladinska oddaja: Interna 469. Lahko noč, otroci. 19.15 Minute z orkestrom Henry Mancini. 20.00 Naši mladi koncertanti v Slovenski filharmoniji. 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 26. MARCA: 8.08 Operna matineja. 9.25 Ansambel Lojzeta Slaka in »Fanteje s Praprotnas v narodnih priredbah. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jelka Hočvar: Pregled totalnih herbicidov in njihova uporaba. 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov. 13.30 Priporočajo vam. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 V torek na svidenje! 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Igra Simfonični orkester RTV - Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci. 20.00 Radijska igra - Harold Pinter: Vešerna kola. 21.15 Deset pevecov - deset melodij. 22.15 Skupni program JRT - studio Beograd.

SREDA, 27. MARCA: 8.08 Glasbena matineja s Dvořakom. 9.10 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Slovenske narodne in narodno-zabavne melodije za sredo dopoldne. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Lojze Hrček: Obnavljamo vinograde samo naravno in strokovno pravilno. 13.30 Priporočajo vam. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek - A. Baltrunas: Zaupanje. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Mladina sebi lo dan. 18.15 Naši umetniki vam igrajo. 18.40 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci. 20.00 Vrhovi operne igrivosti.

TOREK, 26. MARCA: 8.08 Operna matineja. 9.25 Ciganske narodne pesmi. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Janez Brčič: Obvarujmo goveje čredo pred metiljavostjo. 13.40 Igrajo pihalni orkestri. 13.30 Priporočajo vam. 14.05 Ibrali smo vam. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 Majhen recital pianista Janeza Lovšeta. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Četrkov simfonični koncert. 18.15 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci. 20.00 Četrkov večer domačih pesmi in napevov. 22.10 Komorni večeri.

NIŽJE CENE!

JUGOTEHNIKA

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 24. MARCA

9.10 Kmetijska oddaja v madžarscini (Pohorje, Plešivec) - (Beograd)
9.25 Poročila (Ljubljana)
9.30 Zbor Vasilij Mirk iz Kontovela-Proseka - oddaja iz cikla Naši zbori (Ljubljana)
10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb)
10.45 Mokedajeva matineja: Tepec iz Xepentinda - češki film (Ljubljana)
12.00 Nedeljska TV konferenca (Zagreb)
15.10 Mladi in moda - posnetek oddaje iz Londona (Zagreb)
16.00 Smučarski skoki v Planici - posnetek (17.30) (Ljubljana)
17.35 Cik cak (do 17.50) (Ljubljana)
18.55 TV Kašpot (Ljubljana)
19.15 Gora skrivnosti - serijski film (Ljubljana)
19.45 Filmska burleska (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.45 Cik cak (Ljubljana)
20.50 TV Magazin - zabavno-glasbena oddaja (Zagreb)
21.50 Sportni pregled (JRT)
22.20 TV dnevnik (Beograd)

PONEDELJEK, 25. MARCA

9.40 TV v šoli (Zagreb)
10.35 Ruščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe - (Beograd)
14.50 TV v šoli - ponovitev - (Zagreb)
15.45 Ruščina - ponovitev - (Zagreb)
16.10 Angleščina (Beograd)
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
17.00 Poročila (Zagreb)
17.05 Mali svet - oddaja za otroke - (Zagreb)
17.30 Komandir čete - oddaja za JLA (Ljubljana)
18.00 TV Obzornik (Ljubljana)
18.30 Pri naših pravilničarjih: Tina Vajtova (Ljubljana)
18.50 Reportaža - Sarajevo (Zagreb)
19.20 Naše infekcijske bolezni - (Ljubljana)
19.40 Od Budimpešte do Prage - aktualna tema (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.30 Cik cak (Ljubljana)
20.35 Dr. Slavko Grum: Dogodek v mestu Gogi (Ljubljana)
21.35 Vrhovi avangardi življenjske moč - oddaja iz cikla Pota sodobne glasbe - (Ljubljana)
22.05 Zadnja poročila (Ljubljana)

TOREK, 26. MARCA

9.40 TV v šoli (Zagreb)
10.35 Angleščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe - (Beograd)
14.50 TV v šoli - ponovitev - (Zagreb)
15.45 Angleščina - ponovitev - (Zagreb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe - (Beograd)
17.40 Poročila (Ljubljana)
17.45 Risanka (Beograd)
18.00 Obrežje - oddaja za italijansko narodnostno skupino - (Ljubljana)
18.25 Tusi z glasbo (Ljubljana)
18.45 Beat in balalačke - ansambel Mojmir Sepeta v SZ (Ljubljana)
19.10 Ameriška protislovja - oddaja iz cikla Svet na zaslonu (Ljubljana)

9.15 Cik cak (Ljubljana)

20.00 TV obzornik (Ljubljana)
20.30 Bela karavana - sovjetski celovečerni film (Ljubljana)
22.00 Problemi znanstveno raziskovalnega dela - oddaja iz cikla Človek, znanost in proizvodnja (Ljubljana)
22.30 Zadnja poročila (Ljubljana)

SREDA, 27. MARCA

16.55 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
17.10 Poročila (Ljubljana)
17.15 Obvezane glave - lutkovna zgodba iz serije Kjukševce dogodivščine (Ljubljana)
17.45 Kje je, kaj je (Beograd)
18.00 TV Obzornik (Ljubljana)
18.20 Združenje radovednežev - oddaja za otroke (Zagreb)
19.05 Glasbena oddaja (Beograd)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.30 Cik cak (Ljubljana)
20.35 Izbor popevke za »Zlati ključ v Karlovyh Varyh - (Beograd)
21.35 Belfegor - serijski film - (Ljubljana)
22.15 Zadnja poročila (Ljubljana)

ČETRTEK, 28. MARCA

9.40 TV v šoli (Zagreb)
10.35 Nemščina (Zagreb)
11.00 Angleščina (Beograd)
14.50 TV v šoli - ponovitev - (Zagreb)
15.45 Nemščina - ponovitev - (Zagreb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe - (Beograd)
17.10 Poročila (Ljubljana)
17.15 Tik tak: Peter Klepec (Ljubljana)
17.30 Pionirski TV studio (Ljubljana)
18.00 TV Obzornik (Ljubljana)
18.20 Narodna glasba (Beograd)
18.45 Po sledih napredka (Ljubljana)
19.05 Večer Pavla Minčiča - posnetek iz Ateleja 212 (Beograd)
19.45 Cik cak (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.30 Cik cak (Ljubljana)
20.35 Ob celjskem gledališkem tednu - oddaja iz cikla Kulturna tribuna (Ljubljana)

21.15 S tujega baletnega odra - (Ljubljana)
21.50 Zadnja poročila (Ljubljana)

PETEK, 29. MARCA

9.40 TV v šoli (Zagreb)
14.50 TV v šoli - ponovitev - (Zagreb)
17.25 Poročila (Ljubljana)
17.30 Moj prijatelj Flička - serijski film (Ljubljana)
18.00 TV Obzornik (Ljubljana)
18.20 Slovenski ansambli tekmujejo - posnetek javne radijske oddaje (Ljubljana)
19.25 Jubilejni Ho-ruk - 10 let mladinske akcije (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.35 Smrt trgovskega potnika - ameriški celovečerni film - (Ljubljana)
22.25 Zadnja poročila (Ljubljana)
22.35 Koncert resne glasbe (Beograd)

SOBOTA, 30. MARCA

9.40 TV v šoli (Zagreb)
14.20 TV v šoli - ponovitev - (Zagreb)
15.30 Veslarska regata Oxford: Cambridge - prenos (EVR)
17.35 Kašpot (Ljubljana)
18.00 TV Obzornik (Ljubljana)
18.20 Mladinska igra (Beograd)
19.20 Sprehod skozi čas (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.30 Cik cak (Ljubljana)
20.35 Humoristična oddaja (Beograd)
21.35 Videofon - zabavno-glasbena oddaja (Ljubljana)
21.50 Bonanza - serijski film - (Ljubljana)
22.40 Zadnja poročila (Ljubljana)

ZELITE AVTOMOBIL?
Že v drugi polovici aprila ga lahko dobite pri
NOVOTEHNI
v Novem mestu, ki sprejema naročila za vozila:
ŠKODA 1000 MB
ŠKODA 1000 MB de luxe
Vse informacije dobite na upravi podjetja ali po telefonu 21-132.

Naročite
svoj list
na domači
naslov

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKO LEDAR

Petek, 22. marca — Vasilij Sobota, 23. marca — Slava Nedelja, 24. marca — Simon Ponedeljek, 25. marca — Minka Torek, 26. marca — Maksim Sreda, 27. marca — Rupert Četrtek, 28. marca — Janez

ČESTITKE

Dragi mami Mariji Kralj z Dol. za želj mnogo sreče, zdravja in veselja za njen dvojni življenjski praznik in še mnogo let — sin Lojze.

Dragi mami in očetu Skubic z Gor. Kamene 15 za 50-letnico skupnega življenja želijo se mno-

go let sin Lojze z ženo Tincio, vnukinja Mojca in Silvica ter Murgeljnov ata.

Poldeku Pavčku, ki služi vojaški rok v Postojni, za 30-letnico želijo vse najlepše stari, stara mama, brat in sestre.

OBVESTILA

Sporočam cenjenim strankam, da sem odprl elektromehanično delavnico za vse vrste hladilnih naprav in gospodinjskih aparatov na Glavnem trgu št. 1. Se priporočam! Viktor Subotič, elektromehaničar, Novo mesto.

Gostilna Romana Zorka v Družinski vasi prireja ob obletnici 24. marca veselo zabavo. Igrajo Fantije treh vavr. Vabijeni!

RAZNO

CE ZELITE osrečiti in razveseliti svoje dekle, ženo ali nevesto, ji kupite lep prstan Dobite ga pri Otmarju Zidarju, zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg uni-verse).

MODERNO kuhinjsko pohištvo, kakor tudi druga mizarška dela vam izvrši hitro in kvalitetno Mizarstvo Sitar, Šmihel 69, Novo mesto.

PO NAROCILU izdelam razne višine mreže za ograje. Prodajam tudi model za betonske zidake in polnice za polnjenje akumulatorjev. Jože Mikec, Podturn, Dol. Toplice.

STE BOLNI? Vas bolijo ledvice, žolčni kamni, želodec, botujete na jetrih, zlatenci, imate sladkorno, ulkus, črevesni katar? Ste bolni na srečo, na ožilju, se morda preveč debelitate? Pri teh boleznih je najučinkovitejša prehrana! Katera živila in kako pripravljena smete uživati, da boste ozdraveli, boste izvedeli iz knjige »Praktična kuharica« — poglavje o prehrani bolnikov — ki jo je napisal priznani zdravnik internist na podlagi najnovejših dogmanj sodobne medicine. Knjiga »Praktična kuharica« ima nad 1000 receptov, 332 strani, stane pa samo 24 Ndin! Naročite jo na naslov: PRAKTIČNA KUHARICA, Ljubljana, poštni predal 302.

BOLEZNI JETER (zlatenico, vnetja) zdravi rogaški DONAT vreslec. Posvetujte se z zdravnikom, DONAT ga dobite v Novem mestu pri STANDARDU (MERCATORJU) in HMEJLNIKU.

PREKLICI Antonija Udvane, Gor. vas 16, Smarjeta, prepovedujem vsak pristop živine in traktorja na moje njive na Zadnjih njiyah in Zabnikih. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Ljuba Moje, Franc Petan in Rudolf Zupancić s Potoča pri Straži prepovedujemo sekavanje, kosenje in grabljenje v naših gozdovih. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Jože Bartolj, Veliki Čravec 3, Stopiče, prepovedujem vsakršno hojo in pašo živine po mojem posestvu. Kdor tega ne bo upošteval do 31. 3. 1988, ga bom sodno preganjal.

Jože Zupančič, Sentjurje 3, Mirna peč, opozarjam sosede, naj ne puscajo svojih kozoši na moje posestvo. Kdor tega ne bo upošteval do 31. marca, ga bom sodno preganjal.

Lovrenc Zvagen iz Stana 6, Mirna, prepovedujem zaobiranje vseh vozil pred mojimi vodnjakom in parkiranje. Kdor tega opozorila ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Preključam neresnične besede, ki sem jih izrekel v avtobusu na progi Kočevje—Stari trg ob Kolpi zoper Mihaela Sterka iz Sodeve, ter Tometa Domitroviča, Marke Štečaj, Dolnja Podgora 5, Stari trg ob Kolpi.

Vsi uporabniki zemlje na koncu ulice Majde Sile opozarjamo lastnike kozoši, naj jih ne puscajo več na vrtove. Kdor tega ne bo upošteval, ga bomo sodno preganjal.

Ignac Gorenc, Vinica 26, Smarjeta, prepovedujem pašo vse perutnine in vožnjo z motornimi vozili po moji njiyah in Vrtni. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

KINIO

Brežice: 22. in 23. 3. italijansko-francoski barvni film »Vstani in streljaj«. 24. in 25. 3. jugoslovanski barvni film »Bretas«. 26. in 27. 3. francoski film »Življenje v dvorcu«.

Crnomelj: 22. in 24. 3. ameriški barvni film »Veliki pobeg«. 26. in 27. 3. angleški barvni film »99 stopnic«. 27. in 28. 3. ameriški barvni film »Junak v Teksasu«.

Kočevje »Jadrane«: 22. do 24. 3. ameriški barvni film »Ranc Bravos«. 25. 3. jugoslovanski film »Nemirna«. 26. 3. ameriški barvni film »Pani Hilis«. 27. in 28. 3. nemški film »Leteča čuda«.

Kostanjevica: 24. marca ameriški film »Črne ostroge«. 27. 3. francoski film »Napak in vrline«.

Metlika: 22. do 24. 3. nemško-jugoslovanski film »Komisar X« in ameriški barvni film »Nespravljivi«. 27. in 28. 3. švedski film »Sedmi pešak«.

Novo mesto — »Roka«: 22. do 23. 3. ameriški barvni film »Kako ukrasti milijon dolarjev«. 26. do 28. 3. francoski film »Baltazar«.

Ribnica: 23. in 24. 3. ameriški film »Veličastni blaženi v letih siročila«. 27. in 28. 3. italijanski film »Rdeča puščava«.

Sevnica: 23. in 24. 3. ameriški film »Sedmerica jesi in pekela«. 27. 3. angleški film »En krompir, dva krompirja«.

Sodražica: 23. in 24. 3. jugoslovanski film »Luceja«.

Trebnje: 23. in 24. 3. italijanski barvni avangardistični film »Rimske device«.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

MLAJŠO upokojenko za pomoč sprejme uslužbenka z dvema otrokoma v Semicu. Hrana in stanovanje v hiši. Informacije in prijavnosti pri Francu Dergancu, Semic 3.

DVE ŠIVILJI sprejme Pietiljstvo, Vene, Martinja vas 31, Mokronog.

GOSPODINSKO pomočnico išče družina. Plača visoka. Inš. Lukač, Dolomitska 15, Ljubljana.

SPREJMEM žensko za varstvo dveh otrok na domu za 8 ur. Naslov v upravi lista (466/68).

GOSPODINSKO pomočnico ali žensko, ki bi 8 ur pazila otroka, sprejemam. Slavko Sitar, Glavni trg 5, Novo mesto.

ZAPOLNENI ženski nudim za pomoč v gospodinjstvu brezplačno hrano in stanovanje v Novem mestu. Mestne njive, blok 11, stanovanje 11.

STANOVANJA

SORO DAM stanovanca Milha Colnar, Trdinova 14, Novo mesto.

ODDAM SOBO ženski, ki bi ml pazila otroka v izmeni. Naslov v upravi lista. (432/68)

IŠČEM neopremljeno sobo v Novem mestu. Plačam vnaprej ali pazim otroka. Naslov v upravi lista. (435/68)

IŠČEM sobo v centru Novega mesta. Plačam ali vzamem enega otroka v varstvo za hrano in stanovanje. Ponudbe na upravo lista (430/68).

IŠČEM opremljeno sobo v Novem mestu za daljši čas. Naslov na upravi lista (429/68).

GARSONJERO, novo, moderno opremljeno, centralno ogrevano, sončno, ugodno prodam v Novem mestu. Vseljiva takoj! Ponudbe pod aliestna njivec.

ODDAM opremljeno sobo, Naslov v upravi lista. (458/68).

V BLIZINI Kočevja prodam stanovanjsko hišo z vrtom. Naslov v oglašnem oddelku (457/68).

DVOSTANOVANJSKO komfortno hišo s centralno kurjavo na olje, negovanim sadovnjakom, ograjeno parcelo, možnost za refo večje količine perutnine ali za manjšo obrt, prodaj Smid, Medvođe 3.

DELAVKE, tečajnice LISCE, JUTRANJKE! Nudim brezplačno stanovanje in hrano za poldnevno pomoč pri gospodinjstvu. Nepužlan, Marokova 6, Sevnica.

IŠČEM gospodinjko k enemu človeku. Nudim li lepo domstno stanovanje. Naslov v upravi lista (420/68).

MOTORNA VOZILA

AUSTIN 1100 l. 1967, 3500 kilometrov, prodam. Informacije po telefonu št. 83-027, Trebnje, v dopoldanskem času.

DOBRO OHRANJEN fiat 750 prodam. Jakše, Kandijška 9, Novo mesto.

PRODAM MOTORNO kolo s šmaka v dobrem stanju. Jože Škedelj, Dol. Vrhpolje 13, Sentjernej.

PRODAM

PRODAM visokoprtilično hišo z gospodarskim poslopijem in nekaj semlje. Po želji prodam tudi samo hišo. Rožni vrh 1, p. Trebnje.

PRODAM enostanovanjsko hišo, takoj vseljivo. Jože Muhlič, Regarča vas 79, Novo mesto.

PRODAM vseljivo, komfortno enodružinsko hišo z vrtom v Novem mestu. Naslov v upravi lista (412/68).

PRODAM 2000 kg sena. Bralin 29, Novo mesto.

PRODAM 11 arov vinograda v Trški gor. Naslov v upravi lista (448/68).

PRODAM krožno žago s premerom 100 cm. Kastelic, Biška vas 29, Mirna peč.

UGODNO prodam pralni stroj »Alba cignus«, visoko kredenco in kuhinjski na tri plošče. Naslov v upravi lista (437/68).

PRODAM dva obračalnika, grablje za seno na konjsko vprego in voz zapravljivoček, vse v zelo dobrem stanju. Zamenjam tudi za dobro mlado kravo s telenom. Jože Sveglj, Kokrica 1, Kranj.

PRODAM stavbno parcelo po ugodni ceni. Mirko Verbič, Regarča vas 6, Novo mesto.

PRODAM vinograd z zidnico na Ljubnu. Zidanka je primerna za vikend. Naslov v upravi lista (432/68).

PRODAM litoželezno kopalno kad. B. Kuhar, Mokronog 66.

POČENI prodam pralni stroj »Rondos« s centrifugo. Kuhar, Kečkejev drevored 33, Novo mesto.

PRODAM dve vprežni kosilnici, ena s gumi kolesi. Alojz Kogolvič, Grmovlje 25, Skočjan.

PRODAM seno, otavo in lucerno. Pojasnila v gostilni Kirn na Prekopi pri Kostanjevici.

PRODAM vinograd v Soteski. Mošen dovoz s avtomobilom. Kristina Škaber, Soteska, Straža.

PRODAM dobro ohranjeno orehalovo spalnico. Naslov v upravi lista (415/68).

PRODAM italijansko pokrivalo za zastavo 750 in volneno blazino za kavč. Špillar, Zagrebška 12, Novo mesto.

UGODNO prodam 2 m starih bukovih drv in moško kolo. Janez Rodič, Mestne njive 10, Novo mesto.

PRODAM 790 m² vrta v centru Brežice. — Foto Brežice, Cesta prvih borcev 46.

NUJNO prodam stanovanje. Ivan Žičkar, C. heroja Maroka 6, Sevnica.

ČEBELE v 30 A2 panjih v dobrem stanju prodam po ugodni ceni. Skok — Bogovič, Sevnica, Poljska pot.

UGODNO prodam 4 dvodelna okna 110 x 115 za roletno in strešno cementno opeko; cena 80 Sdin. Ludvik Mežan, Ponikve 1, Trebnje.

PRODAM delavnico za mirno obrt, s podstrešno sobo, ki se da povečati. Naslov v upravi lista (463/68).

UGODNO prodam koečilnico znamke »Agrilas« z več rezervnimi deli. Širina 120 cm. Franc Lovšin, Otavice 16, Ribnica na Dolenjskem.

PRODAM 1,5 ha lepega kostanjevega in bukovega gozda. Olga Golob, Catež 6, p. Brežice.

PRODAM kombiniran otroški vozček. Uhl, Ragovska 1, Novo mesto.

UGODNO prodam 14 in 16-polski gumi voz. Baic, Jurčkova pot 73, Ljubljana.

POČENI prodam spalnico — orchov furnir z vložki. Naslov v upravi lista (473/68).

PRODAM kompletno moderno spalnico, vložke, šifonice, plimo pregrinjalo, 3 preproge in tekač. Lahko tudi kosovno. Vse je odlično ohranjeno. Ivanka Povh, Nad Milni 8, Novo mesto.

PRODAM motorno kosilnico znamke BCS v odličnem stanju. Anton Košec, Podreber 1, Semic.

KUPIM

KUPIM 400 kg semenskega krompirja Igor, 150 kg vesna, 150 kg saskia. Spročičer, Grabrijan, Dražgoši 4, p. Adlešiči.

KUPIM 1000 kg krompirja Igor ali viktorija. Spročičer opis in cenno. Gregorc, Podsmreka 8, Ljubljana.

KUPIM enostanovanjsko hišo v Crnomlju ali v Semicu. Naslov v upravi lista (459/68).

Neuspešno prehitavanje pri Otočcu

Edvard Lesjak iz Kranja se je 17. marca popoldne peljal po tretjerazredni cesti iz Kronovega v Novo mesto. Pri Otočcu je med prehitavanjem zadeli osebnih avto zagrabskega voznika Dragoslava Rataja, ki je zavil na most proti gradu. Skoda je bilo za 1.100 Ndin.

Kombi preveč po sredini

17. marca popoldne se je Janez Kump peljal s kombijem iz Straže v Novo mesto. V Srebrničah se je pripeljal naproti z osebnim avtom Franc Podraž. Ker je bil kombi preveč po sredini ceste, sta se vozili opazili. Skoda so ocenili na 6.000 Ndin.

Podri otroka in padel

Jože Pezdire iz Cerkevšča se je 16. marca peljal z amopedom po Ulici 21. oktobra v Crnomlju. Z leve strani je pred moped prišel 6-letni Gregor Panjan, ki ga je voznik podri in tudi sam padel. Otroku si je zlomil nogo in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico.

Tovornjak z dečkom pod cesto

16. marca je metliški prevoznik Jože Brodaric pred hišo v Metliki ustavil tovornjak, ugasnil motor, ga zavril z ročno zavoro in odšel v hišo. V kabini je ostal voznikov štriketni sin Boris. Deček je sprostil ročno zavoro, da se je tovornjak začel premikati. Ko je voz-

nikov brat Franc opazil, da se tovornjak premika, ga je poskušal ustaviti, vendar se mu ni posrečilo. Tovornjak je bil že na bresčini, odkoder se je prevrnil in obstal na kolesih. Med prevračanjem je deček padel iz kabine, voznikov brat Franc pa pod avto. Otroku ni bilo nič, Francu Brodaricu pa je pritisnilo noga. Skoda je bilo za 7.000 Ndin.

Cikcakasta vožnja pri Gmajni

16. marca dopoldne se je peljal Emil Schmidt iz Berlina z osebnim avtom iz Ljubljane v Zagreb. Pri Gmajni je hotel prehiteti tovornjak, ker pa se je naproti pripeljal Marjan Ložar iz Borčevega s kombijem, Ležar ni storil, marveč se je umaknil za tovornjak. Ker pa je hitro vozil, ga je na mokri cesti zaneslo čez cesto v Ložarjev kombi. Skoda so ocenili na 6.000 Ndin.

Tržaški tovornjak zbil fička z ceste

Tržačan Nazario Statih je 12. marca ponoči vozil tovornjak iz Zagreba v Ljubljano. Na karteljevskem klancu je prehitel tovornjak iz Gorice. Med prehitavanjem je pripeljal naproti Brusnican Franc Rajk s fičkom. Voznik osebnega avtomobila se je poskušal umakniti, ker pa je bilo za tri vozila premalo prostora, je tržaški tovornjak zadeli fička in ga abli s ceste. Rajkovo vozilo se je večkrat prevrnilo in obstalo na boku. Voznik in sopotnica sta se laže pokodovala. Skoda so ocenili na 8.000 Ndin.

ZAHVALA

Ob prerani in nepriskakovani smrti našega dragega moža in očeta

ANTONA CONTE s Tolstege vrha 1

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so mi poklonili vence in cvetje, nam izrazili sožalje in ga spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izročam vaščanom za pomoč v teških dneh, kolektivu GOBANCJ iz Novega mesta za vence in izrečeno sožalje. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za spremstvo in poslovljni govor.

Zalujoči: žena, sinovi Ivan, Franc, Tone in hčerka Mimi

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

FRANCA ROZMANA iz Šmalhela 6 pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in organizacijam, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in vence. Posebno pa se zahvaljujemo organizaciji Gasilskega društva Šmihel in gospodu župniku za poslovljne besede. Vsem se enkrat iskrena hvala!

Zalujoči domači

Ob nenadomestljivi izgubi naše dobre, zlate mamice in stare mamic

TEREZIJ GORNIK iz Malih Leš pri Metliki

se iz srca zahvaljujemo vsem sosedom, ki so nam v času njene bolezni in v najtežjih trenutkih nesebično stali ob strani, vsem vaščanom, sorodnikom, prijateljem, znancem in zastopnikom občine Metlika, ki so počastili njen spomin nam izrekli sožalje in jo v tako lepem številu spremili do njenega poslednjega doma. Posebna zahvala tov. Vladiki Škof in njenemu možu s Suhorja za veliko uslugo ter kolektivu ALKO iz Ljubljane za darovane vence in izrečeno sožalje. Iskrena hvala dr. Benki iz zdravstvene doma Metlika za veliko skrb, da bi našli

mamici podaljšal življenje. Pri srčna hvala č. g. kaplanu iz Metlike za prelepe besede v slovo naši nepozabni slati mamici!

Zalujoči: sin Jože z družino, hčerke Reza, Ivanka, Marija in Anica ter vseh pet vnukinj

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA KRHINA iz Mihovce pri Sentjerneju

se zahvaljujemo vsem, ki so mi lajšali trpljenje in ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala volja dr. Zoriču, g. župniku, Zvezi društva upokojenec, kolektivu IMV iz Novega mesta, vaščanom in znancem.

Zalujoči: žena Marija, sin Jože, hčerki Faul in Tončka s družinami ter drugo sorodstvo

Ob bridki izgubi našega očeta, brata in strica

FRANCA MIKLIČA iz Praproče št. 5

se zahvaljujemo za vso nesebično skrb v njegovi teški bolezni setu int. odd. dr. Koscu, dr. Hubšcherju, dr. Starčeviču in strežnemu osebju int. oddelka bolnice. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom znancem in prijateljem, ki so nam v teških urah stali ob strani, posebno vaščanom in članom ZB, ki so ga spremili do zadnjega doma in mu darovali cvetje. Obnemim hvala za izrečeno sožalje!

Zalujoči: žena z otroki, sestra, bratje in sorodniki

Prav je, da zveste: Nestrpno pričakovanje

»VSAK TEDEN NESTRPNO PRICAKUJEM četrtka, ko se pojavi pri vratih pismonoša in mi prinese Dolenjski list. Z velikim veseljem segam po tem priljubljenem domačem tedniku in prebiram novice iz vseh krajev prelepe Dolenjske. Velikokrat berem, da so nekateri naročniki naš list odpovedali, ker se je lani podrazil! Ostala bom vaša zvesta naročnica, kajti naš domači pokrajinski tednik mi je v veliko veselje. Lepo vas pozdravlja vaša zvesta bralka Marija Novšak.« — Pismo s to vsebino je v terek dopoldne prišlo iz Gor. Praprec pri Veliki Loki. Lepo se zahvaljujemo tov. Novšakovi za pozdrave in dobre želje, ki nas spodbujajo, da bi bila prizadevanja delavcev v našem uredništvu in upravi lista kar najuspešnejša!

»ZGLEDI VLEČEJO! Ta ponedeljek smo dobili zanimivo pismo; poslal nam ga je eden izmed novih naročnikov iz Cabra, ki piše med drugim: »V vašem listu sem prebral članek »Trmast kot turška mulla«, pa sem se tudi sam odločil tako kot »avtor« omenjenega članka. Na vaš točki račun sem nakazal 30 novih dinarjev in prosim, da mi vaš cenjeni list pošljete na naslov: Jože Zajc, I. G. K. 17, Cabar...«

»ZA VSE LEPE POZDRAVE zvestih naročnikov pri vojakih, ki nam jih pošiljajo iz vseh krajev države, se zahvaljujemo! Vsem ne morem odgovoriti; trudimo pa se, da bi bilo naše vsakotredensko »pismo od doma«, se pravi naš Dolenjski list, za vse bralce doma, po Jugoslaviji in na tujem kar najbolj zanimivo, koristno in vsem prijetno.

Lep pozdrav naročnikom in bralcem!

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), Bla Bačar, Miloš Jakopčič, Marjan Legan, Jože Primc, Jožica Teppey in Ivan Zoran Tehničar urednik: Marjan Moškovič.

IZHAJA: vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 novih dinarjev (3200 Sdin), polletna naročnina: 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za izomstvo: 50 novih dinarjev (5000 Sdin) oz. 4 ameriške dolarje ali ustreza druga valuta v vrednosti 4 amer. dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (068)-21-227 — Nenaročenih republikov in fotografij ne vračamo — Tiska: ČP »Deloc« v Ljubljani.